

KAKO DELAJO STANOVANJSKE SKUPNOSTI V NAŠEM OKRAJU

Izmenjava bogatih izkušenj

V soboto dopoldne se je na sedežu okrajnega odbora SZDL zbralo nad 20 predstavnikov iz 8 stanovanjskih skupnosti našega okraja. Njihovega posvetovanja so se udeležili tudi člani nekaterih občinskih odborov SZDL, okrajnega odbora SZDL, tov. Živa Beltram, članica komisije za družbeno upravljanje pri GO SZDL Slovenije, in tov. Zigonova, članica uredništva novega lista OBCAN.

Tovariš Andrej Grča je kot predsednik ustrezne podkomisije v komisiji za družbeno upravljanje okrajnega odbora Socialistične zveze podal zgoščen uvod v posvetovanje. Predstavil je dosedanja dejavnost večine stanovanjskih skupnosti v okraju, podrobneje pa sta bili obdelani skupnosti iz Vidma - Krškega in Kandije. Pokazalo se je, da so v tretjem letu poslovanja že dokaj razčiščena vprašanja o delovanju svetov stanovanjskih skupnosti, medtem ko je bilo manj narejenega za poglobljanje stikov s prebivalci. V skupnosti so zanemarili zbiranje mnenj in potreb občanov, morda pa bi se dalo kaj več narediti tudi za nove, privlačnejše oblike sodelovanja. Če jim namreč le enkrat na leto poročamo o delu skupnosti prek zbora volivcev, je to verjetno preslab stik.

Finansiranje posameznih dejavnosti je v vseh občinah več ali manj izenačeno, dokaj različni pa so seveda zneski. Premalo je bilo investicij; od tod tudi revna oprema v skoraj vseh servisih. Vse službe — razen otroškega varstva — pa že delajo na podlagi ekonomskih računov. Te službe torej ne dobivajo več dotacij, če izvzamemo deleže podjetij za obroke tople hrane.

O programih za 1962 so bila mnenja skoraj povsod enotna: programi so minimalni, njihova uresničitve pa je odvisna od raznih činitelev. Najbolj nejasna postavka v njih so seveda spet sredstva, ki si jih doslej skoraj še nikjer niso v celoti zagotovili. — Sestav doslej zaposle-

nih delavcev v službah stanovanjskih skupnosti še kar ustreza, če izvzamemo primere, kjer še nimajo redno zaposlenih delavcev niti tajnikov.

Na posvetovanju so govorili tudi o delovanju hišnih svetov in vsklajevanju njihove dejavnosti s stanovanjskimi skupnostmi. Bistvenih pripomb pri tem ni bilo; bilo pa je ugotovljeno, da so skupnosti vendarle premalo naredile, da bi bile v skupnih nalogah bolj povezane tudi s hišnimi sveti.

Udeleženci so posvetovanje ocenili kot potrebno in koristno, saj se ves čas delovanja stanovanjskih skupnosti niso še nikoli sestali, da bi izmenjali dosedanje izkušnje. Kot koristno novost so ocenili ustanovitev komisij pri svetu, zbiranje krajevnega samopriskpeva za določene namene, pomoč pri ustanavljanju posameznih dejavnosti

in posojila hišnih svetov za ureditev igrišč. Tako je n. pr. prispeval za obrat družbene prehrane v Krškem vsak zaposleni po 5.000 din. V Kandiji hišni sveti dobro sodelujejo s skupnostjo.

Ne mimo ali brez krajevnih organizacij SZDL! Storitnost

Za preteklo obdobje pa je značilna tudi odtrganost stanovanjskih skupnosti od krajevnih organizacij SZDL. Vse zadeve so doslej stanovanjske skupnosti reševale in razpravljale o njih predvsem z občinskimi odbori. Ob takem delu so se krajevne organizacije Socialistične zveze seveda uspavale, stik s članstvom pa je plahnel. Da to škoduje nadaljnjemu razvoju skupnosti in koristim občanov, so delavci v skupnostih že spoznali in to šibkost tudi že odpravljajo.

Tov. Živa Beltram je v razpravi povedala med drugim, da so začele stanovanjske skupnosti reševati probleme, ki so v posameznih krajih. Oblike dela se porajajo iz problemov, so lahko različne, bistveno pa je, da delovni človek pride do potrebnih

uslug in pomoči. Premalo razprav o varstvenih ustanovah kaže na to, da smo tu premalo naredili, morda pa tudi sestav kadra za to področje ni ravno povsod najboljši. Za vse servise stanovanjskih skupnosti naj velja načelo poslovanja, kot ga poznajo gospodarske organizacije. Brez tega namreč ne moremo ugotavljati dobrih izkušenj samoupravljanja in gospodarjenja.

Novi prispevki za bolnišnici v Brežicah in Novem mestu

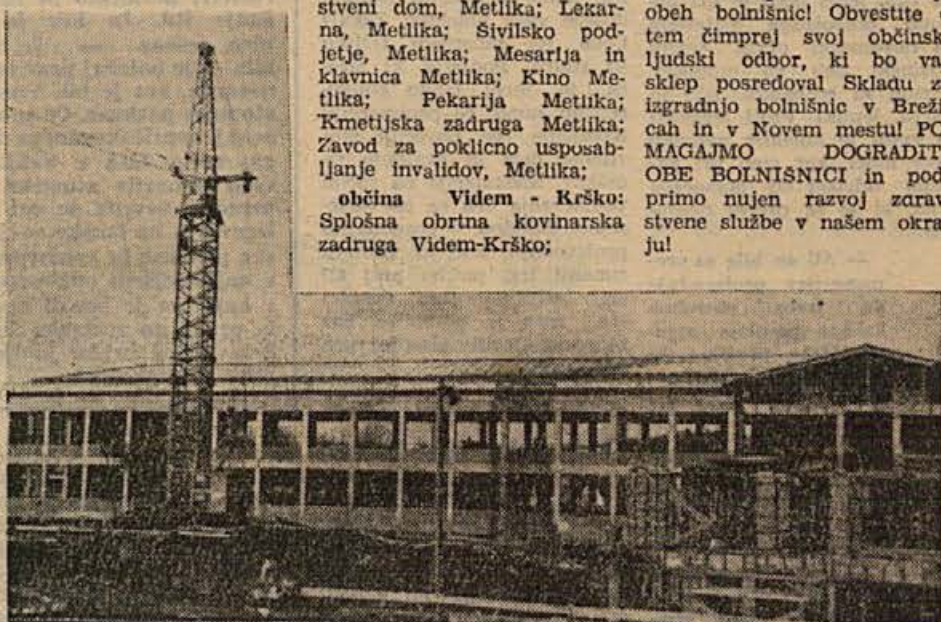
V zadnjem tednu so sklenili prispevati po 1 odstotek lani neto izplačanih osebnih prejemkov svojih zaposlenih naslednji novi delovni kolektivi:

občina Metlika: Državno posestvo MESTNI LOG, Metlika; Lesno predelovano podjetje v Metliki; Zdravstveni dom, Metlika; Lekarna, Metlika; Šivilsko podjetje, Metlika; Mesarija in klavnica Metlika; Kino Metlika; Pekarija Metlika; Kmetijska zadruga Metlika; Zavod za poklicno usposabljanje invalidov, Metlika;

občina Videm - Krško: Splošna obrtna kovinarska zadruga Videm-Krško;

občina Novo mesto: ISKRA-Kranj, obrat Novo mesto; Trgovsko podjetje STANDARD, Novo mesto.

DELOVNI KOLEKTIVI: da bi čimprej zagotovili potrebna sredstva za dograditev bolnišnic v Brežicah in Novem mestu, sprejmite ustrezne sklepe za financiranje obeh bolnišnic! Obvestite o tem čimprej svoj občinski ljudski odbor, ki bo vaš sklep posredoval Skladu za izgradnjo bolnišnic v Brežicah in v Novem mestu! POMOČ DOGRADITI OBE BOLNIŠNICE in podprimo nujen razvoj zdravstvene službe v našem okraju!

Prvi trakt nove bolnišnice v Novem mestu je že pod streho

POLOVICA ZA IZVOZ

NOVOLES bo letos povečal izvoz za 17 odst. in prodal na tujih tržiščih približno polovico svoje proizvodnje — Ugodne posledice: storitnost in kvaliteta izdelkov sta se povečali, proizvodni stroški pa občutno zmanjšali!

Naša zunanjetrgovinska izmenjava v zadnjih letih ne prestanto narašča, lani pa se je navzlic temu naš izvoz nekoliko zmanjšal. Povsem razumljivo je, da moramo zato letos povečati napore, da bi izvozili kar največ. Brez dvoma bi lahko tudi proizvodnja podjetja iz našega okraja z malo večjim trudom prodala na inozemskih tržiščih več izdelkov kot doslej. K temu bi jih morala spodbujati večji zaslužek in stalnost cen na zunanjem tržišču, saj na teh dveh temeljih lahko vsak kolektiv gradi svojo dolgoročno razvojno politiko.

Tokrat smo obiskali NOVOLES, ki je v letošnjem proizvodnem planu predvidel povečanje svojega izvoza za 17 odstotkov. V razgovoru je sodeloval šef prodajnega oddelka tov. Miha SUSTAR.

— Kaj vas je napotilo k tako velikemu povečanju izvoza v letošnjem letu?

— Gotovo velja poudariti, da se je izvoz v naši državi lani zmanjšal in zato zahteva letos v tej smeri povečane napore kolektivov. Tudi naš kolektiv pri tem ni mogel stati ob strani. Razen tega ima lesna industrija v izvozu že precejšnjo tradicijo, hkrati pa ne gre zarnetavati ugodnih cen za naše izdelke na zunanjem tržišču. Vse to nas je napotilo k povečanju izvoza, ki je za nas še posebej zanimiv zato, ker bomo na ta način dosegli ugodnejše gospodarske uspehe.

1959 smo v Straži zgradili obrat vezanih plošč. Vanj sta kolektiv in družba vložila veliko sredstev. Obrat je 1960 že začel z redno proizvodnjo. Ker je na našem tržišču dovolj vezanih plošč, smo začeli takoj razmišljati o proizvodnji za izvoz. Že v drugi polovici lanskega leta smo, seveda s poprejšnjimi obsežnimi pripravami v proizvodnji, uspeli prodati na zunanjem tržišču 430 kub. metrov vezanih plošč ali okoli 11 odstotkov celoletne proizvodnje. Glavni kupci so bili Italija, Ciper, Abesinija,

Vzhodna Nemčija in Švica. Skrbno smo prislusnili željam prvih kupcev, letos pa imamo že podpisane pogod-

be za prodajo 1.100 kub. metrov vezanih plošč na teh tržiščih. To je zelo velik uspeh. Posebno v Italiji so naše vezane plošče zelo iskane.

— Kaj boste predvsem izvažali: polizdelke ali končne izdelke? Kakšno bo približno razmerje med obojima?

— Razen vezanih plošč izvažamo še drobno pohištvo, ki ga proizvaja novomeški obrat. 99 odstotkov njegove proizvodnje prodamo v inozemstvu, največ na ameriškem tržišču. Vse, kar bomo

v tem obratu izdelali do konca novembra, je že prociano zunanjim kupcem. Izvažamo pa tudi svež in suh furnir iz obratov v Soteski in Straži in rezan les iglavcev in listavcev.

Izračunano v dinarski vrednosti, smo lani izvozili 42 odstotkov vse proizvodnje, letos pa se bo ta odnos izpremenil tako, da bomo izvozili polovico proizvodnje, preostalo polovico pa prodali na domačem trgu. Dobra polovica vsega, kar izvažamo (Nadaljevanje na 2. strani)

Kmetijci in gozdarji o planu

Upravni odbor Kmetijsko-gozdarske zbornice je v torek, 27. februarja, razpravljal o planu v kmetijstvu in gozdarstvu za leto 1962. Zaradi obsežnih nalog v zvezi z novim načinom gospodarjenja v gozdovih so ugotovili, da bodo morale gozdarstvene organizacije in občine z večjim zanimanjem urejati probleme na področju gozdarstva, da bo plan uresničen. Za plan v kmetijstvu so letos značilne obsežne investicije, namenjene bodisi dokončanju že pričeti ali pa izgradnji novih kmetijskih objektov. Razen tega bomo morali letos odkupiti ali kakorkoli podružbiti nove, večje površine zasebnih zemljišč, v družbeni proizvodnji pa odločneje uveljavljati načela ekonomičnosti.

Take občne zборе si želimo!

Občni zbor sindikalne podružnice NOVOTEKS, ki je bil v nedeljo, 25. februarja dopoldne, je prikazal bogat obračun dela prizadevnega kolektiva. Duh notranje ubranosti, ki preveva kolektiv, je bilo čutiti v razpravi in v poročilih, saj so z resnim delom, decentralizacijo samoupravljanja in z dobrim gospodarjenjem dosegli lani res zavirljive uspehe. Prav laskava je bila pohvala podpredsednika Republiškega sveta sindikatov tov. Leopolda Kreseta, ki je kot gost v zaključni besedi dejal: »Čestitam vam, ker štejete med kolektive, ki so naredili velik napredek v proizvodnji in v razvoju delavskega samoupravljanja in ker ste hkrati uspešno reševali probleme, ki zadevajo življenje in delo v kolektivu!«

V poročilu in v razpravi so nanašali vrsto ugotovitev o delu sindikata prvi razvijanju organov samoupravljanja, sprejemanju novega pravilnika, na športnem področju in v skrbi za člane kolektiva. Obratna

menza, obratna ambulanta, počitniški dom ob morju in 13 gostovanj Ljubljanskega mestnega gledališča so samo majhen del tega, kar je bilo kolektivu na ponudbo.

Povečana skrb za življenje kolektiva je razumljiva posledica večjih gospodarskih uspehov, ki jih je kolektiv dosegel lani. H. gospodarnejšemu poslovanju sta mnogo pripomogla decentralizacija delavskega samoupravljanja in novi pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. V slednjem so poleg plačil po količini uvedli tudi plačilo po kvaliteti izdelkov in po stroških, ki jih enote dosegajo v proizvodnji. Proizvodni plan za leto 1961 so na ta način izpolnili s 105,7 odst., planirane stroške pa dosegli samo s 95,2 odst. Kljub precejšnjemu porastu dohodka so povečali osebne dohodke do pametne mere ter raje izboljšali delitev med skladi in osebnimi dohodki (56,5 : 43,5 v korist skladov!). V razdobju november — december je bilo približno 83 odst. osebnih do-

hodkov izplačanih po cenikih del, 8 odst. po kvaliteti izdelkov in 9. odst. po prihrankih na račun stroškov.

Izkušnje iz sorazmerno kratkega razdobja v lanskem letu so v ekonomskih enotah že vzbudile živahno zanimanje za prenos novih pristojnosti na svete ekonomskih enot in njihove organe ter za tesnejše sodelovanje in izmenjavo izkušenj med enotami. Prav razveseljivi so predlogi enot za nakup novih strojev in za razne tehnične izboljšave, ki kažejo, da so se kolektivi ekonomskih enot v sorazmerno kratkem času razvili v dobre gospodarje.

Na občnem zboru je dokaj močno izzvenela upravičena zahteva kolektiva po decentralizaciji uvoza in izvoza, ki Novoteksu veže roke. Zahteva je razumljiva toliko bolj, ker je Novoteks že poiskal svoje notranje rezerve, njegov bodoči razvoj pa je zato v marsičem odvisen od uvoza surovin, ki je v sedanjih obliki nesprejemljiv.

KOSTANJEVICA VABI — več o tem na 8. in 9. strani današnje številke!

VREME

OD 1. DO 11. MARCA

Nestalno vreme s pogostimi padavinami (sneg do nižin) in ohladitvami. Vmesna izboljšanja ne bodo trajala več kot dva dni.

POLOVICA ZA IZVOZ!

(Nadaljevanje s 1. strani)

žamo, bodo letos končni izdelki, ostalo pa polizdelki.

— Morda ne bo škodilo, če nam naštejete nekaj težav, ki jih pričakujete in če poveste največjo izmed njih?

— Najbrž bo največja težava letos (na žalost se z njo srečujemo že vrsto let) preskrba naših obratov s surovinami, ki jih kupujemo na domačem trgu (hlodovina, deloma rezan les in frize za parkete). Precej težav pa je bilo vedno — in vse kaže, da bo tudi letos tako — pri nakupu potrošnega materiala za novomeški obrat (razni kovinski deli za montažo, karton za embalažo, laki in barve, lepila). Proti težavam je vrste je kolektiv neradko brez moči, ker smo pri nakupu odvisni od domačega trga, ki je še precej neurejen.

— Ali so bile za preusmeritev proizvodnje za izvoz potrebne kakšne posebne organizacijske priprave in ukrepi? Ali lahko nekaj takšnih ukrepov naštejete?

— Priprave na preusmeritev proizvodnje in izvoz so dolgoročne, uspeha ni mogoče doseči preko noči. Najosnovnejše, kar smo morali doseči, je bila kvaliteta izdelkov, saj je ta, posebno na zunanjem trgu, edino jamstvo za prodajo! V ekonomskih enotah so po naših obratih lani premleni in rešili stotine problemov glede izvrženega blaga v proizvodnji, kvalitete izdelkov, ekonomičnosti proizvodnje, storilnosti in podobnega. Velika preizkušnja, ki smo jo do kaj dobro prestali, pa je bila preusmeritev proizvodnje novejšega obrata iz garanterije (ta je bila neekonomična) v drobno pohištvo. Ukrepov, ki jih je kolektiv storil, je bila cela vrsta. Največ je

bilo takšnih, ki so neposredno potipali žep; po domače lahko rečemo: za dobro blago več plače! Novomeški obrat je lani na ta način povečal proizvodnjo za 20 odstotkov, čeprav je ostala zmogljivost strojev neizpremenjena, število zaposlenih pa so zmanjšali za 13 odstotkov. To so dosegli samo s povečevanjem kvalitete izdelkov, z boljšo organizacijo dela in gospodarnjšo uporabo surovin ter zmanjšanjem stroškov.

Če skušamo iz tega potegniti pameten zaključek, po takšen: to, kar smo dosegli mi, lahko z enakim trudom doseže vsak kolektiv! Zakaj? Cene na zunanjem tržišču so stalne. Podjetje, ki izvaža, je torej lahko konkurenčno samo, če proizvodnjo izboljšuje, če povečuje storilnost dela in kvaliteto izdelkov. Spekulacije na račun poviševanja cen se ne obnesejo. Solidno, gospodarno proizvodnjo, kot jo zahteva zunanj trg, pa bo prej ali slej zahteval tudi domači trg, zato je najbolje, kar moremo storiti: čimprej pričeti tako!

Trgovina res samo 11 odstotkov?

Po predlogih trgovskih podjetij naj bi se plan prometa v letu 1962 povečal le za 11 odstotkov. Po resnejši analizi ugotavljamo, da ga je mogoče brez večjega truda povečati vsaj za 16 odstotkov, saj bo vzporedno s porastom osebnih dohodkov in z delnim povečanjem števila zaposlenih porasla tudi kupna moč. Videti je, da trgovska podjetja namerno znižujejo svoje plane, ker so v trgovini osebni dohodki še vedno odvisni od presežanja planiranega prometa. Nizki plani v trgovini so nerazumljivi toliko bolj, kar je v naši trgovski mreži še vedno slaba izbira blaga za osebno

Za odnose med Vzhodom in Zahodom je v zadnjem času značilna umirjenost. Ni večjih pretresov, čeprav temperatura okrog Berlina ni nikoli padla pod normalo. Nasprotno, doživeli smo več potez in prizadevanj z obeh strani, ki naj bi zboljšala vzdušje in utrla pot resnim pogajanjem v prihodnosti.

Sestanki ameriškega veleposlanika ZDA Thompsona z Gromikom v Moskvi, obisk urednika »Izvestij« in zeta premiera Hruščeva, Ačžubeja, pri Kennedyju, čestitke Hruščeva ob uspešnem poletu ameriškega astronauta Glenna okrog sveta, novi sovjetsko-ameriški razgovori o kulturnem sodelovanju in podobni dogodki — vse to je učinkovalo nekoliko uspavajuče in pomirjevalno na svetovno javnost.

Toda osnovna nesoglasja so ostala. Bolj kot kdajkoli je ostalo nereseno vprašanje prepovedi atomskih poskusov in vprašanje razorožitve, berlinsko in nemško vprašanje itd. In ker ta vprašanja niso rešena — še načeta niso bila — je položaj prav tako resen in nevaren, kot je bil. Vzemimo samo atomske poskuse. Če se ne zgodi res nekaj nepričakovanega in nenadnega, bodo ZDA z Veliko Britanijo vred obnove atomske poskuse v ozračju. Seveda se pri tem Zahod izgovarja na lanske sovjetske atomske poskuse in predsednik Kennedy v najnovejšem odgovoru Hruščevu, v katerem je izrazil upanje, da bo že prišlo do sestanka šefov vlad in držav pred prvim junijem, je uporabil ta argument.

Kar zadeva izmenjavo poslanic med Hruščevom in Kennedyjem in Macmillanom, kaže trenutno, da se štirinajstega marca letos ne bodo sestali »najvišje«, ampak kvečjemu zunanji ministri vesesil. Toda Zahod pušča odprta vrata za poznejši sestanek »najvišjih«.

Na precejšnjo jezo ZDA in Velike Britanije se je v to izmenjavo po-

nem kraju izjavil: »Mogoče bo v prihodnjih dneh konec boleče preizkušnje.«

Toda v ostrem nasprotju s splošnim olajšanjem in optimizmom je položaj v sami Alžiriji, predvsem v glavnih mestih, kjer je teroristična organizacija francoskih skrajnežev OAS tako zaostrila položaj, da vlada popolna zmeda. Očitno se je te

Pred obdobjem pogajanj

organizacije v pričakovanju uradnega sporočila o premirju v Alžiriji polotil tolikšen bes, da ubija in mesari med prebivalstvom. Vsak dan padajo nedolžne žrtve in ob apatičnem stališču francoske armade se teroristi nemoteno vozijo po ulicah, nemoteno streljajo na mimoidoče, vdirajo v arabske četrti, potika jo bombe v arabskih hišah, da se te rušijo na cele družine, »kradejo« orožje in strelivo iz vojaških skladišč in tako dalje.

Vendar je opaziti pri armadi znamenja naveličanosti z OAS. Vse kaže, da se bes OAS izčrpava v blodnem, lastnem krogu. Ta bes je podoben mesarjenju tigra, ki uničuje vse okrog sebe, a se vendar zaveda, da se bo kmalu znašel v rešetki. Toda kljub temu ne gre podcenjevati OAS. Ta bo storila vse, kar je v njeni moči, da bi izzvala nered pri prenosu oblasti v Alžiriji. Kolesa zgodovine ne bo mogla zavreti, pač pa bo dosegla, da bo to kolo strlo še marsikatero nedolžno žrtev.

S servisnimi delavnicami proti šušmarstvu

potrošnja in ker se še vedno vsako leto približno 20 odstotkov naših kupnih tondov prav zato odlije na druga področja. Težnje po zmanjševanju planov prav gotovo niso v skladu s splošnimi napori delovnih lju našega področja, ki žele hitrejši gospodarski razvoj.

Seja o zaključnem računu

26. februarja je bila seja centralnega delavskega sveta Tovarne celuloze in papirja. Na seji so razpravljali o zaključnem računu podjetja za poslovno leto 1961 in ga z nekaterimi pripombami tudi sprejeli.

Kolektiv obrtno delavnic Cevljarstvo Šentjerne se že skoraj od svojega začetka ukvarja s problemi notranjih odnosov. Tj odnosi, ki so bili precej zaostreni med vodstvom delavnice in delovnim kolektivom so v veliki meri vplivali na gospodarsko in finančno poslovanje delavnice. Inšpekcijski organi občinskega ljudskega odbora so s pregledom poslovanja delavnice stanje tudi pordili. Kolektiv se je zaradi tega znašel v takem položaju, da ne more redno plačevati stalnih prispev-

koy družbeni skupnosti. Delavci morajo biti doma na brezplačnem dopustu itd. Zaradi takega stanja lahko pričakujemo, da bo delavnica prišla v likvidacijo.

Pristojni organi bodo morali misliti, da bo v Šentjerneju čimprej začela obratovati ne samo čevljarstva servisna delavnica, ampak tudi druge, ki so kraju in okolici nujno potrebne. Z ustanovitvijo takih delavnic lahko upravičeno upamo, da bomo tako šušmarstvo zatrli.

Po poročilih, ki so prispela v New Delhi, vodi na indijskih volitvah z absolutno večino Kongresna stranka v desetih zveznih državah. Izjema je država Pondžab, kjer je Kongresna stranka doslej izgubila dvajset sedežev v parlamentu.

Vodja britanske laburistične stranke Galtsekli je po vrnitvi iz ZDA izjavil, da se predsednik Kennedy obotavlja obnoviti atomske poskuse v ozračju. Kennedyju bi bilo ljube, če bi lahko dosegli sporazum z ZSSR o tem vprašanju.

Ob nedavnih dogodkih na Kubi napovedujejo opazovalci možnost, da bodo nekateri ugledni voditelji KP prišli v vlado premiera Fidela Castra, čeprav so še pred letom dni prvaki KP odklanjali tako možnost in izjavljali, da ne pretendirajo na položaje v vladi. Za predsednika ključnega inštituta za agrarno reformo je bil zdaj imenovan komunist Carlos Rafael Rodríguez namesto samega Fidela Castra. To napoveduje kolektivno vodstvo v kubanski vladi.

Skupina mladih turških oficirjev je skušala izvesti državni udar. Vojska je kmalu zavrnila ta poskus. Uporniki menijo, da inönüjeva koalicijska vlada ni sposobna uresničiti obljubljenih reform.

Zahodnonemški Bundestag je sprejel dopolnilo k zakonu o vojaški službi, s katerim je služba v zahodnonemški vojski podaljšana od 12 na 18 mesecev.

V Sovjetski zvezi so ukinili Stalinove nagrade. Diplomo in naziv nagradjenca s Stalinovo nagrado so zamenjali z diplomom in nazivom nagradjenca z državno nagrado ZSSR.

Teoretična revija CK PK Bolgarije »Novo vreme« kritizira dogmatizem, »kult osebnosti«, ter pojav in posledice tega kulta v Bolgariji. Revija ponovno ostro napada Vlka Cervenkova, nekdanjega člana politbiroja in podpredsednika bolgarske vlade.

Iz zapora Barberousse v Alžiriji je pobjegnulo 26 Alžircev. Dvajset se jih je priključilo enotam alžirske osvobodilne vojske, medtem ko so šest Alžircev ujele francoske enote. Tri izmed njih so takoj ustrelili.

Posvetovanje kluba odbornikov

Prihodnji četrtek, 8. marca 1962, bo v Sindikalnem domu v Novem mestu posvetovanje Kluba odbornikov O.H.O. Obravnavali bodo gradivo za zborni volivcev.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

V ponedeljek je bil v Ljubljani občni zbor Glavne zadrčne zveze, ki sta se ga poleg številnih delegatov in gostov udeležila tudi Vida Tomšič, predsednik Glavnega odbora SZDL Slovenije, in Viktor Avbelj, podpredsednik Izvršnega sveta LS Ljudske republike Slovenije. Obravnaval je nadaljnjo vlogo zadrčnih združenjstva v razvoju kmetijske proizvodnje in socialističnih odnosov. V razpravi je sodeloval tudi tovariš Avbelj. V uvodu je poudaril, da se morajo uredjanju problemov v kmetijstvu posvetiti vsi činitelji, ki imajo kakršenkoli stik s problemi vasi. Opozoril je na uspehe v družbenem sektorju kmetijstva, ki ima majhen odstotek zemljišč, ima pa pomemben delež v proizvodnji in na trgu.

Tovariš Avbelj je nato dejal, da v kmetijstvu včasih enostransko poudarjajo in se bojujejo le za proizvodne odnose, včasih pa samo za proizvodne rezultate. Navedel je primer iz gozdarstva. Ko so kmetijske organizacije ugotovljale, kdo je bolj socialističen, so se porajale slabosti pri izvajanju zakona o gozдовih. Lastniki gozdov so se vključili v trgovino z žaganim lesom. Obratovanje žag venecijank se je povečalo. Zasebnik je ustvarjal dobiček, kmetijski politiki pa se je delala škoda.

Neupoštevanje enotnih naporov za proizvodnjo in utrjevanje socialističnih odnosov se je pokazalo tudi v popularizaciji dela na domu, ko naj bi kmet dobil vse tiste pravice, ki jih ima delavec v industriji, hkrati pa bi mu pustili vse pravice, ki jih ima kot kmet. Sklicevanje na republiški zakon o delu na domu tu ni bilo upravičeno. Za sodelovanje z zasebnimi kmeti imamo proizvodno sodelovanje, ki omogoča, da vsak dobi toliko, kolikor je prispeval. Akcija o delu na domu kmetov pa pomeni izgubljanje jasne perspektive, kaj želimo na vasi doseči. Več skrbi je treba posvečati kooperaciji, kajti ta pomeni eno izmed poti v socializem.

Nadaljnja slabost kmetijskih organizacij je v ugibanju, kaj je naprednejše: kmetijsko posestvo ali zadruga. Ni mogoče, da bi na istem območju delala zadruga z ekonomijo in družbeno posestvo. Obe imata isto pot in za obe je dovolj prostora, saj zajema družbeni sektor še zelo majhen odstotek zemljišč.

Strokovnjaki menijo, da so ugodni pogoji za letošnjo letino. Predvidevajo, da bo

ZA ZADRUGO IN DRUŽBENO POSESTVO JE DOVOLJ PROSTORA

mo letos pridelali 7 milijonov ton koruze in 3 milijone ton sladkorne pese. Po uspešni jesenski setvi pšenice je moč pričakovati tudi zadovoljiv pridelek belega žita. Do začetka setve bo kmetijstvo dobilo 2000 novih traktorjev, tako da jih bodo imele kmetijske organizacije 37.000. Predviden je tudi uvoz kakih 50.000 ton umetnih gnojih.

Lani smo zgradili in rekonstruirali v naši državi približno 1000 km cest, za kar smo porabili kakih 45 milijard din. S tem se je naše omrežje sodobnih cest povečalo na 7700 km. Leta 1965 bo še 10.500 km sodobnih cest. Predor na mejnem prehodu Ljubelj med Jugoslavijo in Avstrijo, dolg 1600 in širok 12 m, bo dograjen do konca letošnjega leta.

V številnih državah po svetu je izbruhnila epidemija gripe. Pri nas so doslej registrirali epidemijo gripe v valjevskem okraju in v Skopju, kjer je obolelo za gripo okrog

10.000 ljudi. V Sloveniji ni pojavov gripe v obsegu epidemije.

Jugoslovanska industrija se pripravlja na gradnjo prve jedrske elektrarne, ki bo imela 60.000 do 75.000 kilovatov. Naša podjetja že lahko izdelujejo precej opreme, ki je potrebna za gradnjo jedrske elektrarne centrale.

Na seji Izvršnega sveta LS LRS so sprejeli predloga zakonov o Višji upravni šoli in Ljubljani in Višji ekonomski komercialni šoli v Mariboru. Oba zakonska predloga bo IS predložil v obravnavo Ljudski skupščini. Izvršni svet je obširno razpravljal tudi o politiki razpolaganja s sredstvi posameznih republiških skladov.

V Zagrebu je bil pripravljani sestanek za konferenco v Akri, ki bo v glavnem mestu Gane letos v maju z geslom »Svet brez bombe«. Pripravljalnega sestanka so se udeležili predstavniki iz 20 dežel Azije, Afrike, Amerike in Evrope. Naloga sestanka je bila, da bi določil platformo za razpravo na konferenci v Akri o problemih svetovnega miru in atomske razorožitve.

Predstavniki obrtno-komunalnih zbornic iz 30 večjih mest Jugoslavije so na posvetovanju v Zagrebu naglasili, da je treba zagotoviti storitveni obrti hitrejši razvoj. Da storitvena obrt ne bi več slonela na ehovskih temeljih, so predlagali, da bi na ekonomskih načelih ustanavljali večja obrtna središča, ki bi imela svoje obrate in izpostave tudi v najožjih stanovanjskih četrtih.

Na plenarnem sestanku sveta industrije gradbenega materiala v Beogradu so ugotovili, da mora biti modernizacija proizvodnje in povečanja izbire gradbenega materiala v prihodnosti najvažnejša naloga vseh proizvajalcev te industrije. Poudarili so, da je treba znižati proizvodne stroške, ki so zdaj previsoki.

KREMEN: letos 90 tisoč ton peska!

Poiščimo rezerve za pomoč
Ljudski tehniki!

KREMENOV proizvodni plan za 1962 je lep dokaz, koliko zmore kolektiv, ki se ne boji težav in napredka

Kolektiv Rudnikov nekovinskih rudnin »KREMEN« Novo mesto bo v letu 1962:
 ■ za 16,2 odstotka povečal proizvodnjo,
 ■ za 6,2 odstotka povečal izvoz,
 ■ za 20 odstotkov povečal storilnost.

V peskokopih, ki so raztreseni malone po vsem okraju, bodo letos nakopali 140 tisoč kremenčevih peskov raznih vrst. Iz te količine bodo nato, ko bodo nakopani pesek izprali in s pomočjo priiskrav razvrstili po namenu, za katerega je uporaben, dobili 90 tisoč ton čistega kremenčevega peska, sposobnega za prodajo. 90 tisoč ton pa je planska obveza, ki jo je letos sprejel kolektiv. Puhačje lokomotive bodo odpeljale vagone, natovorjene s peskom v livarne, steklarne, v keramično industrijo, v industrijo gradbenega materiala, kjer ga uporabljajo kot primes v proizvodnji saponitnih strešnikov, in v druge druge obrate, kjer ga bodo uporabili kot pripomoček za brušenje in filtracijo. Pri »KREMENU« izdelujejo tudi nezgorljive mase in malterje za potrebe livarske industrije. Ne smemo pozabiti na obrat v Mokrem polju, kjer naredijo v kooperaciji s tovarno Zlatorog iz Maribora 50 ton pralnega praška DIK.

Razvoj zahteva povečanje proizvodnje

Lani so prodali 70.229 ton kremenčevih peskov, letos pa so se odločili poslati na tržišče 90 tisoč ton. Kolektiv bo torej letos naredil za 16,2 odstotkov več kot lani in bo brez dvoma moral vložiti v proizvodnjo več naporov. Trezen gospodarski premislek je bil vzrok, da so se odločili tako. Tržišče zahteva vedno več kvalitativnih peskov, sposobnih za takojšnjo uporabo. Naši kremenčevi peski pa bi bili uporabni tudi kot surovina za steklarsko industrijo, ki proizvaja boljše vrste stekla in za izdelavo belega porcelana, vendar bi morali iz njih prej izločiti nekatere rudninske primesi. To je mogoče samo s flotacijo, posebnim postopkom izpiranja. V Kremenu se dobro zavedajo, da jim bo šele potem pot na tržišče res široko odprta in da bodo šele potem, ko bodo pričeli s flotacijo svojih peskov, dosegli osnovno za večji razvoj. Flotacijske naprave pa so gospodarno izkoriščene šele pri dnevni proizvodnji 100 ton peskov. Bilo je torej treba povečati plan proizvodnje in pričeti s flotacijo. Ker so imeli že doslej večkrat težave zaradi premajhnih skladišč za očiščen pesek, bodo letos po vseh obratih povečali tudi skladiščne naprave, tako da bodo lahko vskladiščili večdnevno proizvodnjo. Okvare na prevoznih sredstvih in morebitno pomanjkanje vagonov bodo na ta način premostili mnogo lažje kot doslej.

Postopek flotacije »KREMEN« v naši državi prvi uvaja. Ker so nekateri deli flotacijskih naprav izdelani iz litin, hitro obrabljajo, so zaposlili za pomoč Metalurški inštitut.

Na trgu je vedno večje povpraševanje po suhem pesku, ki je napredaj v 50-kilogramskih vrečah. Takšen pesek je posebej zaželen za izvoz in za steklarsko industrijo. Lani je Kremen prodal za približno 10 odstotkov svoje proizvodnje peska, posušeneza in v vrečah. Zmo-

ljivosti sušilnih naprav so zaenkrat še sorazmerno majhne, vendar vneto iščejo čim bolj ekonomičen način sušenja. Najbrž se bodo odločili za sušenje z mazutom v rotacijskih bobnih.

Povečali so izvoz — za devize gre

V letu 1960 je KREMEN izvozil 5.585 ton kremenčevih peskov, lani pa so izvozili 8.321 ton quarcita v Zahodno Nemčijo, 783 ton quarcita v Avstrijo in v Italijo 37 ton kremenčevih peskov. Po letošnjem proizvodnem planu bodo izvozili okoli 10 tisoč ton kremenčevih peskov, vendar vse kaže, da bodo lahko, če jim bo uspelo dobiti resnejše kupce na zunanem tržišču, izvozili 15 tisoč ton! Če zdaj pripravljajo proizvodnjo za to veliko nalogo, ki jo bodo brez dvoma uresničili. V inozemstvu želijo najti odjemalce, ki bi bili pripravljeno kupovati njihov pesek dlje časa. Takšna rešitev bi bila toliko ugodnejša, ker bi potem lažje usmerjali proizvodnjo in vlagali vanjo sredstva. In prav zato so se odločili povečati proizvodnjo, namenjeno izvozu.

Umnejše gospodarstvo — večja storilnost

Precej preglavic je imel kolektiv v proizvodnji zaradi prevozov, ker so peskokopi oddaljeni od železniških postaj in pa zato, ker na vsakem peskokopu ni mogoče zgraditi pralnice. Nekaj vzrokov je v tem, ker ni povsod dovolj vode za izpiranje, nekaj pa tudi v tem, ker je v pralnico treba vložiti precej sredstev. Preden lahko tovrstni odpelje pesek iz peskokopa, je treba pesek umij naložiti. Ročno nakladanje z lopatami je precej drago. Zato so se lani odločili v največjem peskokopu na Ravnah za mehanizirano nakladanje. Kupili so avtomat, ki opravi delo mnogo hitreje in ceneje. Tudi sicer so v vseh obratih preudarili vse možnosti za gospodarnije poslovanje. Lani je bil povprečen izkop na člena kolektiva nekaj več kot 1 kubni meter peska, letos pa povprečno 1,25 kub. metra. Z boljšo organizacijo dela, s pomočjo mehanizacije in z racionalizacijo poslovanja bodo kljub enakemu številu

zaposlenih proizvodnjo povečali. To pomeni, da bo storilnost letos porasla za približno 20 odstotkov.

Kot dobri gospodarji ne bodo vsega, kar bodo letos ustvarili z večjo pridnostjo, razdelili na osebne dohodeke. Vsa leta doslej so delili dohodek v razmerju 90 : 10 v korist osebnih dohodkov. V novem pravilniku so se odločili za delitev 72 : 28. Ker bodo bolje gospodarili in hkrati več naredili, ne bodo njihovi osebni dohodki nič manjši, ampak kvečjemu večji.

Tudi letos obsežne raziskave

V našem okraju je za več milijonov ton kremenčevih peskov. To so pokazale geološke raziskave, opravljene v preteklih letih. Kremenčevi peski so po sestavi zelo raznoliki, enako raznolika pa je njihova uporabnost. Kolektiv

KREMENA se zato ne more zadovoljiti zgolj z ugotovitvijo, da je peska dovolj. Letos bodo pričeli z obsežnejšimi geološkimi raziskavami in skušali ugotoviti, kakšne vrste peskov so pod zemeljsko površino tam, kjer so geologi že doslej opravili polizkusne vrtnice. Ker je videti, da bodo načrti o steklarni kmalu dozoreli, bo treba razen kremenčevih peskov iskati tudi dovolj apnencev in dolomitov, ki so potrebni za proizvodnjo stekla. Prav zato pripravljajo raziskave tudi v tej smeri.

Trezen gospodarski premislek, želja po napredku, dolgoročni načrti in zdrav ter napreden gospodarski čut so osnova za optimizem, s katerim je kolektiv zastavil svoj letošnji gospodarski plan. Vse to pa je hkrati najboljši porok, da bodo veliko plansko obveznost tudi uresničili. M. J.

Upravljanje je prevzel DS

5, 11 in 20-odstotno povečanje v gostinstvu

Vseh devetindvajset izvoljenih članov delavskega sveta Cestnega podjetja Novo mesto se je udeležilo prve seje 23. februarja. Prvi seji so razen tega prisostvovali kot gostje tudi predstavniki okrajnega odbora SZDL, OLO, skupnosti cestnih podjetij Slovenije in drugi.

Za prvega predsednika

Občina soustanoviteljica časopisa »OBČAN«

Na pobudo glavnega odbora SZDL Slovenije je ustanovljena pogodbená skupnost za izdajo novega časopisa »Občan«. Časopis Občan bo bralcem posredoval misli, predloge in nasvete, ki bodo v pomoč in napolnilo pri delu krajevne samouprave, stanovaljskih skupnosti in družbene upravljanja v komunih. Občinski ljudski odbor Videm-Krško je z ustanovnim prispevkom 100.000 dinarjev postal soustanovitelj časopisa »Občan«.

Razveselite znance in svoje v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

njihovega DS so izvolili soglasno Jožeta Kulevca, za njegovega namestnika pa Valentina Ogrina. Tajniške posle so poverili Stanetu Ilcu. Tako je za tem so izvolili šest članov v upravni odbor, ter tri namestnike. Sprejeli so osnutek pravilnika, ki ga bo po razpravi v kolektivu sprejel dokončno delavski svet na enem prihodnjih zasedanj.

Direktor podjetja tovariš Gorenc je seznanil delavski svet z gospodarskim stanjem podjetja in neposrednimi nalogami. Podjetje ima obsežne naloge, med poglavitne sodi vzdrževanje in rekonstrukcija cest prvega, drugega in tretjega reda. Izvajanje teh nalog je odvisno od višine sredstev, ki jih bodo dali v ta namen republika okraj in občine. Program dela pod-

jetja je obsežen, kar je razumljivo z ozirom na slabo stanje cest na tem področju. Količina tega programa bo mogoče uresničiti letos ali prihodnja leta pa je odvisno od denarja, ki bo na razpolago. Sodijo, da je 663-članski kolektiv sposoben v enem letu opraviti del za več kot milijardo dinarjev. Razen nujnih vzdrževalnih del imajo zaenkrat le nekaj sredstev za nadaljevanje rekonstrukcije ceste Novo mesto-Metlika, za asfaltiranje priključka na avtomobilsko cesto pri Karteljevem in še nekatera druga manjša dela.

Prva seja delavskega sveta tega kolektiva, ki dosega ni imel izvoljenih samoupravnih organov, je pokazala, da se člani DS polno zavedajo odgovornosti, ki so jo prevzeli hkrati s pravicami.

Pri izdelavi planov za letošnje leto je med gostinskimi podjetji še vedno cutiti nerazumljivo težnjo po čim nižjih planih. Tudi tu so posredi osebni dohodki vezani na prekoračitve plana. Gostinska podjetja so predlagala 5-odstotno povečanje prometa v primeri z lanskim letom, preko občin so nato le povečala svoje plane za 11 odstotkov, brez večjine težav pa bi jih lahko povečali za 20 odstotkov. Samo lani je na primer gostinstvo povečalo svoj promet v primerjavi z letom 1960 za 25 odstotkov! Ker so se povečala sredstva v obtoku, zaradi novih gostinskih zmogljivosti in pa ker smo doslej vložili že precej sredstev v turizem, ki bo povečal delež gostinstva, je 20-odstotno povečanje plana povsem dosegljivo, vse tarjanje pa odveč in škodljivo!

Podpisani izjavljam...

Naneslo je, da je imel tovariš Neimenovani skoraj vse pogoje za upokojitev. Zbral je listine in povedal v podjetju, naj bodo pripravljene, da ga bodo črtali iz seznama rednih delavcev. Poslej da bo živel v miru in se preživljal na svoji zemlji.

Ko je s kupom papirjev prisopihal k pristojnemu organu, je bilo prvo vprašanje: »Kje imate papirje oz. dokazilo vaše organizacije ZB, da ste res upravičeni do ugodnosti?«

Tovariš Neimenovani se ni zmedel, ampak je z nasmeškom zamahnil z roko, češ: »Formalnost, samo formalnost! To takoj dobimo.« Prav je dejal pristojni organ, »pokažite bomo, da uredite tudi to formalnost. Potem se do konca pogovorimo.«

In tovariš Neimenovani se je strinjal s pristojnim organom in takoj hitel urediti formalnost.

Obiskal je znanca iz oddaljene vasi. »Podpisal mi boš izjavo, da sem od 1942 dalje delal za NOB.« Potem je obiskal še dva znanca iz drugih dveh oddaljenih krajev. Tudi ta dva sta potrdila, da je bil tovariš Neimenovani ves čas pristaš NOB.

Te dokaze je potem predložil komisiji pri občinskem odboru ZB, da jih pregleda in napiše svoje mnenje. Stvar bi bila urejena, ko se ne bi med tem oglasila druga priča, ki je vedela več povedati o preteklosti prošilca. In formalnost se je zavlekla.

Res je, da je tovariš Neimenovani začel delati za NOB 1942. leta, toda to je trajalo le do italijanske kapitulacije. Ze novembra 1943 je oblekel belogardistično uniformo. Več ljudi iz vasi S. lahko pove, kako je stražil in omalovaževal domačine. Zato se čudimo resničnim prvoborcem, da so mo-

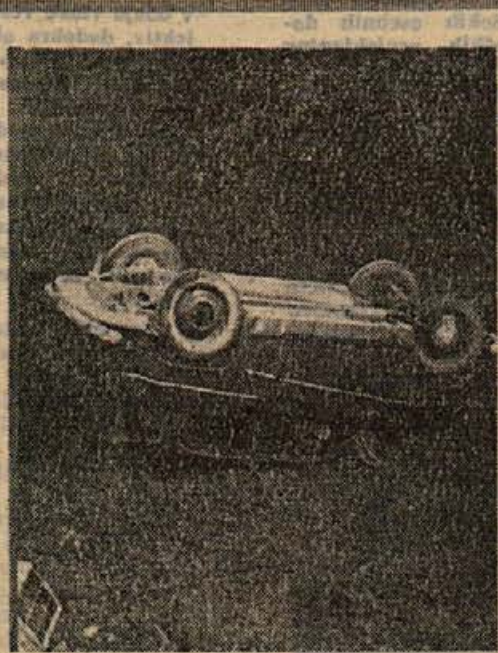
gli potrditi preteklost Neimenovanega, kot jo je sam prikazal.« Tako se je dralo v nasprotnem dokazu.

Ko je resničnost izjav in podatkov preverila tudi krajevna organizacija ZB, je bila formalnost Neimenovanega zapečatena. Postopek za pokojnino in druge ugodnosti, ki jih imajo borci in aktivisti, je bil ustavljen. Splošna ugotovitev pa je bila, da tovariš Neimenovani niti član organizacije ZB ne bi smel biti, ker nima za to moralnih pogojev.

To je samo drobec, delček stekla, v katerem se zrcalijo nepravilnosti. Koliko neimenovanih ljudi bi še hotelo imeti ugodnosti, kot jih imajo borci in aktivisti, je bil ustavljen. Splošna ugotovitev pa je bila, da tovariš Neimenovani niti član organizacije ZB ne bi smel biti, ker nima za to moralnih pogojev.

To je samo drobec, delček stekla, v katerem se zrcalijo nepravilnosti. Koliko neimenovanih ljudi bi še hotelo imeti ugodnosti, kot jih imajo borci in aktivisti, je bil ustavljen. Splošna ugotovitev pa je bila, da tovariš Neimenovani niti član organizacije ZB ne bi smel biti, ker nima za to moralnih pogojev.

Se vedno prihajajo prošnje in podpisi prič, ki se začenjajo: »Podpisani izjavljam, da...« Podpisane so osebe, ki jamčijo za pravilno ponašanje prošilcev, čeprav se velikokrat izkaže, da o njihovem delovanju med NOB ne vedo veliko ali pa sploh nič. Podpisani so borci in prvoborci... Komisije pri občinskem in okrajnem odboru ZB tudi v prihodnje dvomljivih izjav ne bodo upoštevale! Veljavna bo samo taka izjava, ki bo govorila podrobno o delovanju prošilca med NOB, oziroma, ki bo označena z datumom »od-dor in se bo ujemala z resničnimi podatki. Podpisnike lažnih izjav bo komisija predala sodniku za prekrške, težje primere pa bo predlagala v kazenski postopek. Če se bodo lažne izjave kopičile, pa bo za imena podpisnikov zvedela javnost.

Prehitra vožnja je postavila Staneta Kranjca in njegov avtomobil pri Kronovem na glavo. Tudi tebe so že videli, kako si divjal po cestah... Mar meniš, da je nemogoče, da se kaj takega — morda s hujšimi posledicami — ne bi zgodilo tudi tebi?

PRAVILNIK PRIPOVEDUJE

Kako razvijajo pri Splošnem gradbenem podjetju PIONIR v Novem mestu nagrajevanje po delu in kako so nastali njihovi pravilniki — Kolektiv 1500 ljudi pred startom v novo gradbeno sezono

Vemo za zelo dober način odpravljanja težav. Prav za prav z njim težave preprečujemo. Morda so ga marsikje prezrli zato, ker je tako preprost. Oglejmo si ga: če bomo k posvetovanju in razpravam pred odločanjem pritegnili širok krog ljudi, bo možnost, da bi napak odločili, neznatna. Pri tem nam bo pomagal sindikat v podjetju. O načrtih in ukrepih, ki jih pripravljamo, bo seznanil vse člane kolektiva in preko sestankov, posvetovanj in razprav zbral tudi njihove predloge in pobude. Načrt, ki je morda nastal v nekaj glavah v vodstvu podjetja, bo tako postal popolnejši in last vsega kolektiva. V tem je ta preprosta modrost.

Starost: 16 let

Teža: 3 milijarde 100 milijonov

Višina: 85 tisočakov

To so "generalije" za — SGP PIONIR. Tja nas je zanesel korak, ko smo premišljali, kje bi lahko na primeru dokazali pravilnost maloprej naštetih trditev.

V govoru so sodelovali:

Janez HAMBROS, tajnik centralnega sindikalnega odbora,

Ivan KOČEVAR, direktor podjetja,

Jurij PODREPŠEK, predsednik višje komisije za osebne dohodke.

Najprej nas je zanimalo, kako je urejen sindikat. To nam je pojasnil tovariš Hambroš.

— V podjetju delujejo 4 sindikalne podružnice. Naša gradbišča so raztresena po vsej Sloveniji, dejavnost podjetja pa je kaj raznolika. Delo sindikata usmerja centralni sindikalni odbor, v katerem so predstavniki izvršnih odborov vseh štirih sindikalnih podružnic. Vsaka podružnica ima več pod-

Ko poročamo o naših kolektivih, le redkokdaj omenimo tudi administrativne službe — pa so prav tako važne kot neposredna proizvodnja. Teje tovarišci pri PIONIRJU se je tako mudilo, da se ni imela čas niti obrniti med našim obiskom

odborov; le-teh je vedno od 25 do 30. Število pododborov se zaradi kratkotrajnosti gradenj nenehno izpreminja. Razen rednih sestankov imamo vsako leto v vseh podružnicah še polletne, tričetrtletne in letne konference.

— Ali ste s takšno organizacijsko obliko zadovoljni?

— Vemo, da bi se dalo marsikaj izboljšati in izpopolniti, zato o tem vneto razmišljamo in sproti izboljšujemo, — je bil skromen odgovor.

No in zdaj, ko poznamo sindikat, se lahko lotimo delitve dohodka. Kako se je pri Pionirju razvijalo nagrajevanje po delu in kako so lani nastali pravilniki, so nam razložili vsi

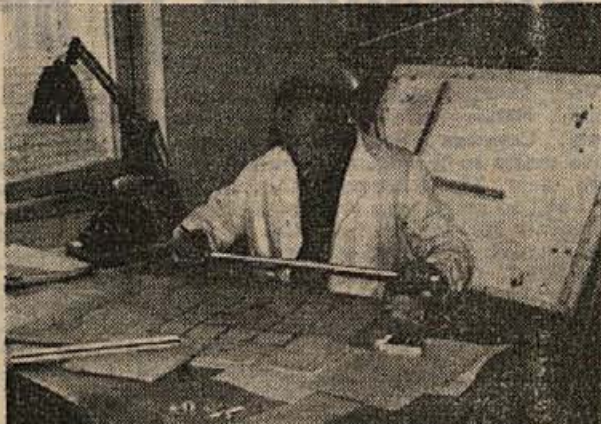
cenami smo preprečili vpliv tržišča in tržnih cen na notranjo delitev v kolektivu. Oba elementa še vedno dovolj izpodbudno vplivata na kolektiv ekonomske enote in ga silita k temu, da se trudi dograditi objekt s čim manjšimi stroški, čim hitreje in čim bolje.

— Kako deli ustvarjeni čisti dohodek ekonomska enota v gradbeništvu in kako vpliva na ustvarjanje skladov podjetja?

— Ko sklepamo pogodbo za objekt, ki ga bomo gradili, izdelamo podroben planski predračun. Ta vsebuje planirane proizvodne stroške, družbene obveznosti in planirane osebne dohodke. Kolektiv ekonomske enote, ki objekt gradi, torej pozna meje, preko katerih ne sme, stroške gradnje pa lahko zniža. V tem primeru si tako ustvarjeni presežek razdeli, plačati

bičnega metra zidu, ki ga zgradi. Če normo preseže, mu obračunamo več delovnih ur. Plačan je torej po vložnem delu. Toda njegova ekonomska enota lahko z boljšo organizacijo dela in s štednjo materiala zmanjša svoje stroške. Tako ustvarjeni prihranek pa se deli med člane ekonomske enote samo po številu dejansko vložnih ur. Individualni učinek je namreč kot smo že omenili, vsakomur izplačan pri rednem obračunu. Delitev presežne vrednosti pa sili kolektiv ekonomske enote h kvalitetnemu delu in k temu, da ne bi v želji po količini porabil preveč materiala. Tudi očiček, da dobe presežno vrednost v enaki meri pridni delavci in lenuhi, odpade, ker skupina sproti izloči vsakogar, ki je slab delavec.

— Ali se je morda vloga knjigovodstva

Šef Pionirjevega projektivnega biroja je že vrsto let inž. Jože Grein

pa mora zanj družbene obveznosti in odvesti razen tega 20 odstotkov presežka v rezervni sklad skupnosti ekonomskih enot. S tem rezervnim skladom krijemo morebitne izgube in plačujemo osebne dohodke v mrtvi sezoni; to kar preostane, pa si vsaka ekonomska enota razdeli v treh mesecih po sprejetju zaključnega računa.

Na ustvarjanje skladov ekonomska enota ne more vplivati neposredno, ampak le tako, da ne preseže planiranih proizvodnih stroškov. Njen prispevek za sklade je namreč že vnaprej vkalkuliran, ustvarja pa ga z razliko med plansko in prodajno ceno. Boljše rešitve doslej nismo uspeli najti, največ zavoljo tega, ker so gradnje kratkotrajne.

— Torej so pri vas osebni dohodki sestavljeni iz dveh delov: iz urnih tarifnih postavk in iz presežne vrednosti?

— Morda je tako videti na prvi pogled, v resnici pa ni tako. Vzemimo za primer zidarja: plačan je od ku-

že kaj izpremenila? — Je in še kako! Knjigovodstvo smo preuredili tako, da zdaj dela predvsem za proizvodnjo, postalo je res proizvodno knjigovodstvo. 27 ekonomskih enot, kolikor jih imamo zdaj, lahko dobil vsak trenutek točne podatke o svojem uspehu v preteklem mesecu. Knjigovodstvo je zaenkrat še centralizirano na direkciji, vendar zelo resno razmišljamo o tem, da bi ga decentralizirali in v pravem pomenu besede približali ekonomskim enotam.

— O pomanjkljivosti naših projektov za gradnje in o visokih osebnih dohodkih projektantov je bilo izrečenih že dokaj plikrih. Kako ste rešili ta problem?

— Brez dvoma drži, da smo tu dosegli precejšen napredek. Če doslej je bilo delo naših projektantov normirano. V novem pravilniku pa smo posebej podčrtali pomen kvalitete projekta in projektantovo osebno odgovornost. Zaradi pomanjkljivih projektov smo morali neredko načrte med gradnjo izpreminjati

Zunaj je mrzlo in sneg še pokriva zamrzlo zemljo. Pionirjevi projektanti pa so seveda že več mesecev pridno pri delu: pred gradnjo so potrebni kar najnatanejši načrti

ali dopolnjevati, oboje pa je močno povečalo stroške. Zato zdaj zahtevamo, da je projekt izdelan do podrobnosti in da hkrati upošteva vse nove tehnološke izsledke, skratka, da je popoln in da lahko služi za dokončni planski in prodajni predračun gradnje. Če bo projekt pomanjkljiv, bo vse nastale stroške plačal projektant. To pa pomeni, da projektanti našega projektivnega biroja v bodoče ne bodo več plačani zgolj od predračunske vrednosti gradnje, za katero so izdelali projekt. Njihov osebni dohodek bo odvisen od dejanske tržne vrednosti izdelanega projekta in od kvalitete dela, ki so ga vložili vanj.

— Ali ste že razmišljali o priporočilu občinskega sindikalnega sveta za določitev zgornje in spodnje meje povprečnih mesečnih osebnih dohodkov v kolektivu?

— V osnutku pravilnika tega nismo predvideli, vendar povprečni osebni dohodek na najboljšem delovnem mestu, pod najboljšimi pogoji, ki jih verjetno ne bomo nikdar dosegli, ne more pri 208-urnem delavniku preseči zneska 85 tisoč dinarjev na mesec. Centralni sindikalni odbor pa ima kljub temu že pripravljen predlog, po katerem bo posamezne primere, če bi mesečno izplačilo le preseglo ta znesek, pretresala posebna komisija in o svojih zaključkih obvestila ves kolektiv. O tem predlogu centralnega sindikalnega odbora bo prav kmalu razpravljala delavski svet in ga, kot smo pričarani, osvojili.

— Menda smo vaš sistem delitve dohodka in delitve osebnih dohodkov ter nemajhne napore, ki jih je v oboje vložil ves kolektiv, dobera obdelali. Za vas, tovariš Hambroš, imamo še eno vprašanje: kaj ste ukrenili v podjetju, ko je bil osnutek pravilnika izdelan, da bi ga vsi člani tako velikega kolektiva, kot je vaš, dobera spoznali in preštudirali?

— Ze v začetku razgovora sem povedal nekaj o tem, kako je sindikat v našem kolektivu organiziran. Rad bi dodal še to: centralni odbor zelo skrbi za tesno povezavo vseh sindikalnih organov v podjetju. Zato smo sproti obveščeni o raznih pomanjkljivostih ter glede tega posredujemo in rešujemo. Na sestanke in seje naših odborov vedno vabimo predstavnike družbenih organizacij, organov delavskega samoupravljanja in predstavnike vodstva podjetja. S takšnim načinom dela smo dosegli to, da naše intervencije ali posredovanja nihče ne ocenjuje kot nekaj slabega, ampak je

vsem nekaj samo po sebi umevnega.

Razpravo o osnutku novih pravilnikov smo pripravili zelo temeljito, naši predstavniki pa so aktivno sodelovali že v pripravi osnutkov pravilnikov. V tročlanski komisiji za izdelavo osnutka pravilnika o delitvi čistega dohodka smo imeli enega predstavnika, v petčlanski komisiji za izdelavo osnutka pravilnika o delitvi osebnih dohodkov pa kar dva predstavnika. Na ta način smo bili sproti obveščeni o poteku priprav, hkrati pa smo lahko obe komisiji seznanjali s pripombami, ki so prihajale iz izvršnih odborov sindikalnih podružnic in pododborov. Razprava o osnutkih pravilnikov je trajala 20 dni. Pravilnike smo izdelali v 200 izvodih in jih razposlali vsem sindikalnim odborom in pododborom, vsem vodstvom obratov in gradbišč, ekonomskim enotam in deloviščem. Da bi pomen in vsebino pravilnikov delavci lažje razumeli, smo organizirali stvarno razlago: s pomočjo krede in table smo prikazovali konkretne izračune. Bilo je brez števila pripomb, ki so jih nato pretresali sindikalni organi in obratni delavski sveti, nato pa še centralni delavski svet na posebnem zasedanju. Potrudili smo se kar najbolj in v kolektivu dosegli nadvse živahno razpravo, ki je dokazala, da so delavci pomen, vsebino in vlogo novih pravilnikov razumeli.

■ 1500 ljudi dela pri PIONIRJU. V nekaterih obratih se delo nikdar ne ustavi, gradbinci pa zdaj še počivajo. Prav kmalu pa se bodo odprla tudi gradbišča in zaživela. Morda bo marsikateremu delavcu, ki zdaj doma nestrno čaka, kdaj bo odnehala zmrzal, toplo pri sreč, ko bo bral te vrstice o sebi in o svojem kolektivu. O velikem kolektivu, ki v mnogih delavnicah in na mnogih gradbiščih s trudom in neomajno voljo že vrsto let gradi nove in nove stavbe. Zaželimo mu še mnogo sreče in delovnih uspehov!

MILOŠ JAKOPEC

— Menda smo vaš sistem delitve dohodka in delitve osebnih dohodkov ter nemajhne napore, ki jih je v oboje vložil ves kolektiv, dobera obdelali. Za vas, tovariš Hambroš, imamo še eno vprašanje: kaj ste ukrenili v podjetju, ko je bil osnutek pravilnika izdelan, da bi ga vsi člani tako velikega kolektiva, kot je vaš, dobera spoznali in preštudirali?

— Ze v začetku razgovora sem povedal nekaj o tem, kako je sindikat v našem kolektivu organiziran. Rad bi dodal še to: centralni odbor zelo skrbi za tesno povezavo vseh sindikalnih organov v podjetju. Zato smo sproti obveščeni o raznih pomanjkljivostih ter glede tega posredujemo in rešujemo. Na sestanke in seje naših odborov vedno vabimo predstavnike družbenih organizacij, organov delavskega samoupravljanja in predstavnike vodstva podjetja. S takšnim načinom dela smo dosegli to, da naše intervencije ali posredovanja nihče ne ocenjuje kot nekaj slabega, ampak je

Marljiva mladina z Zgor. Pijavškega

Mladinska organizacija z Zgornjega Pijavškega je bila ustanovljena lani, pa je za delo v organizaciji pokazala že veliko zanimanja. Redno se sestaja in tekoče obravnava vse probleme. Mladina rada sodeluje tudi v delovnih akcijah. Trenutno pomaga vaščanom iz Ardra graditi ceste. Tudi v nedeljo so organizirali delovno akcijo. Vaščani iz Ardra so mladini hvaležni in so nas zaprosili, naj jo v njihovem imenu javno pohvalimo.

Tudi od njih je pri PIONIRJU veliko odvisno: oddelek meznega knjigovodstva mora biti kar najbolj na tekočem. In tudi je, kot nam zatrjujejo v podjetju!

Organizacija ZB v Artičah zelo skrbi za svoje članke. Vsako leto pošlje v zdravilišče hujše bolne, razen tega pa posveča posebno skrb invalidom in članom, ki živijo v slabih gmotnih razmerah. Pred nedavnim je prispevala 60.000 din za invalidski vozček NEŽIKE UREK. Tudi občinski odbor SZDL v Brežicah je tovarišici Urekovi pomagal z denarjem, da je dobila vozček, ki ga vidi-te na sliki.

Brežiški fotoamaterji so zborovali

Fotoamaterstvo je najlepša dejavnost ljudske tehnike, so dejali brežiški fotoamaterji, ki so imeli 14. februarja občni zbor. Čeprav v preteklem letu niso organizirali nobene klubske razstave, so opravili veliko delo, ker so vzgojili lepo število amaterjev, pridobili prostor za dve temnici, nabavili nove povečevalnik in še marsikaj. Za letošnji imajo obsežne načrte, njihova najvažnejša naloga pa je organizirati

Koristna šola za življenje

Smo v času, ko hočemo nuditi mladini čimveč možnosti za izobraževanje izven šol z raznimi tečaji, seminarji in večernimi šolami. V Brežicah se je že dolgo kazala potreba po šoli za življenje, zato jo je organizirala delavska univerza skupno z občinskim komitejem LMS in aktivom LMS gimnazije. Predavanja so se začela 14. decembra in sedaj so na sporedu še štiri teme. Redno obiskuje šolo 30 slušateljev. Njihov sestav je

izredno pester. Prvotno so hoteli organizirati šolo le za dijake gimnazije, vendar poslušajo sedaj predavanja tudi mladinci iz brežiških gospodarskih organizacij in iz najbližjih aktivov LMS. Brežiška šola za življenje je verjetno edina v Sloveniji s pretežno mladimi predavatelji. V začetku so predavatelji domnevali, da to ne bo najbolj posrečeno, vendar se je pokazalo ravno obratno: tu ne poslušamo samo predavanj, ampak se razvija živahna di-

skusija. Predavatelj dr. Glušič je svoje predavanje »Od spočetja do poroda« ilustriral s filmom »Primer dr. Laurenta«. Film je lep, do popoln program. Do sedaj se mi je zdelo najzanimivejše predavanje o otroku v družini, ki ga je imela medicinska sestra Jožica Recer. Sluša-telji smo s programom šole zadovoljni, le vrstni red ni bil najboljši. Temu pa ni bil kriv organizator, temveč zaposlenost predavateljev. Mladinci si želimo tudi predavanje o lepem vedenju. Delavska univerza je obljubila, da ga bomo slišali ob koncu. Če bo uspel še sestanek predavateljev in slušateljev pod imenom »Vi vprašate, mi odgovorjamo«, bo brežiška šola za življenje v zadovoljstvo mladincev in organizatorjev dosegla svoj namen.

Paule Kobler

BREŽIŠKE VESTI

Iz Sel nam pišejo mladi

Mladinski aktiv na Selih je bil ustanovljen pred dvema letoma. Že od samega začetka ga spremljajo težave, ena največjih pa je prav gotovo ta, ker nimajo lastne sobe, temveč že od ustanovitve gostuje v gostilni. Mladinci imajo zelo malo pogojev za delo, zato pa tem več volje. Letos so zasedli 7. mesto med 28 aktivnimi brežiškimi občine, od katerih pa imajo mnogi boljše pogoje za delo. S pomočjo tov. Baškoviča iz

Brežic so pripravili vesel večer pod naslovom »111 MINUT SMEHA IN ZABAVE«. In prvič z njim nastopili v Dobovi. Polna dvorana je bila zanje največje plačilo. Gostovali so še v Bukošku in v Brežicah, sedaj se pripravljajo za prereditev v Brežicah, ki naj bi bila povezana s plesom. Mladinski aktiv Sela je pokazal, da zna tudi mladina marsikaj narediti, in je zato ponos svoje vasi. B. M.

Še mnogo zdravih let!

Na Catežu ob Savi je 15. t.m. praznovala 70-letnico življenja skromna, vendar aktivna družbeno-politična delavka tovarišica OLGA GOLOB.

V stari Jugoslaviji se politično ni udeleževala. Bila je dolgoletna članica »Sokola« v Mokronogu, No-

vem mestu in v Brežicah, kjer je služboval njen mož. Življenje je podarila trem otrokom od katerih ne živi nobeden več.

Kot tisoče drugih je morala tudi ona kot zavedna Slovenka zapustiti rodno grudo. Aprila 1942 je bila z možem Mirkom in 80 let starim očetom prisilno preseljena v Nemčijo. Oče ji je umrl v taborišču 1944. Iste leta so Nemci v Begunjah ubili njenega starejšega sina. V domovino se je vrnila 30. 5. 1945, kjer je našla prazno in opustošeno domačijo.

Z velikim delovnim položajem se je vključila v organizacijo OF in AFZ ter vložila vse svoje sile za obnovo domovine. Prestano trpljenje ji je žal zrahljalo zdravje.

Ob 70-letnici ji želimo predvsem še mnogo zdravih let in veliko veselja v krogu družine in njenih dragih! M. Z. — ab

Ob televizorju se zbiramo

Končno je le prispela antena za naš televizor, zavita v dva dolga papirnata ovoja. Bili smo veseli, saj smo jo težko pričakovali tri dolge tedne. Hitro smo odstranili omet in pred nami so zablestele aluminijaste paličice. Pomerjali smo jih in privijali, antena pa je kmalu dobivala svojo pravo podobo. Toda nekaj paličic je ostalo... Prav nikamor jih nismo mogli vtakniti, čeprav smo drug drugega prepričevali z navdaji, kam jih je treba priviti. Pravkar smo ugotov-

ljali, da pač nismo strokovnjaki, ko je nekdo zavpil: Glejte, tu so pa neke številke! Nato je šlo delo dokaj hitro izpod rok, čeprav je bilo treba marsikatero paličico odvit in pritrditi na pravo mesto. Antena vabi. Tako ponosno stoji na strehi, nadomešča lepake in vse podobna vabila. Vsakomur govori: Imamo televizor! Vsakdo se ozre po njej, se nasmezne in zadovoljno prikima: To bo pa nekaj za Ob petih popoldne. Tonek, Ivko, Franci, Marjanka — vsa vaša otročad je zbrana. Pripravljeno so vsakomur, ki bo stopil, takoj postreči s podatki o televizijskem sprejemniku, o pričetku oddaje, o najboljših sedežih... Prihajajo... mame in tete v predpasnikih, očetje, mladina, otroci. Vonj po tobaku, živini in hlevu se pomeša s smehom in veselimi razgovori. Pritisnem na tipko, minuta tišine. Nestrpnost se stopnjuje in doseže višek. Zaigrajo veseli zvoki. Napovedovalka pove, da bomo gledali mladinsko igro. Obrazi so napeti, oči budno spremljajo vsak gib igralcev. Ko je prenos igre pri-

kraju, je slišati polglasna vprašanja: Ali ni krasno? Nato so na vrsti poročila. Spremljamo tovariša Tita na popotovanju po Egiptu, zvemo o nesreči v rudniku. Zopet odmor. Nato pa se na zastonu prikažejo gusarji na ladajah in v boju. Pravi-ljične, rapete, nikdar prej videne slike. Ljudje so nestrpni, kajti boj je hud... Veseli so, da napovedovalec opisuje zgodbo v slovenščini, saj mnogi hrvaško le slabo razumejo. Ko je filma konec, se razvname živahen pogovor: Si videl Tita? Joj, ta nesreča v rudniku je bila pa res huda! Vidiš, pri nas sneg, na Japonskem pa pomlad. Pa kako krasna glasba! Tako bi modrovali še dolgo, da ni neka ženica vprašala: Koliko pa je ura? Kaj, že pol enajstih? Le kdaj je čas minil? Zadovoljni in veseli se razhajajo. Pri odhodu pa nihče ne pozabi vprašati: Kdaj lahko spet pridemo?? Tako je zdaj v Pečicah in še marsikje. To je naš napredek! K. M.

Turistični trikot

BIZELJSKO-KUMROVEC-KUNŠPERK-SVETE GORE

V vseh štirih primerih gre za zdaj predvsem za izletišča: Kumrovec ob levem, ostala tri ob desnem bregu obmejne reke Sotle. Turistično prvenstvo med njimi ima Kumrovec, ker je rojstni kraj maršala Tita in ker ima dobre pogoje: ima železniško zvezo in razpolaga z ustrezni hoteltelsko-restavracijskimi kapacitetami.

Mažji skok iz Kumrovca čez Sotlo do razvalin srednjeveškega gradu Kunšperk, ki je antipod bližnjemu hrvaško-zagorskemu Cesargradu; na Bizeljsko z gradom Orešje, odkoder je edinstven razgled po spodnjem Posotelju in po zaslanjanem hrvaškem Zagorju. Zorni kot Orešja je resen tak, da je upravičena rimata, da se bu videlo Zagorje!

Se najbližje so Kumrovca v kraju Zagaj nad Bistrico ob Sotli. Od tod (nad 500 m nadmorske

višine) je veličasten razgled na srednje Posotelje s slikovito pokrajino levo in desno od Sotle.

Razen lepega razgleda se slovenska izletišča ne morejo meriti s Kumrovcem; manjka jim neposredna železniška zveza in turistične receptivne možnosti so le na Sv. Gorah (Gorski dom Rautner), na Bizeljskem (Sekoranja), v Kunšperku jih pa sploh ni.

Kljub temu bi bilo prav, če bi se vsi imenovani kraji v propagandi vzajemno podpirali. Ne samo zaradi

dobrega sosedsstva, temveč zaradi koristi za obe strani. Praksa v propagandi in diriganju turistov pa za desno stran Sotle, zlasti pa za omejena izletišča ni zadovoljliva. Medtem ko je tu le malo potnikov ali turistov, ki ne bi skočili še v Kumrovec, jih prihaja od tam le malo, izjeme so bolj ali manj le posamezniki s željo, da grede tudi v slovenski del Posotelja. To pa ni v interesu skupnosti in samo želimo, da bi zaživel in rasel turizem tudi v Posotelju — v slovenskem kakor v njegovem hrvaškem delu! J. S.

Prometni tečaj za učitelje

22. februarja je 22 učiteljev in profesorjev iz različnih šol brežiške občine opravilo teoretični izpit iz prometnih predpisov. ObLO je organiziral tečaj z namenom, da si pridobi predavatelje za prometno vzgojo na šolah. Takih tečajev bo še več. Učiteljstvo bo v prometnih krožkih svoje znanje posredovalo učencem, da se bodo tudi ti seznanili s prometnimi predpisi. Na ta način bodo preprečili prenekatere prometne nesreče. M. Z.

NEKAJ MISLI O ŠOLSTVU

Zakon o finansiranju šolstva je postavil tudi pred naš Svet za šolstvo nove in odgovorne naloge, ki se javljajo predvsem v gospodarjenju šolskih ustanov ter njihovih organov družbenega upravljanja v šolstvu. Ne bi mogli trditi, da je izvajanje zakona o finansiranju šolstva v preteklem letu bilo dosledno, saj so se pojavili mnogi težje rešljivi problemi, ki jih je bilo pričakovati povsod. Ob sprejemu družbenega plana za leto 1961 smo sprejeli tudi odlok o

Piše ALOJZ PIHLER

ustanovitvi sklada za šolstvo, o kategorizaciji ustanov in o formiranju sredstev sklada. Prvi težji problem je bila kategorizacija šolskih, vzgojnih in izobraževalnih ustanov, katerih ni bilo mogoče popolnoma pravilno kategorizirati po izdatkih za osnovno dejavnost, ker so pri ustanovah enakih kapacitet nastajale velike razlike med osebnimi izdatki, ki so bili vezani na plačilne razrede. Ze takrat je bilo videti, da bo pravilna kategorizacija izvedljiva šele tedaj, ko bomo dobora sistemizirali delovna mesta, določili njihovo vrednost in tako izenačili v bistvu osebne prejemke za delovna mesta na šolah enakih kategorij. Mnoge razprave, seminarji in posveti kažejo na to, da bomo v doglednem času ob sodelovanju šolskih kolektivov, šolskih odborov in sindikalnih orga-

nizacij rešili problem delitve osebnih dohodkov na šolah. Nedvomno ta proces še ne bo končan in bo potrebno še izboljšati merila, ki so potrebna za določanje učinka dela v šolstvu. Z delitvijo 5% gubljivega dela plače smo tudi v šolstvu pričeli uvajati načela nagrajevanja po delu. Dosedanji gubljivi del prejemkov ni predstavljal pomembne kvote, vendar se je z doslednim izvajanjem pravilnikov o delitvi gubljivega dela že pričelo izvajanje novega načina nagrajevanja tudi med prosvetnimi delavci. Z novim načinom finansiranja šol se je povečala vloga organov družbenega upravljanja v šolstvu. Samostojnost v gospodarjenju, iskanje lastnih virov dohodkov za šole in drugo naloga družbenim organom v šolstvu vedno več naloga, ki se širijo izven šole in se povezujejo neposredno na družbo, kar vse oblikuje šolsko ustanovo in njen družbeno-upravni organizem v pravo institucijo družbenih služb.

Gospodarska situacija doslej ni bila rožnata in smo se vsa leta obstoja nove občine borili s težavami, ki so se kazale posebno v materialni oskrbi šol. Vzroki so bili izključno objekti-vni. Majhen dotok finančnih sredstev je bil posledica zaporednih slabih letin, ki pri nas lahko odločilno vplivajo na celotno gospodarsko stanje v občini, saj je ta izrazito agrarnega značaja, po razsežnosti razmeroma velika, po številu in razvitosti šolskih ustanov med zelo močnimi, z dohodki pa zato le s težavo krije

vse velike potrebe, ki jih imajo naše družbene službe. Toliko bolj je ob tem vredno podčrtati dejstvo, da razmeroma neugodne razmere niso mogle zaustaviti splošnega razvoja našega šolstva, ki je sledilo načelom reforme in je doseglo v izoblikovanju sedanje šolske mreže zaključno fazo reformiranja osnovnih šol.

Devet popolnih osnovnih šol omogoča pridobivanje popolne osnovnošolske izobrazbe vsem našim mladim šoloobveznim državljanom. Naravnost osnovne šole v Pečicah, na Sromljah in v Bušečih vasi pa so posledica velike oddaljenosti otrok do šole, kar pa ne bo smelo biti ovira za rešitev tega problema, pa tudi če ga bomo reševali s prevozni šolskih otrok.

Reformirana gimnazija v Brežicah je ponovno dokazala upravičenost obstoja in ne moremo dopuščati, da bi v pogledu šolskega prostora še nadalje vladalo v gimnaziji nevdržno stanje, kot vlada sedaj. Dolžnost vseh merodajnih forumov je, da najdejo v najkrajšem času ustrezno rešitev tega problema. Ne moremo dovoljevati, da bi katere koli šolska ustanova razpolagala z odvečnim prostorom, medtem ko bi gimnazija v Brežicah z 9 oddelki in ob predvidenem povečanju števila dijakov doživljala kritično pomanjkanje prostora, kakor ga trenutno doživlja!

V pogledu personalne politike doslej nismo imeli občutnih težav. Stipendiranje dijakov učiteljska in usposabljanje absolventov gimnazije za učiteljski poklic nam je situacijo vsa ta leta olajšalo. Nimamo pa dovolj strokovnjakov za predmetni pouk v višjih oddelkih, zato nam pouk angleškega jezika na popolnih osnovnih šolah povzroča nemalo težav.

(Konec prihodnjč)

Uspešni občni zbor sindikata rudarjev na Senovem

V nedeljo je bil na Senovem občni zbor sindikalne podružnice rudarjev. Kot gostje so se občnega zbora udeležili predstavniki republiškega sindikata rudarjev in metalurgov ter zastopniki okrajnega in občinskega sindikalnega sveta ter občinskih političnih vodstev. Občni zbor je sprejel več važnih sklepov za bodoče delo in izvolil novi 13-članski upravni odbor, vi 3-članski nadzorni odbor in 20 delegatov za občinsko sindikalno konferenco. O razpravi in sklepih z občnega zbora bomo podrobneje poročali v prihodnji številki.

BELT: vztrajno gremo naprej

V zadnjih 2 letih je kolektiv BELT povečal proizvodnjo za več kakor 200 odstotkov — Poslej: mesečni proizvodni sestanki po obratih — V načrtu: tovarniški list za boljše seznanjanje upravljavcev

Občni zbor sindikalne podružnice Belt Črnomelj, ki je bil 18. februarja je obravnaval vrsto vprašanj, ki so važna tako za kolektiv kot komuno. Kolektiv prehaja v tem letu na eno milijardo 200 milijonov bruto proizvodnje, zato so že sedaj napeli vse sile, da dosežejo postavljene naloge, čeprav niso lahke z ozirom na to, ker se kažejo težave v plasiranju proizvodnje na trgu. Konkurenca na tržišču je zelo močna, zato kolektiv s tem računom in s prizadevanji znižati

proizvodne stroške. Glavni proizvodni podjetja so avtomobilski deli, zavorni bobni, vplinjači, ohišja za sklopke in vplinjači za traktorje, kar tudi izvažajo v Vzhodno Nemčijo. Poleg tega sedaj osvajajo proizvodnjo »Viber stiskalnice« za izdelovanje cementnih zidakov za gradbeništvo, za kar so dobili licenco iz Italije. Osvajanje te proizvodnje uspešno napreduje, kajti kolektiv hoče čimprej osvojiti celotno proizvodnjo.

Pred dobrima dvema letoma je imel kolektiv nekaj nad 400 milijonov realizacije, je pa v preteklem letu dosegel že 960 milijonov dinarjev. V letošnjem letu prehaja že čez milijardo ali bolje rečeno, svojo proizvodnjo povečuje skoraj za 200 odstotkov v primeri z letom 1959. To povečanje gre predvsem na račun boljše organizacije dela.

Spričo obsežnih nalog, so se že lani lotili decentralizacije. Izvršni odbor sindikalne podružnice je dal pobudo in v ta namen organiziral po obratih razgovore in predavanja. Takoj zatem so formirali sindikalne odbore po obratih oziroma ekonomskih enotah, ki so se že močno uveljavili. Konec leta je bila izvedena tudi decentralizacija organov samoupravljanja. Izvolili so tri ODS oziroma svete EE. Ker novi samoupravni organi nimajo še potrebnih izkušenj, njih dela do sedaj ni bilo posebno čutili, vendar upamo, da je bila to samo prehodna doba, kajti pri uvajanju novega načina upravljanja se odpira cela vrsta vprašanj, kar pa bodo morala urediti nova pravila podjetja in poslovniki novo nastalih samoupravnih organov.

Stanovanjsko vprašanje ni nič kaj rožnato, saj je nedavna analiza pokazala, da primanjkuje 69 družinskih stanovanj. V preteklem letu je podjetje kupilo od stanovanjskega sklada 7 novih stanovanj, razen tega pa popravila 10 stanovanj v starih stavbah. V prihodnjih letih bo moral kolektiv vlagati v gradnjo stanovanj vsa razpoložljiva sredstva, če bo hotel v doglednem času rešiti pterečo stanovanjsko stisko. Ugotovili so, da člani sin-

dikata oziroma kolektiva niso dovolj seznanjeni s sklepi in ukrepi organov samoupravljanja, zato so bili mnogi, da je potrebno uvesti mesečne proizvodne sestanke po obratih, kjer se bodo pogovorili o izvršenih in bodočih nalogah. Razen tega bi bilo treba urediti redno izhajanje tovarniškega lista. Z rednim izhajanjem bi bilo urejeno tudi vprašanje obveščanja o sklepih samoupravnih organov.

Na obnem zboru so predlagali, naj bi ustanovili klub mladih proizvajalcev. Tudi izobraževalni center bi moral poživiti svojo dejavnost.

V okviru podjetja deluje srednja tehniška šola kot oddelak ESS iz Ljubljane; obiskuje jo 14 delavcev iz podjetja. Ta šola je bila potrebna, saj podjetju primanjkuje strokovnjakov. Podjetje pa ima tudi svojo vajeniško šolo za kovinsko stroko.

Močan vihar v Poljanski dolini

12. in 13. februarja je razsajal v Poljanski dolini močan vihar, ki se je v noči od 13. na 14. februar tako razbesnel, da marsikateri gospodar ni zatisnil očesa. Vihar je ruval drevje, razbil opeko in močno poškodoval slamnate strehe.

Martina Tomca zadnja pot

21. februarja smo pospremili na zadnjo pot znanega naprednega kmeta Martina Tomca iz Krupe pri Semiču. Rojen je bil v Skrljčah pri Podzemlju in se je priženil k Lavrinovim. Kot mlad fant je bil v prvi sve-

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Vsi bomo pomagali, da zberemo sredstva za kritje najvažnejših potreb v občini

Oba zbora ObLO Črnomelj sta na svoji zadnji seji v soboto razpravljala o nujnih ukrepih, ki so potrebni za zagotovitev finančnih sredstev za kritje najvažnejših potreb v komunah. S tem v zvezi so bili sprejeti naslednji sklepi:

— Ustanovi se občinski sklad za gasilstvo, v katerega se bo stekal 1 odst. dohodkov od občinske doklade; zato se za ta procent poviša občinska doklada.

— Zviša se prometni davek, in sicer od naravnega vina od 7 na 15 odst., od ostalih alkoholnih pijač pa od 15 na 20 odst.; sredstva so namenjena v celoti proračunu ljudskega odbora.

— Od prometa na drobno se predpiše prometni davek po stopnji 6 odst., od katere se steka 5 odst. v proračun občine in 1 odst. v sklad za gradnjo trgovskih lokalov.

— Da bi se zbrala potrebna denarna sredstva za izboljšanje telefonskega omrežja v Crnomlju, se uvede občinski prometni davek oziroma prispevek za lokalne telefonske storitve, katerega bodo plačevali vsi telefonski naročniki, ki že plačujejo pavšalne lokalne telefonske pogovore.

— Uvede se dopolnilni proračunski prispevek, in sicer od sedanjih 5 odst. na 15 odst. s tem, da se odvaja razlika med 5 odst. in 15 odst. v sklad za šolstvo in da gredo ta sredstva izključno le za materialne izdatke šol.

— Na osnovi sklepov zborov volivcev v Crnomlju in v Semiču se tudi za letošnje uvede posebni krajevni samoprisevek v višini 1 odst., ki je v Crnomlju namenjen za potrebe stanovanjske skupnosti, v Semiču pa za ureditev zobozdravstvene postaje.

»Bojim se, da bo prišlo do zločina...«

»Prišel sem, da mi poveste, kaj naj storim, tako več ne morem naprej.«

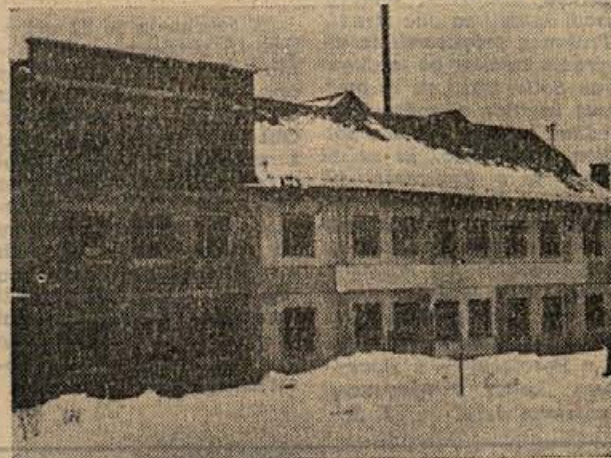
S težavo je starček začel pripovedovati:

»Sedem otrok sva imela. Majhen grunt je bil, pa sva se mučila in ubijala. Z mrakom sva vstajala, v mraku legala. Životarili smo iz dneva v dan. Ko so odrasli, so šli trije v svet za kruhom. Tri hčere so se poročile. Prvorojencu pa sem predal gospodarstvo. Oženil se je in v začetku nam je bilo lepo. Midva starca sva mislila, da bova zdaj lahko uživala težko pričakovani počitek. Pa ni trajalo dolgo! Ne vem, kaj se je zgodilo s sinom; začel je piti. Sprva se je napil le nekajkrat v mesecu. Pozneje je popival vse pogosteje. Imam pet vnukov, imam ubogo pridno snaho, imam pa tudi sina, ki je pognal ves moj in ženin trud. Moje nekdanje tako lepo obdelane njivice so zapuščene, moj gozd grdo izsekan in moja zidanica prazna. Ko se pijani »junak« vrača domov, se vsi razbežijo, le midva z ženo, ki ne moreva teči, s strahom počakava. Kako naj še naprej gledam, kako z gorjačo mlati po svoji materi, kako naj prenašam vse njegove brec, poslušam jok njegove žene in otrok? Bojim se, da bo v meni prekipelo? Bojim se, da bom zagrešil zločin.«

Starček je hitro pripovedoval svojo zgodbo. Njegovo srce se je trgalo. Tudi meni ni bilo lahko. Tako prihajajo mnogi na občinske oddelke za socialno skrbstvo. Iščejo pomoči in nasvetov, radi bi napravili konec trpljenju, ki so mu izpostavljeni. Mar jim naš nasvet res kaj pomaga?

Dobro vem, da to ni edina taka zgodba. Ničkoliko jih je, v taki ali drugačni obliki. In večini teh zgodb botruje nekdo, ki ga ne moremo posaditi na zatožno klop. Ne moremo ga obsoditi niti napraviti nad njim zločina. Ta nekdo je tisti, ki razjeda človeka, razjeda družino in načinja družbo. Imenuje se ALKOHOL.

Socialistična družba pa bi se tudi proti KRALJU ALKOHOLU morala uspešneje boriti. Mnogo je bilo že narejenega, pa vendarle ječi pod udarci ALKOHOLA še vedno nič koliko naših otrok, žena-mučenic, razbitih družin, ugaslih sanj in prežgodaj ostarele mladine. Tam, kjer okolica, organizacije, vaška skupnost in sosedje niso uspeli, bi morali pogosteje in dosledno uporabljati zakon, s katerim bi pijanca-nasilnika prisilili k zdravljenju. Če tudi to ne pomaga, pa ga je treba v interesu bodočnosti naših otrok osamiti, odstraniti iz družbe. — Mar nismo glede tega le preradi neodločni? M. P.

Staro poslopje žage in mlina v Črnomlju so preuredili in zdaj so tu že nekaj časa prostori BELOKRANJSKE

lovni vojni, ki mu je močno zrahljala zdravje. Udeležil se je judenburškega upora in sodeloval kot prostovoljec ob priliki plebišcila na Koroškem. Zaradi svoje zavednosti je bil tudi na drugo svetovno vojno pripravljen in je takoj začel delovati proti okupatorju. Maja 1942 je postal vaški pračičnik in je ta položaj opravljal vse do konca vojne.

Aprila 1943 so mu belogardisti zahrbtno umorili sina, kar je njegovo že tako zrahljano zdravje še poslabšalo. Po vojni je aktivno deloval v vseh množičnih organizacijah, zlasti pa je bil delaven kot predsednik Prostovoljnega gasilskega društva v Stranski vasi. Odlikovan je bil z redom zaslug za narod, razen tega pa je imel več gasilskih odlikovanj.

Številna udeležba njegovih znancev in prijateljev na pogrebu je dokazala, da

so ga vaščani njegove in okoljskih vasi zelo cenili. Vsem bo ostal v lepem spominu!

P. M.

Kaj bo z gradnjo združnega doma?

Lani maja so v Starem trgu ob Kolpi mnogo govorili o gradnji združnega doma in predvideli začetek gradnje za krajevni praznik 1. junij. Ostalo pa je le pri besedah. Zemljišča, kjer naj bi stal združni dom, lastnik ni hotel prodati in tako je vse zamrlo.

Prebivalci se sprašujejo, če bi ne bilo mogoče dobiti drugega prostora, da bi z gradnjo vendarle začeli, ker je združni dom, v katerem naj bi bila tudi šolska telovadnica, nujno potreben.

-e

SPREJET JE PETLETNI PERSPEKTIVNI PLAN OBCINE

Skoraj trikratno povečanje vrednosti bruto proizvodnje

Oba zbora ObLO Črnomelj sta obravnavala in po daljši razpravi sprejela plan perspektivnega razvoja črnomaljske občine za obdobje 1961-1965. Seji sta prisostvovala tudi poslanca Niko Šilih, član Izvršnega sveta LRS, in Niko Belopavlič, predsednik OLO Novo mesto. Uvodne misli in obrazložitve predloženega plana je podal podpredsednik ObLO Franc Košir.

Plan perspektivnega razvoja črnomaljske občine za obdobje 1961-1965 temelji na predvidevanjih obsežnega povečanja vrednosti proizvodnje. Vrednost družbe-

nega bruto proizvoda se bo dvignila od 4.631 milijonov na 11.871 milijonov din ali za 256 odst., pri tem pa se bo povečal narodni dohodek na enega prebivalca od 128.000 na 341.000 din, to je za 265 odst.

Pri povečanju vrednosti družbenega bruto proizvoda je v največji meri soudeležna industrija, saj se bo nje vrednost povečala za 389 odst. ali za povprečno 31 odst. letno. Skladno s tem se predvideva, da bo v letu 1965 industrija udeležena pri narodnem dohodku s 64 odst., medtem ko je bila v letu 1960 le s 43 odst. Pri tem pa je pomembno, da se omenjeno povečanje

nanaša na nadaljnjo razvijanje in utrjevanje že obstoječe industrije — brez novogradenj. Računa se namreč na polno izkoriščenost obstoječih proizvodnih zmogljivosti z boljšo organizacijo dela in povečano sterilnostjo ter na maksimalno vlaganje lastnih sredstev gospodarskih organizacij.

OSNOVA V KMETIJSTVU: ZIVINOREJA

Občutno povečanje vrednosti proizvodnje se računa tudi v kmetijstvu, in sicer za 143 odst. Slednje je nujno, kajti dosedanja razvoj kmetijske proizvodnje ostaja za razvojem ostalih

gospodarskih panog in ne zadostuje več potrebam široke potrošnje ter skladnemu izboljšanju življenjske ravni. Osnovna smer kmetijske proizvodnje naj bi bila živinoreja in tej se mora prilagoditi v potrebnem obsegu poljedelska in travniška proizvodnja. Nakazano smer narekujejo naravni pogoji in zagotovitev prodaje tržnih viškov. Samo v družbenem sektorju se bo povečalo število govedí za 1500 glav, medtem ko se bo povečala reja prašičev v pogodbeni proizvodnji za 3000 glav. Kmetijska proizvodnja se bo povečala na družbenih gospodarstvih in v pogodbeni proizvodnji, kjer bo ustvarjeno 36 odst. vrednosti celokupne kmetijske proizvodnje.

Površina obdelovalnih zemljišč se bo povečala na račun nadaljnega krčenja in melioracije stelnikov ter z odkupi zasebnih kmetijskih površin. Pri tem pa se

bo postopoma opuščala obdelovalna površina v izrazito kraških predelih, kjer ne more priti v poštev mehanizacija.

TEMELJITE SPREMEMBE V GOSPODARJENJU Z GOZDOVI

Posebna pozornost je posvečena gozdarstvu, kajti sedanje stanje gozdov ni zadovoljivo. Na območju občine zavzema gozd 44 odst. skupne površine, vendar se nahaja pretežno del na skalnatem kraškem svetu in je zato slabo zaraščen ter daje razmeroma majhen prirastek. Lesna zaloga na hektar znaša le 127 kub. m. letni prirastek pa v gozdovih SLP 3,17 kub. metrov in 2,20 kub. metrov na hektar. Poleg tega je ugotovljeno, da so rastne zmogljivosti gozdnih tal tolikšne, da bi lahko dvignili lesno zalogo povprečno na 250 kub. metrov na hektar. Torej je sedaj izkoriščena rastna

zmogljivost le 50 odstotno.

Stanje gozdarstva se bo izboljšalo izključno le s temeljito spremembo gospodarjenja. Potrebno bo intenzivno obnavljati degradirane gozdove, kakršnih je ravno v zasebnem sektorju še 67 odst. V korist gozdnih površin se bodo znatno zmanjšale površine košenic in pašnikov, zlasti pa stelnikov, poleg tega pridejo v poštev za pogozditve še večji kompleksni goličavi. Perspektivni plan razvoja gozdarstva predvideva ureditev 1055 ha intenzivnih gozdnih nasadov, od katerih bo 70 odst. površin posejanih z iglavci in 30 odst. z listavci. Slednje postavlja veliko nalogo pred drevničarsko proizvodnjo, kajti ureditev intenzivnih gozdnih nasadov zahteva močne 3-4-letne sadike, in zato bo potrebno računati v letu 1956 s površino 10 ha drevnesnic.

(Konec prihodnjih)

Kje so kadri?

Razvojni pot gospodarstva, kmetijskega in kulturno prosvetnega dela je bila v preteklih šestnajstih letih zelo pestra in polna sprememb. Družba ni štedila in tudi danes ne štedi sredstev, če gre za višjo raven in dejavnost na katerem koli družbenem področju. Pri tem je morala prispjevati svoj delež tudi komuna. Pojavile pa so se težave in precej vprašanje še do zdaj ni rešenih. Gre za štipendiranje, ki bi ga po namenu lahko delili na dve obdobji: dobo socialne pomoči otrokom in učencem, da so lahko prišli do svojega kruha, in dobo boja za kadre.

Prvo obdobje bi v naši občini trajalo nekako do 1957. Samo v letih 1956 in 1957 je metliška občina prispjevala 5.091.616 dinarjev za podpore. Učenci in dijaki pa niso imeli nikakršnih družbenih obveznosti.

V sestavku bi se rad ustavil predvsem pri drugem obdobju, ki se začne s pogodbenim štipendiranjem. Prav je, da uvođenca zapišemo, koliko sredstev za šolanje visoko kvalificiranega kadra je prispevala družba. Ta vsota znaša od 1957 do 1961 - 13.252.312 dinarjev. Kmetijska zadruga je šolala svoje kadre in njeni iz-

datki v prejšnjo vsoto niso všteti.

Ob vsem tem se pojavi vprašanje: ali imamo dovolj kadra, če smo dali zanj toliko sredstev? Res je, da so morali nekateri štipendisti s študijem prekiniti, če je bil daljši, kot je predvidevala pogodba, vendar kje so ti študenti, ki so prejeli pomoč? Ali so se vrnili vsi v domači kraj, da se vsaj skromno oddolžijo družbi za pomoč? Odgovor ni zadovoljiv: mesto jih je odtujilo in iščejo boljše ter udobnejša delovna mesta.

Do nedavnega nobena tovarna ni štipendirala svojega tehničnega kadra, ker le-ta ni hotel podpisati pogodbe, po kateri bi se moral za določeno dobo zaposliti v tej tovarni. Ali potem ni bolje »kupiti« strokovnjaka iz druge občine ali okraja? To je delna rešitev, a ne najboljši način. Zakaj bi naši kadri odhajali drugam, mi pa bi jih morali kupovati drugje? Na ta način mnoga podjetja izgubijo zaupanje v tiste, ki zaprosijo za štipendijo zato, da bi se potem zaposlili pri njih. Zato se morajo mnogi prosilci zadovoljiti z manjšimi štipendijami, kot bi jih sicer dobili.

O tem je treba resno

razmišljati. Občinski ljudski odbor, ki je do zdaj nosil vse breme pri vzgoji kadrov, se je obrnil na podjetja (Novoteks, Beti, Zavod za zaposlovanje invalidov. Splošno trgovsko podjetje in Upravo podjetij), da bi podobno, kot dela kmetijska zadruga in zdravstveni dom, tudi ona skrbelo za naraščaj strokovnjakov. Podjetja so zadevo pravilno razumela: razpisala so štipendije in kandidati so se pogodbeno obvezali. Uspeh in delna rešitev kadrovskega vprašanja pa bosta odvisna od zavesti štipendistov pri študiju in delu na službenem mestu.

Ivo Likavec

Seja občinskega ljudskega odbora

Za v petek, 2. marca, je ob 8. uri sklicana seja obeh zborov občinskega ljudskega odbora. Na ločenih sejah bodo obravnavali zdravstvo in nekatere odloke. Na skupni seji pa bodo volitve raznih odborov in imenovanja.

RAZPRAVA

O NOVIH ODLOKIH Svet za finance in družbeni plan je razpravljajal na začetku seji o reorganizaciji hranilnice službe (pripojitev Prve dolenske hranilnice in posojilnice h Kmetijski zadrugi Metlika), o garancijah in šolskem skladu ter o odlokih: dopolnilnem proračunskem prispevku, o maloprodajnem prometu, o občinskih dokladi, ustanovitvi sklada za borce in spomeniško varstvo ter o odloku o ustanovitvi sklada za obnovo vinarov.

Dobraviške težave in načrti

Na zboru občanov na Dobravicah se je zbralo veliko ljudi. Z zanimanjem so poslušali besede o predlogu družbenega plana naše občine, kakor se je razvila živahna razprava, zlasti o problemih, ki jih tajejo; ti so: poti, železniška postaja in gasilski dom. Dobraviški okoliš je majhen, saj obsega le štiri vasi: Geršiče, Krivoglavice in Spodnje ter Zgornje Dobravice. V teh vaseh tudi ni veliko ljudi, okrog 180; a kmečkih gospodarstev je

znatno manj - samo 35. Za delo sposobnih ljudi je nekaj čez 70. A Dobravci morajo popravljati kar 19 km vaških in občinskih poti. Zato je razumljivo, da tega sami ne zmorejo. Poti so zelo slabe, k njim se zelo težko pride z avtomobilom. Od glavne ceste Metlika-Črnomelj se pri Grmu odcepi k njim. Lani so jo precej razširili in nasuli z gramozom, tako da je skoraj cesta; vendar dohod k njim še ni urejen. Zlasti slab je del poti od Geršič do Dobravice. Od Primostka do Krivoglavice je pot še za silo dobra, dalje pa je težavno priti. V zelo slabem stanju je cesta iz Metlike na Dobravice, most pri Sušici se je delno prorusil, tako da je bojazen, da pride do nesreče.

Dobravic pravijo: - Ako bi samo mi uporabljali naše ceste in poti, potem bi jih že sami popravili. Toda drugi nam poti uničijo. Ni naša dolžnost, da bi popravljali poti za ostale, ki imajo v lozah okoli nas gozdove in druge parcele in uporabljajo več te poti kot mi. To ni pravilno.

Imajo prav! Tudi ostali bi morali popravljati ceste. Res je, da so lani dobili nekaj sredstev za ureditev, vendar je to premalo.

Na Dobravicah je železniška postaja. Postajno sopleje je bilo med vojno uničeno in še do danes ni obnovljeno. Nekaj krivde je tudi na njih samih, ker se pred leti niso mogli zediniti, kje naj bi stalo novo sopleje: ali na starem mestu ali nekoliko bliže proti Metliki. Zeleli bi zve-

METLIŠKI TEDNIK

Še en razveseljiv uspeh!

Več kot dve leti je bilo treba čakati, da bi Metličani dobili trgovino z zelenjavo. Razpravljalo se je na tem in onem sestanku, pisalo v časopisu, vendar brez uspeha. To vprašanje je obravnavala tudi konferenca za družbeno aktivnost žena, krajevni odbor SZDL pa je zavzel odločno stališče in posenna

komisija, ki je bila zadolžena za trgovino, je začela z delom.

Danes je trgovina odprta. K temu je pripomogla tudi uprava Splošnega trgovskega podjetja, ki je kljub težavnim pogojem prevzela trgovino.

Omenimo naj tudi, da bo v bližnji prihodnosti ponovno odprto tudi javno kopališče. Krajevni odbor SZDL je letos res krepko zagrabil za delo.

Seminar za sekretariate osnovnih organizacij ZKS

Občinski komite ZKS je organiziral dvodnevni seminar za sekretariate OO ZKS naše občine, ki bo danes in jutri popoldan v klubu družbenih organizacij v gradu. Na seminarju bodo obravnavali naslednje teme: vloga Zveze komunistov in lik komunistov, ideološko politično delo in odnos ZK do religije.

J. D.

OCENA PO ZBORIH VOLIVCEV

Predsednika občinskega ljudskega odbora tov. Francu Vrviščarja smo vprašali, kako ocenjuje letošnje zore volivcev. Odgovoril je:

- Lahko rečem, da je politično delo v zadnjem času zelo napredovalo, da se je zbudil čut vsega prebivalstva za reševanje problemov v komuni. Danes na vasi ni več slišati, da kmeta ne zanimajo problemi in težave v tovarni, razvoj industrije in ostalega. Kmečki prebivalci čutijo tudi ostale probleme kot svoje. Prav to pa je pozitivna stvar. Prav tako se tudi na vasi zanimajo zaradi družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka ter za delitev sredstev. Tega nekoč ni bilo.

Ali občani sodelujejo pri reševanju lastnih problemov?

- Kar se tega tiče, se stvari znatno zboljšujejo. Občani so že v lanskem letu sodelovali pri reševanju vprašanj, ki se tičejo njihovega kraja. Naj omenim samo primer Podzemlja, Grada in Metlike. Občani na vasi se zavzdajo, da bo njihovo življenje takšno, kakor si ga bodo sami ustvarili.

Kako ocenjujete delo krajevnih odborov?

- Tudi delo krajevnih odborov smo obravnavali na zborih občanov. Sedaj gledajo drugače na vlogo krajevnih odborov in vlogo ljudskega odbornika.

Umrla je partizanska mama

21. februarja se je zbrala na pokopališču v Bušnji vasi velika množica ljudi, ki je pospremila na zdajni poti strino Mikočevo - partizansko mamo. Zbrali so se sorodniki, številni znanci in prijatelji ter nekdanji partizani, katerim je v času velikega boja nudila vse, kar je imela, nudila jim je več - materinsko ljubezen.

Marija Tomc iz Bušnje vase se je rodila 29. de-

cembra 1899 v Bereči vasi. Težka in trnova je bila njena življenjska pot. Njen prvi mož je umrl v tujini, ostala je sama s sinom. Njen drugi mož je bil partizan in je bil borec XV. brigade, v kateri je padel 1944. leta. Tudi edini sin je odšel v partizane, tako da je ostala doma sama.

vezan je bil borcev XV. brigade, v kateri je padel 1944. leta. Tudi edini sin je odšel v partizane, tako da je ostala doma sama.

Mariji Šaškovi v spomin

15. februarja so v Metliki pokopali Marijo Šaškovo. Na zadnji poti so jo spremili sorodniki, številni znanci in prijatelji ter ženska mladina. Ob grobu se je v imenu krajevnih organizacij Zveze borcev in občinskega odbora od nje poslovil Jože Mihelčič, ki je spregovoril o luku pokojnice.

Marija Šašek se je rodila leta 1871 v Gradcu. Skozi življenje se je težko prebijala; bila je 50 let snazilka na osnovni šoli v Metliki. Njeni sinovi so bili v partizanih; enega je žrtvovala za osvoboditev domovine.

Pri pogrebu so sodelovali pevci in mestna godba. Slava njenemu spominu!

Dve iz NOVOTEKSA

V zadnjem času se v tovarni temeljito pripravljajo na občni zbor sindikalne podružnice, ki bo v začetku marca. Na njem bodo spregovorili o delu sindikalne organizacije delavskega samoupravljanja, pravilnikih o delitvi čistega dohodka in pravilnikih o delitvi osebne dohodka.

Za delovni kolektiv Novoteksa je preskrbljena prehrana; lahko dobijo po znižani ceni enolončnico, ki jo prejema 120 članov kolektiva. Novost kuhinje je, da lahko dobijo jedila po naročilu; točijo pa tudi brezalkoholne pijače. Okoli 50 delavcev in uslužbencev pa prejema tudi kosilo po primerne ceni.

V sindikalna vodstva sposobne ljudi!

Prejšnji teden je bil plenum občinskega sindikalnega sveta. Razpravljali so v glavnem o pripravah za občne zore sindikalnih podružnic.

Sindikalne podružnice, ki jih je 12, so v lanskem letu zelo dobro delale, zlasti nekatero. Zaradi nekaterih ljudi, ki so bili v vodstvih sindikalnih podružnic, je bilo delo teh sindikalnih podružnic slabše, ker so bili člani upravnih odborov nedelavnj. To se je pokazalo tudi pri nekaterih članih občinskega sindikalnega sveta. Zaradi tega bo potrebno sedaj, ko se vse sindikalne podružnice pripravljajo, da bi izvedle občne zore in pregledale svoje delo v zadnjem letu, temeljito rešiti kadrovske vprašanje in pripraviti predloge za vodstva sindikalnih podružnic, da bodo volili res najbolj delovne in sposobne, ki ne bodo preobremenjeni z drugimi posli. Le

na ta način se bo lahko delo sindikalnih organizacij izboljšalo. Občne zore bodo sindikalne organizacije izvedle v prvi polovici marca.

Da bodo proizvajalci seznanjeni z občinskim družbenim planom za 1962, bodo o predlogih spregovorili tudi na teh občnih zbora. Razprava bo tekla tudi o pravilniku o delitvi osebne dohodka in čistega dohodka gospodarskih organizacij.

Vse sindikalne podružnice bodo morale urediti točno evidenco članstva.

Ob zaključku so se pogovorili o uspešni pomoči prizadetim prebivalcem iz Dalmacije, ki so jo dali delovni kolektivi naše občine.

Občinski odbor RKS se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je akcija za prizadete tako lepo uspela.

Še novi prispevki za Dalmacijo

Akcija za pomoč prizadetim v Dalmaciji je uspešno potekala. 31. marcem bo zaključena. Krajevni odbori RK po vaseh so v glavnem zbrali kmetijske pridelke, kakor so jih prodali KZ ali kam drugam, a denar nakazali občinskemu odboru RKS.

V zadnjem času so prispevali naslednji: osnovna šola Podzemelj - 13284 dinarjev, krajevna organizacija RK Čuril - 1.100 din, krajevna organizacija iz Čuril in Svržakov 14.661 dinarjev, komunalna uprava 3.230 dinarjev, delovni kolektiv LPP Metlika 26.400 dinarjev, podmladkarji RK na Radovici 1.710 dinarjev.

S to akcijo, ki jo je vodil občinski odbor RK, je bilo zbrano okoli 370 tisoč dinarjev. Delovni kolektiv Beti je prispeval okoli 200.000 dinarjev, a delovni kolektiv Novoteksa. Predlaničnice česane preje, Metlika 561.960 dinarjev. Tako je bilo v naši občini do 24. februarja zbranih 1.130.000 dinarjev.

GRADAC: poživiti delo!

Telovadno društvo »Partizan« v Gradcu je bilo ustanovljeno 1960. Ob ustanovitvi je društvo štelo 91 članov. Društvo je začelo delati brez orodja in brez primernega prostora.

21. februarja se je članstvo zbralo na občni zbor. Prišlo je zadovoljivo število članov, predvsem mladih. Udeležila sta se ga tudi predstavnik občinske zveze za telesno kulturo tov. Zvonko Pavlovič in Jože Gršič. Iz poročil in razprav je bilo razvidno, da je bilo storjenega precej kljub težavam, ki jih je društvo imelo. Uspešno so delale kegljaška sekcija, namiznoteniška sekcija, odbojkaška sekcija in druge.

Sklenili so, da bodo letos predvsem poživili delo sekcij (šahovske, namiznoteniške in drugih), prirediti več športnih srečanj s sosednjimi društvi, mlajše članice in mlajši člani pa bodo vadili zletne vaje za VIII. zlet bratstva in edinstva v Prijedoru. Imeli bodo tudi akademijo ob sodelovanju društva iz Metlike.

Na koncu je bil izvoljen še nov 9-članski upravni in 3-članski nadzorni odbor. Novi odbor je sklenil, da bo delo, ki ga je društvo začelo, nadaljevalo in ga skušal še bolj razširiti. P. M.

Kompresor na Dragah še vedno brni

Ze v oktobru so začeli urejevati prostor in kopati temelje za metliški hotel. Toda prišli so do žive skale, zato so morali razstreljevati. In že vso jesen ter zimo brni kompresor na Dragah. Dvajset delavcev neutrudno koplje v živo skalo. Pri tem jih ovira slabo vreme, dež, sneg in mraz. Podoba Drag se je zdaj precej spremenila. Avtomobili neprestano odvažajo kamenje.

Ko smo delovodjo tov. Bajuka povprašali, koliko kubikov so že izkopali, je dejal:

- Točno ne vem, kakih 2600 jih bo! Kdaj boste končali z izkopom? - Čez kak mesec. Še 600 kubikov bo potrebno izkopati in odpeljati.

Za kletne prostore bodo morali kopati še meter v globino, nato bodo pričeli betonirati temelje. Potrebno bo 44 milijonov dinarjev, vendar hotel še vedno ne bo gotov, ampak bo verjetno dokončan šele prihodnje leto.

Gasilski dom je zbirališče vaščanov iz Križevske vasi (Foto: Silvo Mihelčič ml.)

Kako sta se sprla

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

sem jo od nekega Turka, še takrat, ko sem mislil stopiti v policijo. Sedaj jo naj pa meni nič tebi nič dam vam!
Ali ste znoreli? Puško vendar najbolj potrebujem!

Krške »PUSTNE NOVICE« so nas prehitete!

Na videz se v Vidmu-Krškem to dni ne dogaja nič posebnega. V resnici pa ni takol ljudje se pripravljajo na pustovanje, kot še nikoli.

STARI VOLKODLAK PO PОВESTI E. Setera RISE Brankov Anauer

49. Bilo je neko septembrsko noč, ko je Volkodlak silni glas izjavljaje trgal mirno ozračje.
Lovci King Ryder je dejal: »To je zopet stari Volkodlak, ki nas izziva.«

mu je tako razpleteta, da jim nobena ribica več ne uide. Radovedno smo spraševali za načrte te organizacije, pa nam ni uspelo.

STARI VOLKODLAK PO PОВESTI E. Setera RISE Brankov Anauer

50. Lovci so bili razjarjeni. Komaj se je zdanilo, so že šli za sledmi. Ni jih bilo lahko najti - pretrga je bila polna sledi kojotov in drugih volkov.

li tudi o življenjskem standardu delovnega človeka. Tu pa si niso bili enotni. Nekateri so trdili, da je življenjski standard visoka mesečna plača, avto, televizor in »nova bajta«.

STARI VOLKODLAK PO PОВESTI E. Setera RISE Brankov Anauer

51. Voztrajali so še nekaj dni in ves čas iskali sled za stariim razgrajajem, ki je vsako noč plašil njihove pse in konje.

zelo zaslužno osebnost bo njegova vdova gospa Buteljka takoj razdelila pokojnikovo premoženje med žalujčo prebivalstvo.

STARI VOLKODLAK PO PОВESTI E. Setera RISE Brankov Anauer

52. Tudi lovci sami so večkrat poročali o ostanke niti ubitih, ker jih volkovi po požrtih niso hoteli.

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

STARI VOLKODLAK PO PОВESTI E. Setera RISE Brankov Anauer

53. Lovci so bili razjarjeni. Komaj se je zdanilo, so že šli za sledmi. Ni jih bilo lahko najti - pretrga je bila polna sledi kojotov in drugih volkov.

V 11 mesecih: 5 telet!

Po bolniškem obisku v stanovanju esesovcev grem v barako »Posebne komande«. Tu moram vsakokrat zdraviti opeklino. Pri kurjačih so pogostne. Notranjih boleznih pri ljudeh »Posebne komande« skoraj ni.

Preklicost vseh teh ljudi je žalostna, da mislijo nanjo le z boleznijo v srcu, na prihodnost pa z grozo v duši. Prihodnost si vsak član te komande lahko izračuna z matematično natančnostjo.

Po uru kasneje prikoraka že nova »posebna komanda«, ki sleče mrtve predhodnike. Pol ur nato ostane od bivše komande le še kupček pepela.

Toda nikakor ne potujejo vsi zlati zobje in mostički v kad s siliko kislino. Zobozdravniki komande vtakejno naskrivaj marsikatero dragocenost v svoji žep, kakor hitro se esesovska straža obrne stran.

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

»Veste, Ivan Nikiforovič, neka stvarica tam mi ugaja.«
»Katera?«
»Povejte mi, prosim vas, kaj boste počeli s puško, ki se vetri skupaj z oblaci?«

Kostajnovski penatje bodo na ogled ino posluh postavili v imeni liga PERFORCENHAUSA
ŠELMANJE
nad katerim je cel naš lud šelman

SPORED KOSTANJEVIŠKEGA ŠELMANJA za navadno leto v znamenju astronomov
Nedelja, 4. marca ob 14. uri: oklic Kurenta.

Torek, 6. marca ob 10. uri: obhod medveda po mestu in okolici.

Sreda, 7. marca ob 9. do 15. ure: bodo izpostavljeni zadnji ostanke blagopokojnega Kurenta v avli Doma kulture.

Ob 15. uri: pričetek poglobnih slovesnosti, ki se zaključijo na mostu čez Krko, kjer bomo žalujejo vsem gospodinjam, ki so si ga omislile!

Ob 15. uri: pričetek poglobnih slovesnosti, ki se zaključijo na mostu čez Krko, kjer bomo žalujejo vsem gospodinjam, ki so si ga omislile!

Razen televizorja: tudi prenosni šivalni stroj »MIRNA« 03!

Eno izmed presenečenj za naše naročnike, ki se bodo udeležili letošnjega nagradnega zvebanja, bo nedvomno prispevek znane TOVARNE ŠIVALNIH STROJEV »MIRNA« v Mirni na Dol.

Ob 15. uri: pričetek poglobnih slovesnosti, ki se zaključijo na mostu čez Krko, kjer bomo žalujejo vsem gospodinjam, ki so si ga omislile!

Ob 15. uri: pričetek poglobnih slovesnosti, ki se zaključijo na mostu čez Krko, kjer bomo žalujejo vsem gospodinjam, ki so si ga omislile!

Osnove urbanističnega načrta so izdelane

Kazno je, da bodo občani Novega mesta že junija dobili v oceno in razpravo urbanistični načrt Novega mesta. Na nedavni seji Sveta za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve je osnove urbanističnega načrta obrazložil njegov avtor inž. Miloš Lapajne, Osutek zajema urbanistično ureditev mesta z okolico, in sicer Bučno vas, Ločno, Graben, Zabjo vas, Gotno vas, Smlhel, Brod in Cegelnice ter razumljivo vse, kar je znotraj te črte. Po tej osnovi je predvidena večja industrija v Bršlinu, Ob Ločenski cesti je predviden nadaljnji razvoj kemične industrije (Tovarna zdravil Krka), pri Grabnu je predvidena lokacija za živilsko industrijo,

medtem ko se bo Industrija motornih vozil širila na sedanjem mestu, kolikor pač dopušča prostor. Stari del mesta je predviden predvsem za trgovski predel. Zazidalni prostori za stanovanjske hiše so v prvi vrsti v Bršlinu, na Znančevih njivah, deloma proti Smlhelu ter ob Zagrebški cesti ter desno od Ragovske ceste (nadaljnja zazidava vsega naselja).

Za razbremenitev prometa skozi mesto je v osnutku predvidena obvozna cesta od Bučne vasi proti Ločni (s premostitvijo Krke pri Grabnu) ter priključek na Gorjansko cesto pri Zabji vasi. V razpravi je vprašanje preložitve Partizanske

ceste v Kandijl od mostu čez Težko vodo pri kandijški postaji in dalje proti Straži. Eden od predlogov je, da bi šla cesta od mostu mimo Trpinčevega mlina ter bi med šmihelskim pokopališčem in kandijško postajo prečkala progo. Vsekakor javna cesta med objekti splošne bolnišnice ni pravilna in bo potrebna preložitve te ceste.

Osnove urbanističnega načrta bodo dopolnjene na osnovi dosedanjih razprav, nakar bo verjetno že junija javno razgrnjen in dan v razpravo volivcem.

Borci zahtevajo priznanje

Na letni skupščini občinskega odbora Zveze borcev se je v ponedeljek dopoldne zbralo okrog 85 odstotkov vabljenih delegatov. Po izbranih poročilih dosedanjih organov občinskega odbora se je začela razprava, v kateri so člani organizacije zelo konkretno navajali primere, da mnogi borci še niso dosegli priznanja, čeprav jim mesto v sodobni družbi določa že zakon. Nato je skupščina izvolila nov organ in delegate, ki se bodo udeležili okrajne skupščine Zveze borcev. O občinski skupščini bomo obširneje pisali prihodnjic.

NOVOMEŠKA KOMUNA

ŽTP Novo mesto je dobilo lastno zobno ambulanto

Železničarji dolenske proge smo doslej imeli svoje splošno ambulanto, dolga leta pa je bila želja nas vseh, da bi dobili tudi lastno zobno ambulanto. Te velike vrzeli, ki smo jo železničarji v Novem mestu občutili ves čas po osvoboditvi, ni mogla zamašiti splošna zobna ambulanta v mestu, kjer je prišlo na enega zobnega terapevta nad 12.000 pacientov. Tako smo si morali zdraviti zobe v Šentjerneju, Mokronogu, največ pa v Karlovcu. Vse to je povzročalo večjo zamudno časa, pa tudi večje stroške.

S pomočjo uprave ŽTP Novo mesto, Železniškega zdravstvenega doma Ljubljana in oblastvenih forumov je bila organizirana železniška zobna ambulanta v Novem mestu, ki je začela poslovati v letošnjem januarju. Ambulanta ima prostore začasno v samskem domu gradbenega podjetja »Pionir« in posluje vsak dan od 6.30 do 17.30, razen ob sobotah popoldne. Prihodnje mesece pa bodo na novo sodobno urejeni prostori v poslopju uprave ŽTP Novo mesto za splošno in zobno ambulanto.

Železničarji se zahvaljujejo vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali pri organizaciji zobne ambulante.

S. U.

Preprečujemo nesreče z redom in delovno disciplino!

Z delovnimi akcijami pridobivamo sredstva!

Pred kratkim je komisija za družbene organizacije pri občinskem odboru SZDL v Novem mestu sklicala posvet s predstavniki občinskih zvez in posameznih društev z namenom, da bi se pogovorili o delu družbenih organizacij, o uspehih in težavah, o materialnih sredstvih, prostorih, o vključevanju mladine v društva in o načinu dela z mladino. Posvetu, ki ga je vodil tovariš Vinko Vitkovič, je prisostvoval tudi predsednik občinskega odbora SZDL tovariš Tone Počrvina.

V razgovoru so predstavniki različnih družbenih organizacij navajali predvsem težave, ki zavirajo uspešno delo posameznih društev ali občinskih vodstev. Največji problem so vsekakor finančne težave, ki jih je težko premostiti z minimalnimi podporami občinskih oblastnih organov. Potrebe so marsikje zelo velike, vendar pa bi tudi od iznajdljivosti vodstev odvisno, če bodo uspeli vsaj najnujnejše potrebe zadovoljiti. Različne oblike delovnih akcij, ki so jih ponekod že uporabili kot uspešen način pridobivanja finančnih sredstev (TVD Partizan Strazja-Vavja vas je z delovno akcijo mladine zbral sredstva za televizor in ostalo opremo mladinskega kluba), bi lahko postale stalna oblika zbiranja sredstev tako v vaških kot v mestnih društvih. Zato bo naloga društvenih vodstev, da čimprej ugotovijo možnosti za take delovne akcije mladine, da se povežejo s štabom MDB pri občinskem komiteju LMS in da preko ObLO uredijo vsa važnejša vprašanja glede delovne akcije z investitorjem.

Iz poročil predstavnikov družbenih organizacij in posameznih društev lahko povzamemo, da skoraj povsod prav mladina sestavlja 70 do 80 odstotkov članstva posameznih organizacij. Mladina je vključena tudi v vodstva (nekje bolj, drugje manj) društev, klubov in sekcij, vendar pa se marsikje mnenje mladini ne upošteva dovolj.

Poseben problem pri delu z mladino so prostori. Pomanjkanje primernih prostorov, kjer bi se mladina ob prostem času zbirala, spoznavala med seboj, izmenjavala izkušnje pri delu, je največkrat vzrok premajhne organizacijske trdnosti. Niso redki primeri, ko se članstvo v različnih društvih med seboj ne pozna, ker posamezniki delajo na različnih področjih, nimajo pa možnosti, da bi se sestajali. Zato bo čimprej treba rešiti ta problem, ker bodo potem društva še bolj živahna.

Tudi v mladinskem klubu so na posvetu precej razpravljali. Po mnenju predstavnicke DPM in še nekaterih, ki poznajo ta

To in ono iz Mirne peči

Dvakrat na teden odkupujejo v Mirni peči živino od kmetovalcev iz 34 okoliških vasi. Kmetje so s cenami, ki so določene za odkup, zadovoljni, kar je razvidno iz tega, da redno pripeljejo dovolj živine.

Kmetijska zadruga v Mirni peči bo letos prevzela vsa zemljišča splošnega ljudskega premoženja v katastrski občini Mirna peč in zemljišča drugih katastrskih občin na svojem terenu, ki obsegajo najmanj 1 ha površine in kjer stirmina zemljišča ni nagnjena več kot za 30 stopinj. Zadruga ima v letošnjem letu namen zgraditi hlev za 150 glav živine, ki jo bo sama vzrejala.

Odkar so se združili z no-

vomeško zadrugo, se bavijo s pogodbeno proizvodnjo s kmetijskimi proizvajalci, že lani pa so začeli z lastno poljedelsko proizvodnjo. V upravljanju imajo približno 20 ha zemlje, povečini njiv za žitarice, koruzo in krmilne rastline ter travnikov. Zadruga razpolaga tudi z dvema traktorjema s priklučkami, sicer pa si pomaga z najemanjem delavcev za sezonska dela v kmetijstvu.

Na osnovni šoli v Mirni peči so letos uvedli v dveh višjih razredih pouk kmetijstva. V ta namen je šola kupila 30 arov zemljišča. Strokovnjak iz kmetijske zadruge učencem dvakrat na teden priporoča o tem, kako je treba obdelovati zemljo in upravljati s kmetijskimi stroji. Učenci se bodo seznanili tudi s tem, kako je treba saditi, cepiti in čistiti sadno drevje in z ostalim, kar jim bo koristilo doma ali pa kasneje, če se bo kdo od njih odločil za kmetijski poklic.

Takšno sodelovanje kmetijske zadruge s šolo je vsekakor vredno pohvale!

Krajevni odbor SZDL je začel pobirati prispevke za vodovod, ki ga vaščani že težko čakajo. Za šolo bo prispevala okrog 5 km cevi organizacija UNICEF, za ostale priključke pa bodo prispevali nekaj tudi prebivalci sami. Do zdaj so zbrali že okrog 100.000 din, pripravljani pa so, da bodo kolektivno pomagali pri prostovoljnem delu za na-

V Mirni peči pripravljajo srečanje borcev

Krajevna organizacija ZB v Mirni peči pripravlja za 16. marec slavje ob srečanju borcev iz mirnopedškega področja, ki so tega dne pred dvajsetimi leti odšli v partizane.

Pripravili bodo program, v katerem bodo sodelovale tudi ostale organizacije. Na slavje so povabili tudi domačina narodnega heroja generala Staneta Potočarja-Lazarja, ki živi zdaj v Mariboru.

Lani: 5330 kino predstav

Novomeški okraj ima 24 stalnih in tri potujoče kinomatografe in da so ti predvajali v letu 1961 2232 filmov in imeli 5330 predstav, ki si jih je ogledalo 751.865 gledalcev. Ti so plačali za vstopnice nič manj kot 48.383.071 dlnarjev, kinematografi pa so morali za izposojanje filmov odšteti kar 14.588.175 din. Vsak

prebivalec našega okraja je povprečno 5-krat obiskal kinematograf, kar je precej pod republiškim povprečjem.

šf.

Mladi v Prečni

O mladinski organizaciji v Prečni ni dosti slišati, čeprav je zelo delavna, zlasti na športnem področju. Jeseni so mladinci sami naredili mizo za igranje namiznega tenisa ter začeli trenirati v tej panogi. Kmalu so se toliko izurili, da so povabili mladince iz JLA na tekmo, vendar so jo izgubili z rezultatom 3:21.

V nedeljo, 21. januarja, so bili prečenski mladinci povabljeni v Mirno peč, kjer so premagali tamkajšnjo ekipo »Partizana« z rezultatom 36:19. V tej sezoni nameravajo prirediti še več takih tekmovalij.

Dušan Jarc

Pojasnilo k članku iz Šentjerneja

V zadnji številki Dolenjskega lista je bilo v članku pod tem naslovom med drugim omenjeno, da imajo pri sprejemu v obrat tovarne »Iskra« prednost sorodniki tistih, ki so na vodilnih mestih. Na to so v podjetju pojasnili:

Do konca preteklega leta so se res pojavljali primeri, da so sprejemali v zaposlitev ljudi, ki so že imeli nekoga v tovarni. Glede tega je tudi prišlo do različnih komentarjev. Konec leta 1961 pa so postavili novo komisijo za sklepanje in odpovedovanje delovnega razmerja, ki se zelo trudi, da bi do takih primerov ne prišlo več. Menimo, da je zdaj drugače.

Do nečloveške izjave je prišlo iz nepoučenosti diskutantov in govorenja o primerih iz prejšnjih let.

P. M.

Šmarješke iveri

Na občnem zboru RK v Šmarjeti, ki je bil 18. februarja, se je zbralo veliko članov in povabljenih gostov. Poročila so govorila o dejavnosti in uspehih članov in izvršnega odbora. Ko so izvolili nov odbor, so sprejeli sklep, da bodo nabavili in razvili prapor, pri prebivalstvu pa bodo zbrali sredstva za skrinjico in material za prvo pomoč.

Pred kratkim se je v Šmarjeti sestal novo izvoljeni šolski odbor. Za predsednika je bila izvoljena Milena Popović, direktorica zdravilišča v Šmarjeških Toplicah. Na seji so se člani seznanili z nalogami, ki jih bodo morali opravljati, potem pa so sestavili proračun za vzdrževanje učiteljskega kadra in za materialne izdatke. Kot samoupravni organ ima šolski odbor veliko odgovornost, zato se bodo morali njegovi člani še večkrat sestati in reševati probleme.

Pred dnevi je imel sejo poravnalni svet v Šmarjeti. Ugotovil je, da je bilo lanskoletno delo zapisano med uspehi, saj so 85 odstotkov spornih zadev rešili že pri krajevnem uradu. Pod geslom »Bodimo prijatelji in si drug drugemu pomagajmo!« si bodo tudi letos prizadevali, da bi čimveč ljudi odvrnili od sodišča.

Za pustovanje se pripravljajo šmarješka mladina. 4. marca bo ob 16. uri maškara z rajanjem, pri programu pa bodo nastopili mladinci in pionirji iz šole. Tedaj bo tudi javna oddaja »Spoznavajmo svet in domovino!«

D. P.

Novomeška kronika

Spet zima! V ponedeljek je začelo po malem spet snežiti, v torek zjutraj pa je bilo na cestah že okoli 15 cm suhega snega. Upajmo, da je to zadnji pozdrav letošnje zime!

Mestno Društvo prijateljev mladine pripravlja tudi letos pustovanje za otroke. V soboto, 3. marca, bo v telovadnici osmetilce pustno rajanje za učence 2., 3. in 4. razredov. V nedeljo bo ob 9. uri dopoldne prireditve za 5. in 6. razrede osmetilce, ob 14. uri za cibernane in prvotolčke, ob 17. uri pa za dijake 7. in 8. razredov. Malim maškaram želimo obilo zabave!

Trgovini s sadjem in zelenjavo sta bili v zadnji zimski sezoni bolj založeni kot prejšnja leta. Kljub mrazu in snegu smo večkrat lahko kupili sveže paradiznike, zeleno solato in radič, cvetačo, sveže zelje itd. Prej so se trgovci ball, da draga zelenjava ne bo šla v promet, zdaj pa vidijo, da je kljub visoki ceni kmalu zmanjka.

Svojevrstem rekord smo Novomeščani dosegli pretekli teden. V Domu JLA so predvajali ameriški film »Tarzan«, za katerega je bilo tako zanimanje kot še nikdar za noben film. Otroci so po več ur in že dopoldne čakali na vstopnice, mnogi pa so hodili po več dni čakati. Zgodilo se je, da je že ob 9. uri dopoldne zmanj-

kalo kart za predstavo ob 18. ali 20. uri.

Hotel Metropol bo tudi letos organiziral pustno zabavo v svoji kavarni. Pravzaprav bo sta dve zabavi: v soboto in na pustni torek. Obakrat bo poskrbljeno za prijetno glasbo, dobro pijačo in jedajo ter veselo razpoloženje. Pričakujejo, da bodo letos dobre maske številne zastopane kot prejšnja leta.

Zivilski trg je bil minuli ponedeljek kljub mrazu - 6 stopinj kar dobro založen. Jajca so prodajati že po 22 din, kdor pa se je s prodajalko pogajal, jih je lahko dobil še ceneje. Razen tega so prodajali še fižol po 160 din, kislo repo in zelje po 70 din kg, jabolka po 50 do 80 din, suhe hruške po 50 din (liter), krompir po 32 din, smetano v skodelicah po 70 din, rdeči radič na merice po 50 din, regrat na merice po 50 din. Dovolj je bilo tudi volnenih izdelkov, otroške konfekcije in pletenih torbic.

Gibanje prebivalstva: rodili sta: Nada Hrovatič iz Nasejla Majde Sile 10 - dečka, Marija Senica iz Kettejeve 4 - dečka. Poročili so se: Mihael Jakobčič, traktorist iz Gradaca, in Ana Klobučar, snajlika iz Skaličkega 1; Vincencij Povše, zidar iz Kanade, in Marija Stine, delavka, Nad miniz, Ivan Skedič, elektromehanič iz Kandijske 8, in Ana Marušič, delavka iz Opatjega sela.

V Radežu nad Loko želijo vodovod

Osnovna organizacija RK v Loki je nakažala v Loku je v letu 1961 pomagala prebivalcem Celovnika, da so si zgradili vodovod. Letos pa so tudi prebivalci Radeža, naselja 500 m visoko, izrazili željo po vodovodu. V nedeljo so se zbrali zainteresirani, si ogledali izvir ter poslali vodo v preiskavo. Sestavili pa so tudi že gradbeni odbor.

Kako pa je s sredstvi? Od okrajnega odbora so dobili 25.000 din, osnovna organiza-

cija RK v Loki je nakažala 5000 din, prebivalci pa bodo sami pomagali pri prostovoljnem delu. Razen tega bodo nekateri vaščani prodali les in dali izkupiček za vodovod, pa tudi mladina iz Loke bo pomagala. Pričakujejo tudi pomoč od občinskega ljudskega odbora v Sevnici.

Tako bo akcija za zaravo pitno vodo našla odmev pri vseh, ki želijo v vasi zaravo pitno vodo! S. Skočir

Pustovanje v Sevnici

bo, kot vse kaže, letos zelo razgibano. Kot že desetletja prej bo največja prireditev Partizanova maskarada na pustno soboto zvečer. Arhitekti, slikarji, dekoraterji in drugi mojstri so že pridno na delu, da bi ustvarili pravo pustno vzdušje, posebno v baru. Kuharski in kletarski strokovnjaki bodo zadovoljili najbolj zahtevne stakoduse. Ob 22. uri bodo v pestrem sprevodu nastopile vse maske, zatem pa se bo začelo ocenjevanje in nagra-

jevanje, saj so sevnška podjetja prispevala lepo število dragocenih nagrad. Da sedi rajanje do zore, se razume. Rezervacije za prireditve pa prejema pri »Borovcu«.

Kolektiv kolodvorske restavracije pripravlja za nedeljo zvečer obilo dobrot in veselja, kakršnega bo dovolj tudi po drugih gostiščih. V tork popoldne priredi DPM v Domu Partizan veselo otroško rajanje v maskah, za zaključek pa bo v gasilskem domu pustna veselica. -ost

21. februarja je bilo nadaljevanje zadnje seje občinskega ljudskega odbora Sevnica, ki je bila 17. februarja. Ker smo prvo sejo v našem listu kritizirali zaradi prenatrpanega dnevnega reda in premalo razprave, moramo o tej seji napisati, da je bila v razpravi znatno bogatejša, zlasti razprava o socialno varstveni službi, o zdravstvu in finansiranju šolstva.

Glede na izrazito hribovit značaj sevnške občine in izselitev mlajših ljudi v industrijske kraje nastaja resen problem oskrbe starih, onemoglih kočarjev. Potrebe po skrbi za socialno podpirance so vsak dan večje. Težave so tudi pri mladinskem varstvu, saj je v občini takih otrok kar 341. Veliko breme za občinski proračun je tudi novi način finansiranja v mladinskih domovih in domovih za onemogle. Oskrbnina v teh domovih se je znatno povečala. Trenutno prejema socialno podporo 249 podpirancev. Ker so podpirancev, jih bo treba nekoliko zvišati, če bodo to dopuščale proračunske možnosti občine.

V domovih za defektno mladino je 14 otrok, na novo predlaganih v domove pa je še več. Odborniki so razpravljali o kmečkem varovanju in predlagali, naj bi se tudi v našem okraju postopoma prešlo na raz-

širjeno zavarovanje kmetov. Predlagali so tudi, naj bi se v Sevnici zgradil nov zdravstveni dom, v katerem bi bilo nekaj postelj za ambulantno zdravljenje. Z dodelitvijo prispevkov novomeški in brežiški bolnišnici pa se odborniki niso strinjali. Ta sredstva naj bi se raje porabila za ureditev zdravstvene službe v Sevnici. Odborniki so tudi predlagali, naj bi bile soustavoviteljice doma onemoglih v Impolci in na Loku vse občine, katerih oskrbovanje so v teh domovih. Na seji občinskega ljudskega odbora so sklenili imenovati komisijo, ki naj bi proučila, kako pridobiti sredstva za gradnjo zdravstvenega doma, ureditev enotnega knjigovodstva za dom onemoglih na Impolci in na Loku ter razširitev ustanoviteljskih obveznosti za doma. Komisija naj bi vrh tega ugotovila realnost visokih oskrbnin v teh domovih.

Stanje šol bo treba proučiti

V občini je 16 šol. Vseh oddelkov na šolah je 108 z 2906 učenci. Na šolo odpade povprečno 180 učencev. Proučiti bi bilo treba stanje šol, ker so večinoma stare in bi jih kazalo obnoviti. Tudi šolski okoliš v občini so po obsegu nad okrajnim povprečjem, saj znaša povprečje preko 16 kilometrov.

Prav pereče vprašanje je pomanjkanje učiteljstva. Nujno bi potrebovali še 37 učnih moči. To pa nedvomno močno vpliva na učne uspehe. Tudi osebni dohodki prosvetnih delavcev so v primerjavi z dohodki v gospodarskih organizacijah nizki. Zato se je bat, da bo z novim plačilnim sistemom nastal velik odliv učiteljev, ker gospodarsko močnejše občine prosvetne delavce bolje plačujejo. Tudi za stanovanje učiteljev je slabo poskrbljeno. Da bi bili zajamčeni vsaj osnovni pogoji za nemoteno dejavnost šolskih zavodov v sevnški občini, bi v letu 1962 potrebovali okrog 150 milijonov dinarjev. Upoštevati pa moramo, da stopa v novo proračunsko leto prosveta z 80 milijoni dinarjev primanjkljaja. Zato je bilo predlagano, naj bi občinski

ljudski odbor s 25 odstotki udeležbe povečal sklad za šolstvo. Seje občinskega ljudskega odbora so se udeležili tudi predstavniki prosvetnih delavcev. Le dva sta razpravljala o problemu finansiranja šolstva in o razmerah v šolstvu, ostali pa so morda le preveč ugovarjali svoje osebne prejemke!

Na seji je bilo rečeno, da so letos ugodnejše možnosti za razvoj šolstva in zdravstva in bo občinski ljudski odbor nudil prosvetnim in zdravstvenim delavcem boljše pogoje. Sklenjeno je tudi bilo, naj se v Sevnici ustanovi samostojni pedagoški zavod, s tem, da bo šolski center opravljaj vsa administrativna dela za ta zavod. Odborniki so smatrali, da je Zavod za prosvetno-pedagoško službo v Vidmu-Krškem, ki je doslej opravljal službo tudi za to občino, postavil prevelike denarne zahteve za svoje vzdrževanje.

Imenovanja in razrešitve

Na seji je bil izvoljen začasni iniciativni pododbor pri Dolenjski vodovodni skupnosti in režijski odbor za pripravo asfaltiranja ceste Sevnica-Smarje. Ljudski odbor je imenoval za tržnega inšpektorja Antona Majcna, - občinskega uslužbenca, razrešil pa je dolžnosti delovnega inšpektorja Bogomira Mojsilovića. Za direktorja Jugotantina je bil imenovan sedanji vršilec dolžnosti direktorja Ivo

Pinterič. Za predsednika disciplinskega sodišča občinskega ljudskega odbora je bil imenovan Božo Stojš, Ficko Vendel pa je bil razrešen dolžnosti direktorja bivše GPZ Posavje. Za načelnika oddelka za gospodarstvo pri občinskem ljudskem odboru je bil imenovan Lojze Motore, bivši direktor komunalne banke v Sevnici, za v. d. direktorja komunalne banke pa je ljudski odbor imenoval Valentina Grlica.

D. K.

ŠOLA ZA ŽIVLJENJE

V aktivu Lisca v Sevnici je idejno-vzgojna komisija pri občinskem komiteju LMS organizirala cikel predavanj z naslovom »Šola za življenje«. Predavanja, ki jih lahko obiskujejo tudi ostali kolektivi, je začel tovariš Franc Demšar z republiškega odbora RK v Ljubljani. Govoril je o odnosih med fantom in dekletom ter o pogojih za srečno družinsko življenje. Predavanja se je udeležilo 50 deklet iz aktivna Lisca in 10 mladincev iz Jugotantina in Mlzarske zadruge. Mladina je bila s predavanjem zelo zadovoljna in si takih še želi.

Predavatelj je obiskal še Krmelj, kjer je imel prav tako veliko poslušalcev iz vrst mladine in starejših.

Rudi Jonozovič

Alkohol je smrtni sovražnik reda in varnosti na cestah!

Iz komune v komuno: za šolstvo

Srednje in strokovno šolstvo je v novem načinu finansiranja bilo največja težava. V novi organizacijski obliki tega šolstva imamo v našem okraju razen treh gimnazij in učiteljskega tudi nekaj strokovnih šol. V Vidmu-Krškem deluje srednja tehniška šola, v Novem mestu srednja ekonomska šola in pa Kmetijska srednja šola na Grmu. Vajenska mladina se bo izobraževala v centrih za izobraževanje kadrov v obrti v Vidmu-Krškem in v Novem mestu, v centru za izobraževanje v blagovnem prometu v Brežicah in v centru za izobraževanje v gostinstvu in gospodinjstvu v Novem mestu.

Gimnazije bi kot splošne izobraževalne ustanove finansiral šolski sklad občine, v kateri gimnazija deluje, učiteljske prav tako. Srednje strokovne šole bi finansiral s pomočjo podjetij, ki bi prispevala tri četrtine enodotnega dela čistih osebnih dohodkov, ki bi se stekal v sklad za šolstvo. Izobraževalni center - ustanove za šolanje vajenske mladine in poklicno izobraževanje - pa bi polovico potrebnih sredstev dobili od resornih zbornic, ostalo polovico pa iz občinskih družbenih skladov za šolstvo.

Tak način finansiranja srednjega in strokovnega šolstva ima več dobrih lastnosti. Ker poteka preko občinskih družbenih skladov za šolstvo, se ne zmanjšuje odgovornost komun za šolstvo kot celoto. Komune prav za to ne bodo mogle zmanjševati svojih proračunskih izdatkov, namenjenih šolstvu. Ker se vsa sredstva pretakajo preko občinskih družbenih skladov za šolstvo, je komuna postala glavni organizator osnovnega in srednjega šolstva, hkrati pa jo to sili, da ocenjuje vse šolstvo na svojem področju kot celoto.

Najbrž ne bo odveč, če se pomudimo še ob komunah, ki imajo srednje in strokovne šole. Te so pri nas osredotočene v štirih komunah: v novomeški, brežiški, črnomaljski in videmsko-krški. Čeprav smo maloprej omenili, da bo gimnazijo finansiral sklad za šolstvo tiste občine, v kateri gimnazija deluje, to še ne pomeni, da bo na primer črnomaljsko gimnazijo vzdrževala zgolj črnomaljska komuna. Vsa sredstva komun, ki so namanjena šolstvu bodisi iz proračuna bodisi iz prispevkov podjetij ali ob-

čanov, se zbirajo v občinskem družbenem skladu za šolstvo. Ta skrbi za finansiranje šolstva na svojem področju, hkrati pa na osnovi pogodbe odreja del svojih sredstev komunam, v katerih so srednje in strokovne šole. Na ta način bo zagotovljeno prelivanje sredstev. Ker bi komuna, ki ima več strokovnih šol, sama težko določila, kakšni naj bodo prispevki ostalih komun, bo predlog o tem izdelal okrajni svet za šolstvo.

Na koncu velja poudariti še to: način za finansiranje

Štiri okrogle iz Kanižarice

Bivši borci so opravljali izpite za kvalificirane in visoko kvalificirane jamske kopače.

Janez iz Kanižarice je pred začetkom izptov zaužil bolj malo »energije«. In je imel precej treme. Ko je prišel od tretjega izpraševalca, je sotrpinom potožil, da je že zelo žejen.

»Sam si kriv!« je ugotovil eden od navzočih. »Zakaj nisi rekel predsedniku izpitne komisije, da se voziš z avtobusom s Sinjega vrha, pa bi te vzeli naprej in bi lahko sedaj že tankal bencin!«

Tovariši so izpraševali Petra, kako je šlo pri izpitu iz higiensko-tehnične varnostne službe.

Peter jim je pojasnil: »Prav vse sem vedel, le tega ne, kaj je kisikovodik!«

»Saj tega sploh ni!« so se mu zasmejali navzoči.

Lojze se je močno potil pri pisanju slovenske naloge. Ko je oddajal naloge,

šolstva smo našli. Prvo in osnovno, kar moramo zagotoviti zdaj, je takojšen dotok sredstev v občinske družbene sklade za šolstvo. Ljudski odbori, zbori proizvajalcev, delavski sveti in zbori volivcev morajo pohiteti in sprejeti sklepe o svojih prispevkih, ker moramo šolam zagotoviti nemoteno delovanje. Razen tega pa moramo že zdaj razmišljati tudi o tem, katere nove strokovne šole bomo v bodoče morali še ustanoviti, ker naš je razvoj že tako močno prehitel!

Iz osnovne šole v Starem trgu

se je opravičil: »Veste, zadnjič sem pisal takrat, ko sem iz internacije žical za paket!«

Ko je Ivan stopil s kolesa, si je začel čistiti hlače ter pojasnjevati navzočim članom komisije:

»Prosim, da upoštevate, da sem na ovinku padel s kolesom in ne bi bilo dobro, da bi danes kar dvakrat pogrnil...«

Iz osnovne šole v Starem trgu

Na osnov. šoli v Starem trgu so ustanovili več krožkov za pionirje. Mnogi pionirji se zanimajo za dogajanja v svetu. Največ zanimanja je za mladinski krožek, kjer se bodo pionirji seznanjali s filmom, tujimi pisatelji ter političnimi dogodki doma in na tujem.

Najbolj potreben krožek pa je matematični, kajti ta predmet jim dela obilo težav. Povaliti je treba učiteljski kolektiv, ki z vso močjo pomaga učencem.

Zdaj se pionirji pripravljajo za proslavo dneva žena. Učijo se deklamacij, pesmi in ostalega programa, s katerim bodo nastopili na proslavi.

Zdravko Kobe

Za novo cesto v Sevnici

Ze dolga leta čakajo Sevnčani na novo cesto, da se rešijo neznošnega prahu. Te dni so občinski delavci začeli rušiti oporni zid in ograjeni pri domu TVD Partizan. Z delom bodo nadaljevali v smeri proti trgu. Cesta bo tako precej širša, uredili pa bodo lahko tudi dva metra široki pločnik.

Občani z veseljem pozdravljajo pričetek dela, pač pa se čudijo, čemu širijo cesto na gornjo stran. Tam bo namreč treba rušiti in na novo sezidati skoraj neprekinjeno vrsto visokih opornih zidov, škarp in strmih pobočij, kar bo stalo težke milijone, medtem ko je na spodnji strani ceste na razpolago dovolj ravnega in neizkoriščenega prostora.

-rm

Iz Loke in Brega

Osnovna organizacija RK v Loki pri Zidanem mostu je dokaj uspešno zaključila nabiralno akcijo za potresno področje v Markarski. Posamezniki so prispevali 12.420 dinarjev, sindikat Doma počitka 10.000 din, kolektiv pošte 1500 din, osnovna šola 2160 din, obrat KZ Sevnica 3000 din, uslužbenci ZTP 15.000 din, poštini uslužbenci iz Zidanega mostu, ki stanujejo na Loki pa 1800 din. Razen denarja so zbrali tudi 30 kosov oblačil in 2 para obu-tve.

Prostovoljno gasilsko društvo Breg je imelo v nedeljo, 11. februarja občni zbor. Iz poročil je bilo razbrati, da je delo društva dokaj plodno, razprava in poročila pa so se mudila največ okoli gradnje gasilskega doma, ki je zelo potreben. Del gradbenega materiala (1 vagon opeke in 30 kubičnih metrov lesa) je že pripravljen, potrebujejo pa še 20 kub. metrov lesa. Ves doslej zbrani les so darovali prebivalci. Te dni bodo že pričeli z gradnjo, ki se bo nadaljevala v dveh etapah:

v prvi bodo zgradili orodjarnjo z garderobo ter stolp in prostor za seje, v drugi etapi pa bo zgrajena še dvorana za prireditve.

S. Skočir

Naš športni dan

Ze dolgo smo si želeli, da bi spet imeli športni dan. Ta želja se nam je uresničila v petek, 23. februarja, ko smo se zbrali pred šolo na Radni.

Peti in šesti razredi so obiskali lovsko kočjo na Brezovici, sedmi in osmi razredi pa smo krenili proti priljubljeni izletniški točki, proti Tončkovega domu na Lisici.

Sprva nas je pot peljala po lepi, ravni cesti, ki se vije med širnimi polji, ob bistrem potoku in mimo prijaznih kmečkih hiš. Takšna je bila pot do Krahovega. Tu se je del poti odcepil. Kmalu smo zagledali ožgane stebre nedavno pogorele vasi Podgorice. Dečki so imeli nalogo pomagati nesrečnim pogorelcem pri delu. Potem smo šli proti koči, kjer smo se okrepčili z vročim čajem. Ves preostali čas smo preživeli na snegu in se igrali zimске igre. Težko smo se ločili od prijetnega kraja in se po isti poti vračali domov.

Kljub temu da smo bili od naporne poti vsi utrujeni, smo prišli domov nasmejani in veseli.

Gizela Osvat in Marjetka Revinšek

Premalo zanimanja za kulturno-prosvetno dejavnost

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« s Senovega je eno izmed najuspešnejših društev v občini. Člani delujejo v dramski, pevski in šahovski sekciji. Društvo ima tudi knjižnico z bogato izbiro knjig. Možnosti izživljanja v kulturnem življenju so na Senovem torej velike. Upravni odbor sindikalne podružnice rudarjev pa je že večkrat ugotovil, da v DPD »Svoboda« sodeluje samo 15 odst. članov delovnega kolektiva rudnika. To pa je nedvomno premajhen odstotek glede na močno rudarsko središče. Upravni odbor sindikalne podružnice je zaradi tega sklenil priporočiti vsem članom kolektiva, naj se letos vključijo v sekcije pri »Svobodni« in tam tudi delujejo.

Kaj se vsak tečen zgodi pri nas, vam pove DOLENJSKI LIST!

Zdaj tudi v Selih-Šumberku!

Pred kratkim smo ustanovili mladinski aktiv tudi v tej mali vasi. Kljub temu da je majhna, ima s svojo bližnjo okolico okoli 30 mladih ljudi.

Na prvem ustanovnem sestanku, ki je bil 15. februarja, je bilo zbrano lepo število mladine. Izvolili so si vodstvo, za katero sem prepričan, da bo vložilo vse moči, da bi delo mladine najlepše steklo. Tudi tisti starši, ki ne pustijo svojih sinov in hčera na mladinske sestanke, bodo spoznali, da imajo zgrešeno mišljenje o delu mladinske organizacije ter bodo tudi oni radi dovo-

lili svojim otrokom delati v mladinski organizaciji. Na sestanku so sprejeli naslednje sklepe: skupno bodo prestudirali knjigo, ki jim jo je podaril občinski komitej ob ustanovitvi aktiva: »Borovna pot SKOJ«; prirejali bodo proslave v počastitev državnih praznikov; z ostalimi organizacijami bodo izvedli nabiralno akcijo lesa med kmeti, da si bodo napavili televizor; sodelovali bodo v vseh političnih in društvenih organizacijah, kajti to jim bo veliko pripomoglo do boljše izobrazbe.

Franc Vovk

Mladina - naša prihodnost

Tudi mladina trebanjske občine je na svoji letni konferenci izbrala delegate za VII. kongres LMS. Delegati naj bi s kongresa prinesli smernice našemu bodočemu delu, saj je mladina pripravljena delati, samo pogosto ne najde pravega načina. Člani LMS v trebanjski občini so kmetički fantje in dekleta, delavci in šolska mladina, zato je delo težko skladati, ker so interesi tako različni. Kongres pa je vsem tem nakazal dovolj smernic za delo. Mladina naj bi se poslej aktivneje vključevala v družbeno življenje in sodelovanje v družbenem upravljanju. Občinski komitej LMS bo moral bolj kot doslej skrbeti, da bo čim več mladih ljudi v organih družbene in delavskega samoupravljanja, zato pa bo treba pripraviti mladino v šolskih aktivih, in sicer na ta način, da bomo posilili delo razrednih skupnosti

in ustanovili šolske skupnosti, kjer jih še ni, kajti ti dve obliki sta najboljše priprava za kasnejšo aktivnost. Prav tako moramo mladino po šolskih aktivih seznaniti z gospodarskim položajem in petletnim gospodarskim načrtom naše občine ter z možnostmi, da se mladinci po končanem osmem razredu zaposlijo v podjetjih in ustanovah, kajti dobro je znano, da šole druge stopnje ne morejo sprejeti vseh učencev, ki bi radi nadaljevali šolanje. Ravno zato je naši mladini naložena nova naloga, to je živo sodelovanje z delavsko in ljudsko univerzo, ki naj skrbe za nadaljnje izobraževanje in vzgajanje mladincev, ki ne bodo nadaljevali šolanja, prav tako pa tudi za vzgojo in izobraževanje delavske in kmečke mladine. Zelo primerne oblike vzgoje so »šole za življenje«, klubi OZN in mladinske ure.

Mladina bo morala že sedaj misliti na sodelovanje pri vseh, republiških in lokalnih delovnih akcijah, kajti kongres je ugotovil, da je to zelo uspešna oblika dela, in sprejel za

Seja ObLO

Oba zbora ObLO sta na skupni seji v torek, 27. februarja, poslušala poročilo Sveta za šolstvo, prosveto in kulturo, poročilo komisije za gospodarstvo. Komisija za predpise in organizacijska vprašanja je potem predlagala, da bi sprejeli odlok o uvedbi dopolnilnega proračunskega prispevka iz osebnih dohodkov delavcev in uslužbencev za leto 1962 in pripravila za razpravo še več novih in spremenjenih odlokov, s katerimi se usmerja politika komunne. Nazadnje je komisija za volitve in imenovanja prebrala predloge za nove organe nekaterih podjetij in ustanov, nakar je bila seja zaključena. O njej bomo več poročali prihodnjč.

Odmev iz tujine

Iz Švice, kjer sem bil pred leti, sem prejel pismo naslednje vsebine:

»Ali ste bili v zvezi s tistimi, ki so bili žrtve potresa v Dalmaciji? Iz naših časopisov smo zvedeli, da je vaša dežela zelo trpela, posebno vzdolž dalmatinske obale. Ker še nisem popolnoma ozdravela in do danes še nisem vstala iz postelje, jim še ne morem dosti pomagati. Toda mi bomo kljub temu pripravili majhno pošiljko za tiste, ki so vse izgubili, in jo posilili preko Komiteja za sodelovanje Švice z Jugoslavijo. Zelimo, da bi prizade-

Ločimo med lepoto in navlako!

Novo nalogo občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev

Po posvetovanju, ki ga je sklical okrajni svet Svobod in PD s predsedniki in sekretarji občinskih svetov, se je sestalo 12. februarja predsedstvo obč. sveta Trebnje. Na seji je obravnavalo celotno problematiko prosvetnih društev v občini, med drugim kot glavno, kako bi se lotili akcije za estetsko podobo našega okolja. Povezali se bodo z ljudsko univerzo, da bi pripravila predavanja, na podlagi katerih bi se v ljudeh ostril čut za lepoto, da bi vedeli, kaj njihove prostore krasijo, kaj pa je samo navlaka. Preda-

vanje o podobnih vprašanjih naj bi bilo že takoj v začetku marca. Da bi bila udeležba večja, so bili člani mnenja, naj bi po možnosti preskrbeli še kake filme v zvezi s temi predavanji.

Nadalje je bilo sklenjeno, da bo plenum sveta 8. marca razpravljal o estetski vzgoji članstva, klubski dejavnosti in delavnosti društev. Pred tem pa bodo obiskali vsa društva in tako izvedli podrobno analizo, ki naj bi pokazala vzroke za nedelavnost posameznih društev in možnosti, da se v določenem društvu ustanovi klub.

Za kulturni teden, ki naj bi bil za občinski praznik v Trebnjem, se društva že lepo pripravljajo. KUD »Emil Adamič« iz Mokronoga studira kar 3 igre, od katerih bo ena skoro gotovo za kulturni teden. Tudi v Sentrupertu, Veliki Loki in drugih krajih se pripravljajo z igrami. V Trebnjem pa je vsa dejavnost zamrla. Prihodno pa vadija tov. Dereanijeva pevski zbor in tov. Parparjeva recitatorsko skupino.

Letos se je pri občinskem svetu Svobod ustanovila gias-

beni šola pod vodstvom pri- dne in požrtvovalne tov. Zore Celerjeve. Redno obiskuje šolo kar 16 učenec in učencev. Tudi ti bodo sodelovali v kulturnem tednu. Vesno vadijo tudi pionirski in pionirke, z željo, da bi tudi oni nastopili v harmonikarskem zboru. Tudi dramski sosvet se je sestel in razpravljal o pripravah za kulturni teden, v kratkem pa namerava giasbeni sosvet sklicati posvet za pripravo občinske pevске revije, ki bo tudi v kulturnem tednu.

Mira Miklič

POSNEMANJA VREDNO!

Marsikdaj slišimo, da ljudje na vasi ne kažejo zanimanja za izobraževanje. Vendar povsod le ni tako.

V Sentlovrencu na primer prebivalci sami zbirajo les za opremo učilnic. Nabirana akcija je v teku. Prebivalci v Knežji vasi so z materalnimi prispevki pripomogli k ureditvi stanovanj v šoli in sobe za pisarno. Šolski odbor pri osnovni šoli na Mirni je na seji obširno razpravljalo o vzgoji naše mladine.

Ali nam ti skopi podatki ne povedo dovolj? Marsikateri oče — kmet je videl, da svojega otroka ne more poslati v uk brez primerne šolske izobrazbe.

—ra—

Mirenski šolski odbor

Šolski odbor se je sestel šele v času polletnih počitnic. Seja je bila sklicana zelo pozno, saj je bilo nešteto problemov, ki bi jih moral

šolski odbor obravnavati. Za predsednika odbora je bil izvoljen Ivan GRICAR, za tajnico pa Majda KOLENC. Na prvi seji smo izvolili tudi tri komisije, in sicer: komisijo za nastavitve in pritožbe, socialno vzgojno in gospodarsko-finančno komisijo.

Upravitelj šole tov. Šušter je podrobno poročal o polletnem uspehu učencev, o njihovem obisku v šoli, o odnosu staršev do otrok in šole. Odbor se je za poročilo zelo zanimal in ga tudi podrobno obravnaval, posebno uspehe posameznih razredov. Ugotovil je tudi pomanjkljivosti, ki izhajajo predvsem iz preobremenjenosti učiteljev. Tako so nekateri primorani poučevati po dva razreda in imajo ves dan pouk. Na šoli je sistemiziranih 14 delovnih mest, zasedenih pa je z upraviteljem vred le 9. Vzrok za to je tudi ta, da je Mirna podeželski kraj, ki ne more učiteljem nuditi ugodnosti, kot jih imajo v bolj razvitih predelih. Pri tem je treba prav posebno poudariti stanovanjske razmere, ki na Mirni niso prav nič rožnate.

Po novem sistemu finansiranja šolstva bo imel šolski odbor važno in odgovorno

Za srebrno značko je šlo!

Zivahni vrvec na šolskem hodniku je 19. februarja pritegnil mimoidoče, da so pristuhnili. 23 trebanjskih pionirjev je čakalo, da jih pokliče strokovna komisija v sobo, kjer so bili izpiti. »Za srebrno značko gre«, je dejal mail Stanko. Resno so odgovarjali in prav dobro so poznali prometne znake in predpise o prometu. Z malimi rečimi avtomobilisti so križarili po papirnati cesti. Verjetno bodo ti pionirji, ki tako pridno obiskujejo prometni krožek, znali drugače ceniti prometne znake. Morda bomo s tem dosegli tudi to, da bo manj otrok povzročiteljev prometnih nesreč.

—ra—

»SPLOŠNA PLOVBA« PIRAN

VZDRUŽUJE

Z MODERNIMI TOVORNO-POTNIŠKIMI LADJAMI
Z ODHODOM LADIJ VSAKIH 30 DNI

● REDNO EKSPRESNO PROGO JADRAN — ZDA
(iz Jadrana v New York, Philadelphia, Baltimore, Savannah in Boston)
kakor tudi

● REDNO SLUŽBO OKROG SVETA
(iz Jadrana v Indijo, Indonezijo, Japonsko, ZDA — Zahodna obala, sredozemske luke)

● IN NUDI
LADIJSKE PREVOZE PO CELEM SVETU Z
MODERNIMI TOVORNIMI LADJAMI OD 8.000
DO 18.400 TON NOSILNOSTI

ZA VSE INFORMACIJE SE OBRNITE NA UPRAVO
PODJETJA »SPLOŠNA PLOVBA« PIRAN, ZUPAN-
CIJEVA ULICA 24

ALI NA NASE AGENCIJE PO CELEM SVETU

● TELEGRAMI: PLOVBA PIRAN
● TELEX: 035-22
● TELEFONI: 51-70, 51-71, 51-73, 51-75

Bodočnost kmetijstva

Menim, da imajo kmetijske organizacije v naši občini po reorganizaciji kmetijskih združenj ustrezajočo obliko in velikost. S tem smo resnično upoštevali priporočila SZDL. Zadruga in ekonomije imajo na razpolago velike možnosti za preobrazbo. Te možnosti pa niso samo v organizacijskih vprašanjih, temveč v lastni proizvodnji, urejanju zemljišč in socializaciji vasi.

Posebno skrb bo potrebno posvetiti pridobivanju in urejanju novih zemljišč povsod tam, kjer bodo nastajali novi družbeni obrati, vzporedno s tem pa skrb za gradnjo novih gospodarskih poslopij in krepitev novih metod koope-

racijskih odnosov. Posebno bo potrebno paziti, da bodo za rejo pujskov pravočasno organizirani kooperacijski odnosi s kmetovalci. V tej zvezi pa bo treba izdelati tudi rentabilni račun zreje pujskov pri zasebnem proizvajalcu, ki bo zaščitil vprašanje cene. Ta mora

PIŠE TONE ŽIBERT

biti ekonomska in stimulativna tudi za kmetovalca, ki bo doma vzrejal za pitališča. Dohodki vzreje pujskov bodo tako eden glavnih dohodkov za kmetovalca. Zaradi tega mora zadruga z jasnimi računom priti do kmeta in mu zagotoviti rentabilnost proizvodnje. Razumljivo pa je, da proizvodnja pujskov da-

je prednost v tem, ker je to specializirana proizvodnja. S tem bodo proizvajalci hitreje pridobili delovne izkušnje, kar jim zagotavlja tudi večjo produktivnost in večje dohodke. Za hitrejšo specializacijo, način vzreje in prehrane pa bodo nenehno skrbeli strokovnjaki.

Pri vzreji pujskov bodo angažirani tudi mali posestniki. Zato bo nujno, da se bo kooperant pojavil v obliki posebnega delovnega razmerja z zadrugo. To razmerje bo izhajalo iz dela na domu za potrebe pitališča.

J. sno je, da bodo za hitro in pravičen razvoj kooperacijskih odnosov morali prispevati svoj delež občinski

ljudski odbor, Socialistična zveza in druge organizacije, ki lahko pripomorejo k hitrejšemu uspehu. Vse pa je odvisno od dobre volje občanov.

S tem sem hotel nakazati osnovne misli, kako naj bi se razvijali bodoči kooperacijski odnosi z vzrejo pujskov za pitališče bekonov, ki se bo predvidoma začelo graditi že v letošnjem letu v Dol. Nemški vasi, in to s kapaciteto 10.000 živali. V prvi fazi, predvidoma leta 1963, bo vzrejenih 5000 kom, v drugi do konca 1964 pa še 5000, tako da bo letna vzreja bekonov 10.000. To pa bo predstavljalo 71 odst. celotne prireje prašičev na območju občine Trebnje. S tem bo nastavljen velik napredek pri podružbljanju živinorejske proizvodnje.

Isto je predvideno tudi za goveda. Zgradili bodo

vrsto novih hlevov s kapaciteto 2300 živali. Kakor pri reji pujskov bodo kooperanti za pitališča zredili teleta določene teže, za katere pa je zaželeno, da ne bodo lažja od 350 — 400 kg. Teleta, tako bilke kot telice, bodo v pitališčih po sodobnem tehnološkem procesu z uporabo visoko kvalitetnih krmil spitali na 550 kg.

Že 1962 bo pitališče telet v Sentlovrencu, ki ga sedaj urejajo, zredilo 650 takih pitancev. Popolnoma nova pa bo gradnja govejih hlevov v Martinji vasi pri Mokronogu. Gradnja je predvidena že za 1. 1962. Prihodno leto bo obrat že proizvajal, in sicer s kapaciteto 300 goved. Tudi na tem obratu bodo predvidoma sami pitanci.

Perspektivni plan predvideva zgraditev še enega obrata s kapaciteto 600 go-

vedi na Vejerju. Ta bo zgrajen do konca 1965. To pa seveda ne pomeni, da bodo ukinjeni že sedaj obstoječi obrati oziroma ekonomije. Obstoječe ekonomije KZ in posetvo Dob, se bodo krepili in večali svoj delokrog. Ta utemeljitev je stvarna, če upoštevamo dejstvo, da smo samo v letu 1961 vključili 93 ha kmetijskih površin v družbeni sektor. Letos bo teh zemljišč že neprimerno več. Proizvodnja pitanega goveda v družbenem sektorju bo v letu 1962 dala že 21 odstotkov vseh tržnih viškov goveda. Do leta 1965 pa se bo odstotek dvignil na 57,5 odst.

V zvezi z rastjo družbenih obratov se bomo lotili nakupa, zboljševanja in osuševanja zamočvirjenih zemljišč. Istočasno pa bomo postopno arondirali zemljišča.

Kako bo z letovanjem?

32 mladinskih aktivov v trimesečnem tekmovanju

Ob sončni obali v Poreču je občinski počitniški dom Materada, kamor že več let zahajajo delovni ljudje iz občine Videm-Krško. Tudi letos bo dom dobro obiskan, saj se ljudje za to priljubljeno letovišče že sedaj zanimajo.

Nedavno so na sestanku upravnega odbora počitniškega doma Materada razpravljali o letošnji sprejembi pogojev letovanja. Sklenili so, naj bi se počitniška sezona v domu pričela 28. aprila, končala pa 30. septembra. Lani so v domu nekateri preživeli 7, 10 ali 14 dni, letos pa bo določeno za dopust 7, 14 ali 21 dni. Sprememba je nastala tudi pri prevozu ljudi v počitniški dom. Pred kratkim

je bil namreč s transportnim podjetjem iz Vidma-Krškega sklenjen dogovor, v katerem je omenjeno podjetje obljubilo, da bo s svojim avtobusom prevajalo ljudi v Poreč. Odhod bo vsak torek ob 2. uri zjutraj izpred tovarne celuloze, še istega dne ob 10. uri dopoldne pa se bo avtobus vračal.

Potniki bodo lahko uveljavili 75-odst. popust z objavo K-15.

Ker nas ločita do pričetka letoviške sezone le še dva meseca, morajo sindikalne podružnice čimprej imenovati zastopnika, ki bo sodeloval z receptorjem počitniškega doma. Prav tako morajo sindikalne podružnice najkasneje do 1. aprila od ati centralni recepciji plan uporabe lastnih ležišč v domu in hkrati priložiti seznam interesentov, za katere je zmanjkalo ležišč. Naše bralce bo verjetno zanimalo, kakšne bodo letos cene. Samo za malenkost

so porasle. Za vse člane počitniške skupnosti znaša dnevna oskrba 700 din, za otroke do treh let starosti 150 din in za otroke od 3 do 10 let 350 dinarjev. Če bo v domu prostor, bodo lahko v njem tudi zunanji interesi; zanje pa bo dnevna oskrba 1000 dinarjev, za njihove otroke 250 oziroma 500 dinarjev.

Doslej je vsa leta slabo delovala recepcija. Tudi v tem oziru je letos bolj urejeno. Recepcija doma bo poslovala od 15. marca v hotelu »Sremič«, in sicer vsak četrtek in petek od 15. do 20. ure. Tu bo tudi mogoče rezervirati sedeže za prevoz.

Recepcija počitniškega doma Materada bo po možnosti upoštevala tudi želje tistih letoviščarjev, ki bodo želeli oddiha drugod. Glede zamenjav ležišč so bili 17. podjetjem v Sloveniji poslani predlogi za letovanje na Gorenjskem, Pohorju in v Logarski dolini.

Za člane kolektiva To-

varne celuloze in papirja bodo tudi letos zbirali prijave za počitniški dom v Poreču predstavniki občinskih enot, ki morajo prijave oddati v recepciji tovarne do 25. marca.

Sindikalne podružnice in člani delovnih kolektivov so dolžni upoštevati navodila počitniškega doma. Le na ta način bomo dosegli, da bo vsem na oddihu lepo in prijetno.

15. februarja je bil v Vidmu-Krškem plenum občinskega komiteja mladine, ki je obravnaval razpis tromesečnega tekmovanja mladine v počitništvu dneva mladosti. Plenuma so se udeležili razen članov komiteja še predsedniki mladinskih aktivov in predsednik okrajnega komiteja mladine Vlado Deržič.

Plenum je sprejel več pomembnih sklepov. Osvoben je bil tudi razpis tekmovanja mladine, ki jo bo spodbujal k novim nalogam. Glavne naloge mladine so sledeče: vključevanje v organizacijo SZDL in v ostale množične organizacije in

v društva, ustanavljanje novih aktivov mladine, idejno-vzgojno izobraževanje in obdelava skitepov VII. kongresa mladine. Mladina naj bi se tudi udeleževala političnih in drugih predavanj in sodelovala v športni dejavnosti, tako da bo lahko pomagala pionirskim odredom v letošnjih Jugoslovanskih pionirskih igrah. Prav tako naj bi bila močno zastopana v kulturno-prosvetni dejavnosti in naj bi organizirala izlete v kraje, znane iz NOB.

Vseh aktivov je v občini 32, letos sta bila ustanovljena aktivna v Senušah in Mrtvicah.

Ali je delitev osebnih dohodkov v tovarni celuloze in papirja na Vidmu pravilna?

Odkar so v Tovarni celuloze in papirja na Vidmu-Krškem presli na novo delitev osebnih dohodkov, so člani kolektiva pričeli puščati, da sta pravilnika o delitvi čistega in osebnega dohodka tako zapletena, da ju večina ne razume. Celo na zadnji seji centralnega delavskega sveta je bilo o tem veliko razprave. Nekateri so smatrali, da so prevelike razlike pri vrednosti točk in da bi bilo zato prav, če bi se ugotovljene osebnih dohodkov preneslo v pristojnost ekonomskih enot. Mnogim je bilo nerazumljivo, zakaj dobi zaposleni včasih pri rekordni mesečni proizvodnji manj osebnih dohodkov, kakor pa pri povprečni proizvodnji.

Pred kratkim smo se oglasili v upravi tovarne, kjer so nam povedali sledeče:

Ustvarjeni osebni dohodki po obračunskih in ekonomskih enotah, izračunani na zaposlenega, so res za posamezne mesece zelo različni. To pa je posledica postojnih rezultatov obračunskih in ekonomskih enot. Ti rezultati pa se ne izkazujejo samo s količinami ustvarjene proizvodnje, temveč tudi stroški, številom zaposlenih, številom izvršenih nadur, neenakomernimi dopusti itd. Neredko se tudi pojavlja želja po povišanju cenikov in vrednosti delovnih mest. Vsako povišanje cenikov pa gre na račun osebnih dohodkov. Zato bi morala vodstva ekonomskih enot skrbeti za realne cenike in za druga merila, s pomočjo katerih se delijo osebni dohodki.

ki na obračunske enote in posameznike. Vendar pa ekonomske enote ne opravljajo zadovoljivo svoje naloge; kaže, da se ne zavedajo dovolj svojih pravic, sicer ne bi zahtevale, naj odnese glede osebnih dohodkov med 32 obračunskih enotami urejajo centralni organi ali celo posamezni administrativni uslužbenec. Ekonomske enote morajo vendar same odločiti o tem. Morda bi kazalo postaviti posebne strokovne komisije, ki naj bi bile v pomoč organom upravljanja.

Naj še omenimo, da je že v januarju upravni odbor podjetja imenoval centralno komisijo za osebne dohodke, ki jo sestavljajo predstavniki vseh šestih ekonomskih enot. Ta komisija ima predvsem nalogo, stalno ugotovljati odnose o razdeljevanju osebnih dohodkov med ekonomskimi enotami. V primeru nesorazmerij pri osebnih dohodkih med ekonomskimi enotami, ki bi nastala zaradi nerealnih meril, mora komisija poiskati rešitev in jo

predlagati centralnim organom. Komisija mora tudi nadzirati vse popravke analitične ocene delovnih mest; vsak član komisije pa je dolžan tolmачiti svoji ekonomski enoti sklepe centralnih organov, ki se nanašajo na odnose glede osebnih dohodkov med ekonomskimi enotami.

Če gledamo odnose osebnih dohodkov za daljše obdobje in ne samo za posamezne mesece, ugotovimo, da so odnosi realni. Izplačani osebni dohodki v larskem letu so bili po ekonomskih enotah sledeči: v obratu proizvodnje celuloze 99,7 odst., v obratu proizvodnje papirja 101,6 odst., v obratu proizvodnje energije 96,7 odst., v obratu delavnice 95,6 odst., v transportu 102,8 odst. in v administrativni službi 88,8 odst.

V Tovarni celuloze in papirja ni kazalo organizirati predavanja, na katerih naj bi se zaposlenim razložil sistem nagradjenja. Šele takrat bo ljudem delitev osebnih dohodkov razumljiva.

Matere: razmislimo tudi o dejavnosti DPM!

Nedavno tega je okr. zveza DPM Novo mesto organizirala seminar za predstavnike in tajnike občinskih zvez in predsednike osnovnih organizacij DPM. Seminarja se je udeležilo 54 predstavnikov omenjenih organizacij iz celega okraja, pač pa občinska zveza Metlika ni poslala niti enega predstavnika.

Prvi dan je sekretar okrajnega odbora SZDL Miro Gosnik imel referat o vlogi družbenih organizacij v komuni. Sekretarka Zveze prijateljev mladine Slovenije Stanka Sagadin je nato govorila o nalogah društev prijateljev mladine v komunalnem sistemu. Sledila je razprava o obeh referatih.

Popoldne je Reza Pirc imela referat o pionirski organizaciji in svobodni aktivnosti pionirjev in šolske mladine. Sekretar republiške komisije za delo s pionirji Milojko Vidmar je predvsem razpravljal o svobodni aktivnosti pionirjev. Franc Sedgini pa je nato obrazložil po-

men ter program Jugoslovanskih pionirskih iger v letu 1962. Drugi dan je bil na programu referat: Vzgojno-varstvene ustanove, problemi varstva otrok v okraju, vloga družbenih organizacij, stanovanjskih in krajevnih skupnosti pri reševanju teh problemov. Referent je bil tov. Dušan Zupanc. O obliki varstva otrok pa je spregovorila tov. Ančka Dolanc, predstavnica Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Nato so se razvila zelo živahna in vsestranska razprava, ki je pokazala veliko pomanjkljivosti in velik delu za najmlajšimi, kakor tudi nerazumevanje nekaterih za to vprašanje. Sproženih je bilo tudi veliko predlogov za izboljšanje teh problemov v našem okraju. Taki seminarji so zelo koristni. Vzgoja naših najmlajših je stvar celotne družbe, tako staršev kakor krajevne skupnosti. Zato bo potrebno te probleme reševati in ukrepati hitro ter odločno.

51.

Počastitev praznika dneva žena

Nedavno so se sestali zastopniki društev prijateljev mladine z Vidma in iz Krškega in se dogovorili, da bo proslava v počastitev dneva »Partizana« v Krškem. Proslava bo združena z bogatim kulturnim programom. Na skupnem sestanku so tudi sklenili, da bo pionirska maskarada v nedeljo popoldne.

Zvedeli smo, da bo proslava v počastitev dneva žena v Leskovcu 8. marca v dvorani zadrúžnega doma.

Šola za starše

12. februarja se je v Vidmu-Krškem pričela šola za starše. Trajala bo do 15. marca in bo obsegala 13 predavanj o vzgoji, zdravstvu in zakonodaji. Šola obiskuje dvakrat tedensko 33 slušateljev, organizirala pa sta šola delavskega sveta in društvo prijateljev mladine.

Morda bi ti obisk še večji, ko bi bila predavanja tudi na desnem bregu mesta. - Preko mostu je namreč v zimskem času, zlasti v večernih urah, neprijetno hoditi.

Program potujočega kina

Delavska univerza Videm-Krško je pripravila program »Potujočega kina« do 1. aprila 1962:

- 3. in 4. marca: Zakon divjine,
 - 10. in 11. marca: Pustolovščine Pere Detliča,
 - 17. in 18. marca: Zanka za dekleta,
 - 24. in 25. marca: Zlata trobenta,
 - 31. marca in 1. aprila: Avanture Casanove.
- Potujoči kino Delavske univerze predvaja svoje filme na Raki, Leskovcu, Velikem Trnu in Velikem Podlogu.

Udeležite se koristnih predavanj!

Znani jugoslovanski psiholog univerzitetni profesor dr. Mihajlo Rostohar bo v naslednjih dneh predaval v nekaterih krajih videmsko-krške občine o predšolski dobi otroka in o šolski dobi otroka. Predavanja bodo: v Vidmu-Krškem 2. marca; v Podbočju 4. marca; v Kostanjevici 1. in 8. marca; v Senovem 9. in 16. marca; v Brestanici pa 23. in 30. marca. Delavska univerza, ki predavanja organizira, priporoča ljudem, da se jih polnoštevilno udeležijo!

Novo društvo na Velikem Trnu

V nedeljo je bil na Velikem Trnu ustanovni občni zbor Društva prijateljev mladine, ki se ga je udeležilo preko 50 ljudi. Odbor novo ustanovljenega društva bo v kratkem sestavil program dela, ki ga bo predložil na sledečem sestanku svojim članom v odbritev. Za udeležence občnega zbora je delavska univerza pripravila predavanje o vzgoji otroka. Izvajanje Majde Blaževičeve je navzoče zelo pritegnilo.

Kot pošastna bakla je zgorel sredi noči osebni avtomobil Stefana Skveriča na avtomobilski cesti. Nikar ne reci, dragi šofer, da se tebi kaj takega nikoli ne more pripetiti! Da boš zares vedno in povsod dovolj previden, trdno skleni zdaj, ko voziš zdrav in vesel po vedno bolj obljubljenih in prometnih cestah!

Kmetje ponujajo zemljo...

20. februarja je bila seja občinskega odbora SZDL v Vidmu-Krškem, na kateri so razpravljali o problemih in uspehih kmetijske proizvodnje družbenega in zasebnega sektorja. Seji je prisostvoval tudi predsednik okrajnega odbora SZDL Viktor Zupanc. Referent za kmetijstvo pri ObLO Franc Kovačič je poročal o razvoju kmetijstva v občini. Med drugim je naglasil, da se je družbeni sektor v kmetijstvu od 1945 do 1960 povečal samo za 2,8 odst. celokupne obdelovalne zemlje. Od leta 1960 do 1961 pa se je družbeni sektor povečal kar za tretjino. V tem obdobju so kmetijske zadruge v občini odkupile ali zamenjale 122 ha obdelovalne zemlje in jo vključile v nastajajoče kmetijske obrate. V dolgoročni zakup pa so

zadruge od kmetov vzete 111 hektarov. Nastal je nov kmetijski obrat pri kmetijski zadrugi v Vidmu-Krškem, in sicer v Zadovlnku. Obrat bo do konca 1962 dosegel skupno površino v enem kompleksu 150 hektarov. Pri tem obratu je že zgrajen hlev za 120 glav živine, še letos pa bodo pričeli graditi nov hlev s 130 stojišči.

Občinski ljudski odbor je 1960 vložil za razvoj kmetijstva v občini 14 milijonov dinarjev, naslednje leto že 18 milijonov, letos pa je predvidenih 25 milijonov. Vse kmetijske zadruge na območju občine so v letih 1957-1961 investirale 216 milijonov dinarjev ali povprečno 54 milijonov dinarjev letno. Za razdobje 1961 do

1965 pa je predvidenih vlaganj za okrog 900 milijonov dinarjev ali letno povprečno za okoli 180 milijonov un.

Kmetijska zadruga iz Kostanjevice je med Kalcami-Naklom in Velikim Podlogom določila mesto za nov kmetijski obrat. Z metracijo zemljišč bo zadruga uspela pridobiti preko 100 hektarov obdelovalne zemlje. Tu bo zgradila gospodarsko poslopje s hlevom za 260 stojišč. Kmetijska zadruga ima že potrjen investicijski program in odobrena finančna sredstva, skupaj 41 milijonov dinarjev.

Predvideva se združitve kmetijske zadruge Krško s kmetijskim posestvom »Matija Gubeca« iz Leskovca. Po združitvi bo to posestvo delovalo v okviru kmetijske za-

druge kot samostojna ekonomska enota, specializirana za sadjarstvo. Ze sedaj sodelujeta kmetijska zadruga in posestvo pri pridobitvi novih plantažnih nasadov. Nedavno je posebna komisija strokovnjakov iz Inštituta za kmetijstvo in gozdarstvo iz Ljubljane določila področje na levem bregu Save, kjer bi obnovili nove površine intenzivnih plantažnih nasadov. V letu 1963 naj bi bilo zasajenih hruškovi in jabolkovi nasadov na površini 100 hektarov, kasneje pa še 200 hektarov. Na tem področju je predvidena tudi gradnja hladilnice za sadje z zmogljivostjo več sto vagonov.

Kmetijska zadruga v Brestanici je usmerila svojo dejavnost za osvajanje zemljišč in ustanavljanje lastnih proizvodnih kmetijskih enot. Zadruga je 1961 pridobila z nakupom 9 in pol hektarov obdelovalne zemlje, z najemom pa 67 hektarov.

Pogodbeno sodelovanje med kmeti in zadrugami se je dobro razvilo. Lani je bilo vključeno v tako sodelovanje 1937 hektarov zemlje, predvideni plan za leto 1962 pa določa 3394 hektarov. Od te površine je bilo samo pri jesenski setvi belih žit doseženo 884 hektarov. Perspektivni plan pa predvideva do leta 1965 zajetje kmetijskih površin zasebnih proizvajalcev v izmeri 6837 hektarov ali skupno 48,5 odst. vseh obdelovalnih površin v občini.

Seja občinskega odbora SZDL je bila predvsem namenjena politični aktivizaciji terena. To nalogo naj bi v glavnem izvajala SZDL, ki bi kmetijskim zadrugam pomagala prebrsti določene težave. Opaža se namreč, da se kmetje zaposlujejo v industriji, ostajajo pa hkrati lastniki večjih posestev, ki presegaajo določeni maksimum zemljišč. Čeravno je zakon o agrarni reformi še

v veljavi, ga v tem pogledu nihče ne izvaja. Nadalje se ugotavlja, da je na kmetijskih posestvih vedno več starčkov, ki so za delo nesposobni. Zato je vprašanje, kako obdelati taka zasebna posestva. Ti ljudje ponujajo svojo zemljo kmetijskim zadrugam s pogojem, da jim le-ta zagotovi preživljanje. Ker gre v največ primerih za razdrobljena posestva, ki so oddaljena od obratov kmetijskih zadrug, je z ekonomskega vidika prevzem take zemlje nekoristen. Zato so bili na seji občinskega odbora SZDL vsi soglasni, da že iz socialnega vidika ne bi kazalo odklanjati takih zemljišč. Predlagano je bilo, naj bi se s pomočjo občine ustanovil pri kmetijskih zadrugah poseben sklad, iz katerega bi ljudem izplačevali mesečno rento.

Na seji so obravnavali še kmečko zdravstveno zavarovanje in probleme kmetov, ki so sodelovali v NOB.

Spodbuden zgled mladih

Brestanica v nedeljo popoldne. Ze dolgo pred tretjo uro se zbira mladina pred Partizanovim domom, posamezniki pa se vedno sprašujejo: »Je še morda kakšna vstopnica?« Zaman; zmanjkalo jih je že v terek. Oddaja POKAZI KAJ ZNAS!, ki jo je organiziral aktiv LMS v Brestanici, je pritegnila staro in mlado.

...Oddaja naj bo priznane manjšim, še ne toliko znanim ansamblom, pevcem in solistom za njihov trud. Naša iskrena želja je, da mali ansambli, pevc, solisti in drugi ne bi ostali v senci velikih... Tako je pisalo v vabilih pripravljalnega odbora, ki se je pod vodstvom Nika Galeša pogumno lotil obsežnih organizacijskih priprav. S pomočjo mladine in drugih v Brestanici je prireditev dočela uspela! To je potrdil tudi navdušen aplavz skoraj 500 hvaležnih gledalcev in poslušalcev v dvorani, ki so več kot dve uri zadovoljni sledili prireditvi.

Za dobro voljo je že v začetku poskrbel domači sekretet STEB, dobro organiziran, glasovno čisto ubran ansambel, ki na prireditvi kot predstavnik domačinov ni

konkuriral mlajšim kolektivom. Niko in Majda sta napovedovala in povezovala program, solisti, instrumentalisti in drugi pa so se hitro vrstili.

Prvi je bil na vrsti Kvintet »Sendy« iz Drnovega; prvič so nastopili in zares je treba poguma, da se predstavi, če še le pol leta igraš. Ocena: 7, 8, 8, 7 iz vrst občinstva, strokovna komisija pa: 8, 7, 8, 7. Skupaj 60 točk — led je prebit! — Duet Tončke Crpič in Gabrijelce Požgaj iz Vel. Doline: za dve pesmi 67 točk. Koliko lepih pesmi živi med našimi ljudmi! — Ljubo Zumer iz Sevnice je ljudi ogrel s popevkami. Trio iz Krmelja »TIKI« je prinesel z glasbo tudi tople pozdrave krmeljske mladine Brestanici. Sledijo: Albin Potisk, solist iz Brestanice; mladi pesnik Dolji Flere, dijak krške STS; trio Seher spremlja pevko Sonjo Vaš in požanje kar 74 točk.

Po odmoru se predstavijo ansambli: SEPLAN iz Sevnice z lepo oceno zrelosti in mehko ubranostjo navduši obe komisiji: kar 78 točk mu navržeta, prav toliko pa tudi darjenima pevkama iz Sevnice: Saši Bizjak in Polonci Mohor. Za njima nastopi še Sev-

nčan Ludvik Zuraj z miniaturnimi ustrnimi harmonikami, pevca Joško Cučnik in Janko Čuber pa sta se ta dan predstavila domačinom. Bratje Lopatiči iz Boršta pri Cerkljah so izurjen, poskočen ansambel, ki smo ga čuli tudi že v radijskih oddajah. Kar 73 točk so zbrali.

Vmes ploskanje, smeh, odobravanje, pa nagradno žrebanje za obiskovalce prireditve. Pred razdelitvijo nagrad še intervju s člani komisije — in prireditev so zaključili. Pet sto ljudi je odhajalo domov dobre volje. Pač lep dokaz, da so take prireditve potrebne, da ljudje hočejo pesmi, glasbe, recitacij — da so lačni lepote in plemenitih čustev, ki jih daje kultura.

Skoraj 500 prebivalcev Brestanice in okolice je v nedeljo popoldne napolnilo Partizanov dom v Brestanici. Staro in mlado je prišlo na oddajo »POKAZI KAJ ZNAS!«

Hvaležno področje dela

Nedavno tega je bil občni zbor sekcije Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov. Člani so se najprej seznanili z namenom sekcije. Okrajno društvo zaradi številnosti ne bi moglo dobro delovati, zato so se začele v občinah ustanovljati sekcije, ki bodo obravnavale kmetijska vprašanja v občini. Člane čakajo velike naloge. Da bi jih čim bolj uresničili, so sprejeli delovni program.

Osnovna naloga članov je, da s svojim delom pomagajo uresničevati družbeni plan v kmetijstvu. Sodelovali bodo pri obnovi vinogradništva, vključevanju novih zemljišč v socialistični sektor (okrog 110 ha), pri programu pogodbeno proizvodnje in izvajanju

splošnih kmetijskih akcij in odlokov, zasadi rasti in drugem.

Za izvajanje teh nalog bo sekcija imenovala posebne komisije in izvedla okoli 30 strokovnih predavanj in posvetovanj. Člani sekcije se bodo udeležili okrajnih seminarjev in predavanj. Prevzeli bodo mentorstvo nad delom sekcije kmetijskih strojnikov

in jim pomagali uresničevati njihov program. Sodelovali bodo pri izobraževanju kmetijskih delavcev. Nameravajo organizirati dvodnevno strokovno ekskurzijo.

Program dela sekcije DKIT v Metliki je zelo obsežen in koristen.

Za predsednika sekcije so izvolili tov. inz. Janeza Gačnika.

Steklena hiša

V Leningradu so postavili res nenavadno hišo: vsa je iz stekla in plastičnih mas. V hiši je urejeno električno gretje, ventilacija, opremljena je z vsemi električnimi gospodinjstvenimi aparati. Pročelje je iz posebnega stekla, ki prepušča le ultravijolne žarke, tako da prebivalci lahko počirajo, ne da bi stopili iz hiše. V njej sedaj še nihče ne prebiva. To je samo eksperimentalna hiša, v kateri ustanovijo zgolj razni kontrolni aparati.

Spominu prof. Ervine Ropas

Velikokrat smrt spomin oživi. Ko spoznaš, da je znana oseba omahnila na svoji življenjski poti, vsilijo spomini na dobroto in plemenitost, na delo in ustvarjalnost, na sposobnost in zaslužnost človeka.

Prof. Ervina Ropas je bila rojena v znani novomeški glasbeni družini. Po končani meščanski šoli je nadaljevala šolanje na učiteljski v Mariboru. Učiteljica je bila le nekaj let, ker jo je želja po popolnejši glasbeni izobrazbi vodila na konservatorij v Ljubljano. Po opravljenem državnem izpitu iz glasbe je

nastopila službo profesorice na mariborskem učiteljski, kjer je ostala do aprila 1941, ko so jo zaprli in z mnogimi prosvetnimi delavci izgnali v Srbijo. Od tam se je vrnila v ljubljeno Novo mesto, službovala še na gimnaziji in bila leta 1946 upokojena.

Svojo glasbeno nadarjenost je pokazala že kot štirinajstletna deklica s svojo prvo kompozicijo — Koračnico za klavir. Na učiteljski se je posvetila skladanju zborovske glasbe. Prelepe so njene pesmi za ženski mešani zbor, kot Ptličice, vprašam vas. Tam na

vrtni gredi, Rdeči nageljčki, Vasovalec in druge.

Ogromno znanje in sposobnost glasbene pedagogije smo leto za letom spoznavale dijakinje mariborskega učiteljskega. Kar imamo zares bogatega in vrednega, kar nas je vse življenje tesno povezovalo z glasbo, imamo od nje. Njena temeljita glasbena ustvarjalnost, pedagoška sposobnost je prišla do izraza v urah glasbene teorije, ob urah pouka violine in še bolj ob individualni vzgoji klavirske igre. Nastopi pevskega zbora pod njenim vodstvom so bili vedno bogato doživljajoče nastopajoče in poslušalce.

Po upokojitvi je 10 let nadaljevala z glasbeno vzgojo na novomeški glasbeni šoli. Mnogi njeni učenci so ob njej iz leta v leto rasti, dosegali uspehe, in bili sposobni nadaljevati študij klavirja. Leta 1952

je prevzela mesto dirigenta okrajnega učiteljskega zbora v Novem mestu in na koncertih dosegala zavidljive uspehe.

Množica Novomeščanov je 18. februarja spremljala prof. Ervino Ropaso na njeni zadnji poti na šmihelsko pokopališče. Učitelj, član okrajnega pevskega zbora, so se s pesmijo, ki jo je pokojna tako zelo ljubila, poslovili od nje.

Vsi, ki smo jo poznali, jo bomo ohranili v trajnem spominu. Njene učenke in učenci pa bomo z ljubeznijo do prave, resnične glasbe, ohranili v sebi vse, kar nam je bogatega darovala. J. K.

Pevki iz Sevnice sta pokazali lep talent — izmed 8 ocenjevalcev jima jih je kar 6 priznalo po 10 točk!

Predavanje v Kostanjevici

V petek zvečer ob 19. uri bo v kostanjeviški šoli predavala umetnostna zgodovinarica Anica Cevčeva o temi »O realizma do impresionizma«. To bo zaključno predavanje o slovenski likovni preteklosti. Vabijeni!

IZ RAZPRAV O NOVI JUGOSLOVANSKI USTAVI

Ne gre zgolj za vsakdanji kruh

Zadnje čase toliko govorimo o novi ustavi, da se človeku upravičeno vsiljuje vprašanje: kaj bo pravzaprav novega v njej? To bo jasno, odgovor na vprašanje ne bo kočljiv, brž ko bo osnutek nove ustave, ki ga zdaj pripravlja ustavna komisija s predsednikom Edvardom Kardeljem, dan v javno razpravo. Toda mi bi radi že danes, na podlagi dosedanjih razprav, kolikor jih je bilo objavljenih v časopisju, vsaj v grobem zvedeli, v čem bo bistvo nove ustave. Torej poskušajmo!

Vsaka ustava bi morala biti podoba stvarnosti, odsev dejanskega, resničnega stanja. Vsaka ustava seveda to ni. So ustave, ki so bolj deklarativne in programske, tako da so vedno neke daleč od resničnega stanja v družbi. Naša ustava, socialistična ustava, to ne sme biti. Ona mora biti ogledalo stvarnosti. Če to ni več, ker jo je čas prerasel, jo mora zamenjati nova ustava. Ni pa seveda res, da bi morala biti ustava zgolj podoba stvarnosti. Ona mora biti več kot to: mora biti tudi ustvarjalna, nakazuje naj tudi bodočo smer razvoja. Taka ustava je res prava socialistična ustava. In taka ustava bo naša nova ustava.

Samoupravljanje — temeljna človekova pravica

Naša nova ustava, ki jo zdaj pripravljajo, si ne bo ničesar izmišljala. Tudi ni nobene potrebe, da bi jo skonstruirali z gledišč neke abstraktne socialistične teorije. Praksa našega družbenega razvoja je tako bogata, da bi ustava že samo z legaliziranjem obstoječega družbeno-ekonomskega sistema, ne da bi nakazovala nove, še bogatejše perspekti-

ve, predstavljala zares nekaj edinstvenega v zgodovini ustavnega prava.

Zakaj moramo ustavo iz leta 1946, dopolnjeno z ustavnim zakonom iz leta 1953, zamenjati z novo? Kateri so tisti novi in spremenjeni družbeni odnosi, ki zahtevajo novo ustavo?

Ustavni zakon iz leta 1953 je ugotovil, da je delavsko samoupravljanje temelj družbene in politične ureditve Jugoslavije. Toda takrat so bili delavski sveti šele v zametkih. Potemtakem je bilo ustavno določilo bolj perspektiva kot pa odsev stvarnosti, čeprav so bili delavski sveti že tu in so začeli igrati pomembno vlogo v družbenem življenju. A naslednja leta se je delavsko samoupravljanje tako razmahnilo, da je z dinamično svojega razvoja sprožilo pomembne družbene premike, pravo pravcato revolucijo tudi na drugih toriščih družbene dejavnosti. Delavsko samoupravljanje je od takrat pa do danes naredilo tako izreden vzpon, je tako silno prodrlo v zavest delovnih ljudi, da si brez njega sploh ni mogoče več zamisliti naše družbe. (Radi bi poznali tistega, ki bi si upal samo predlagati zakon o uklinjanju delavskih svetov!) Delavsko samoupravljanje je postalo element vsakdanjega življenja in delovanja. Zadnja leta se je razširilo še na ekonomske enote. To pa je tista nova stvarnost, ki je že prerasla ne le ustavo iz leta 1946, ampak že tudi ustavnim zakonom iz leta 1953. Zato je potrebna nova ustava, ki bo uzakonila načelo samoupravljanja kot novo temeljno človekovo pravico.

Pravica uporabe in gospodarjenja

V tem revolucionarnem razvoju po letu 1953 se je menjal tudi pojem lastnine. Na-

mesto državne in zadržne lastnine imamo zdaj družbeno oziroma socialistično lastnino, ki obsega vse premoženje, s katerim razpolagajo državni organi, politično-teritorialne enote, gospodarske in družbene organizacije, zadrage in zavodi. Na mesto lastniške pravice stopa pravica uporabe in gospodarjenja. Delo postaja tista največja ljudska, moralna vrednota, ki sprošča vso ustvarjalnost in spreminja človeka v svobodno osebnost. Delovni ljudje sami razpolagajo s proizvodi svojega dela, s tem, da sami razdeljujejo dohodek. To je tisto novo in bistveno. Na to je mislil Marx, ko je razvil teorijo o osvoboditvi osebnosti človeka. To postaja pri nas že stvarnost, ki jo bo odsevala tudi nova ustava. Nihče drug — ne država ne kapitalist — naj ne delita plodu človekovega dela — njegovega dohodka. In s sredstvi za proizvodnjo, čeprav podržavljenimi, naj proizvajalec ne dela pod tujim vodstvom, pod vodstvom države. Človek sam naj upravlja s sredstvi za proizvodnjo in deli dohodek.

Na vseh toriščih se je zmanjšala vloga države

Razen delavskega samoupravljanja se je v zadnjih nekaj letih razvilo tudi družbeno upravljanje, o katerem leta 1953, ko je bil sprejet ustavnim zakonom, skoraj še ni bilo sledu. Od takrat pa do danes se je vloga države zmanjšala na prejšnje pričakovano mero, toda ne le v gospodarstvu, ampak tudi v zdravstvu, šolstvu, kulturi, socialnem zavarovanju in na drugih toriščih družbene dejavnosti. Z vrsto zakonov je dala država v roke družbi vedno nove in nove pristojnosti, tako da je danes zelo redka tista dejavnost, ki bi jo vodila država prek svojega aparata. Celo železnica, pošta in zavarovalništvo so bili dani v upravljanje kolektivom oziroma družbi. Kjer pa so še prisotne državne funkcije, se le-te že močno prepletajo z družbenimi.

(Nadaljevanje sledi)

»Rada bi šla v maškare...«

— Mama, ali bom tudi jaz maskara?
— Ne, saj veš, da nimamo denarja za take neumnosti!
— Zakaj pa bodo Alenka, Majda in Janez? Njim bodo mame napravile obleke kar iz papirja.
— Tega jaz ne znam, razen tega pa to preveč stane. Nič ne bo iz tega pa konec!
Tako pogovor je stekel že v marsikateri hiši. Pa ni prav, da nekateri mame tako na kratko odpravijo otroke.

Praznovanje pusta je srar običaj, ki je pri nas še vedno v navadi. Starši ga navadno praznujejo, včasih še čez mero, otrokom pa ne puste, da bi se povesečili urico ali dve s svojimi sovrstniki. Le dva litra manj bi si ga privoščili sami, pa bi tudi njihova Metka ali Janezek lahko bila maskari, seveda z malo dobre volje.
Belo bluzo ali rdečo jopo imamo doma, prav tako bele žabe (nogavice). Kupimo le

rdeč krep papir, na katerega nalepimo bele pike in sešijemo široko krilce. Kapo dobimo v papirnici in naš otrok bo prav menitna mušnica. Iz zelenega papirja naredimo lahko krilce za trobenico, kapa pa naj bo rumena. Takih kombinacij je veliko! Dve ali tri ure časa bomo pač lahko pogrešale na ljubo svojim otrokom in jim pripravile pustno veselje! Morda imamo tudi doma premajhne in že stare rožaste obleke ali drug kos blaga, ki ga lahko uporabimo za maškeraadne obleke. Poglejmo v omare in prav gotovo bomo kaj našle! Maškeraadno obleko lahko spravimo in nam bo naslednje leto prav prišla za mlajšega otroka ali pa jo bomo zamenjali z obleko sosedovega Matjaža.

val več dni po cestah, zvonil po hišah in prosil za denar ali pustne dobrote. Povejmo mu, da se lahko pokaže pri sosedovih, pri znanih ali prijateljih, ostalih ljudi pa naj ne nadleguje, ker to ni lepo. Dovolimo mu, da se udeleži pustne zabave v šoli, zvečer pa naj bo doma in nam bo pripovedoval, kako se je zabaval. Po gostilnah in javnih lokalih pa otroci nimajo kaj iskati in bi jih morali gostinci ob prihodu zavrtniti.

Ra

Tri selmanju sodeluje v Kostanjevici na Krki staro in mlado — otroci zato seveda ne smejo manjkati, ko gre za stare mestne tradicije

MAJHNI NASVETI — VELIKA POMOČ

● Če ste juho presolili, nikar ne obupajte, ampak se zatecite k staremu in preizkušenemu sredstvu: olupite krompir in ga skuhajte v juhi! Medtem ko se krompir kuha, se v juhi izgubi vsa odvečna sol.

● Preden hočete očistiti dimnik pri štedilniku — da vam ni potrebno klicati dimnikarja — si roke dobro namilite in pustite, da se milnica na koži posuši. Potem boste zlahka oprali saje z njih.

Torej z dobro voljo in le z majhnimi stroški lahko vsaka mati napravi svojemu otroku maškeraadno obleko. Otrok bo potem še bolj pridren in se bo še raje učil, saj se bo mami hotel odotčiti za njen trud; vesel pa bo, če bo videl, da mu starši privoščijo nekaj veselja.

Paziti pa moramo, da otrok v maškarah ne bo pohajko-

Grozi nam pustni »maček« ...

Pustna sobota je pred durmi, pustni torek prav tako. Ne bomo mogli in vseh zabavah ubežati uživanju alkohola in »mačku«, ki se ga nekateri že vnaprej boje.

Najbolje je, da že doma izdatno večerjamo (med drugim koristi to tudi denarnici), potem pa dobre volje v družbi znancev in prijateljev pričakamo pusta. Če bomo spili kozarček ali dva dobrega in pristnega vina, bomo veseli in nam naslednji dan ne bo žal, da nismo ostali doma. Kdor pa si hoče dobro voljo ustvariti z žganjem in koktajli ter hitro pije, naj

vsaki dve uri poje kako malenkost. Prekomerno uživanje turške kave človeku le škoduje. Tudi kaditi ne smemo preveč! Najbolje je, da se družba odloči za eno vrsto pljače in pri njej vztraja do konca zabave.

Ko pridemo domov, si najprej umijmo zobe in usta, nato pojedimo rezino limone in dobro prezračimo sobo, preden gremo spat. Če se ponoči žejni zbudimo, popijmo kozarec mleka! Marsikomu ugaja mleko že pred spanjem. Če boste upoštevali vse te nasvete, vam bo pustna zabava ostala v prijetnem spominu, sicer pa boste več dni lovili »mačka« za rep...

PIONIR gostoval v Mariboru

V Mariboru je kegljaški klub Konstruktor praznoval peto obletnico ustanovitve ter je povabil na prijateljsko srečanje celjski Ingrad in Pionirja. Tekmovalo se je v disciplini 8x200 lučev na štiristezni kegljišču, ki je najslabše v Sloveniji. Temu primerni so bili tudi rezultati. Zmagal je Konstruktor z rezultatom 6167, Pionir 6097 in Ingrad 5614. Samo štirje posamezniki so presegli 800 kegljev: domačina Ferlan (815) in Kramar (812), ter Novomeščana Hren (806) in Mrzлак (804). Ti rezultati so vsekakor uspeh za ekipo Pionirja, kajti Konstruktor zaseda sedmo mesto v republiški ligi, zmagal pa je klub svojemu kegljašču samo za 70 kegljev.

Strelke za dan žena

V počastitev dneva žena je Občinski strelski odbor Novoga mesta priredil strelsko tekmovanje ženskih ekip. Nastopili sta samo dve ekipi: Pionir in Novoles. Grajati je treba ekipe Novoletka, »19 maj« (OZN) in Milan Majcen (Učiteljske), ker se tekmovanja niso udeležile. Zato tudi ni bilo pričakovane borbe med ekipami in je samo tekmovanje izgubilo svoj namen. Zmagala je ekipa Pionirja s 619 krogi, Novoles pa je dosegel 478 krogov. Najboljše posameznice so bile Zaharija (Pionir) 185, Bratož (Novoles) 160 in Ribičič (Pionir) 157.

Program dela komisije za šah pri OZTK v Novem mestu

Komisija za šah pri okrajni zvezi za telesno kulturo v Novem mestu je sprejela program dela za leto 1962. Točno določen je zaenkrat le program za prvo polovico leta, za drugo polovico pa bo določen šele, ko bo izdelan program republiške šahovske zveze.

V prvi polovici 1962 so predvidena naslednja okrajna tekmovanja in prireditve:

V zadnjih dneh marca se bo pričelo člansko okrajno prvenstvo. Zato morajo biti do takrat izvedena društvena in občinska prvenstva za posameznike. V aprilu bo možno tekmovanje štirih članskih ekip za pokal maršala Tita. V maju bo možno in individualno brzopotezno prvenstvo posameznikov, junija pa prvenstvo mladincev in mladink. V maju ali juniju je predviden še dvo-boj okrajne reprezentance z reprezentanco varadinskoga all koprškega okraja. Letna konferenca osnovnih šahovskih organizacij bo v aprilu. Tega meseca bodo tudi sodniški izpiti za udeležence šahovskega seminarja, ki se je pravkar končal v Novem mestu. O tekmovanjih v drugi polovici 1962 pa bomo še poročali.

Vrstni red po V. kolu: Dobovšek 5, Klopič in Sporar 4, Škrabi, Blažič 3,5, Blažič N., Somrak, Gerdin, Solmajer, Terzić 3, Klemenčič in Škrabi J. 2,5, Bajič 2, Kramar E. 1,5, Vodičar 1, Manček 0,5 in Kramar S. ter Kovačič brez točke. Slavko Spihal

Bruno Parma v Krškem

V nedeljo, 25. februarja, je igral v Videm-Krškem simulantno svetovni mladinski šahovski prvak Bruno Parma. Naletel je na močan odpor, saj je 23 šahistov iz Videm-Krškega in Senogava po štirih urah in pol igre doseglo enega najboljših rezultatov. Parma je odločil v svojo korist 13 partij, 13 jih je bilo nerešenih, 2 pa je izgubil. Premagala sta ga dr. Vovko in Drnec, remizirali pa so: Cizelj, Levčar, Cegljar, Rupar, Ristič, Senica, dr. Grčar, Stupar, Presečnik, Kožar, Sušteršič, Černelič in Jankovič. Šahisti iz Videm-Krškega in Senogava so s tem dokazali velik napredek v šahu in zaslužijo vse priznanje. Ivan Levčar

Šahovsko prvenstvo novomeške osnovne šole

Preteklo nedeljo se je začelo v mladinski sobi novomeške osnovne šole šahovsko prvenstvo, na katerem sodeluje 18 učencev. Borbe so precej ostre, saj bo 9 prvoplasiranih dobilo IV. kategorijo. V prvih kolih

Bogat program JPI v Novem mestu

Tudi v Novem mestu se že dalj časa skrbno pripravljajo na letošnje Jugoslovanske pionirske igre, ki bodo izvedene pod geslom »Leto telesne kulture mladim«. Občinska zveza za telesno kulturo in občinska zveza DPM sta že januarja osnovala skupen odbor, ki ga vodi podpredsednica ObZTK prof. Nusa Smerdu, v njem pa so tudi predstavniki LMS, RK, SZDL in drugih družbenih in političnih organizacij ter zavodov.

Občinski odbor JPI v Novem mestu je že izdelal obširen program in ga dostavlja šolam in vsem organizacijam, ki bodo pomagale pri izvedbi letošnje akcije. Na podlagi občinskega programa bodo posamezne šole, družbene organizacije ali stanovanjske skupnosti izdelale svoje programe, ki bodo ustrezali potrebam in možnostim. Te programe so v glavnem izdelali že povsod v občini in se pripravili za tekmovanje. Tekmovanje je nagradnega značaja, tako da bodo najuspešnejši kolektivi (šole, pionirski odredi itd.) prejeli lepe nagrade, nekaj nagrad pa je namenjenih tudi najuspešnejšim posameznikom.

zali potrebam in možnostim. Te programe so v glavnem izdelali že povsod v občini in se pripravili za tekmovanje. Tekmovanje je nagradnega značaja, tako da bodo najuspešnejši kolektivi (šole, pionirski odredi itd.) prejeli lepe nagrade, nekaj nagrad pa je namenjenih tudi najuspešnejšim posameznikom.

Letna skupščina tabornikov

Redna letna skupščina Okrajne zveze tabornikov v Novem mestu bo v nedeljo, 11. marca 1962, v sejni dvorani OLO v Novem mestu ob 8. uri zjutraj. Taborniške enote Dolnojske in Spodnjega Posavja naj določijo delegate za skupščino.

Neizkoriščena priložnost

O finančnih težavah novomeške Partizana smo že pisali. Tokrat so bile spet krive, da se mladinska ekipa v namiznem tenisu, ki je na prvenstvu LRS zasedla 3 mesto ni mogla udeležiti letošnjega državnega prvenstva, ki je bilo v soboto in nedeljo v Ljubljani. Skoda je, da novomeška vrsta ni sodelovala na tem prvenstvu, kajti imela je lepo priložnost, da se uveljavi v zveznem merilu. Osvojila bi lahko najmanj 4. mesto, ki ga je tokrat zasedla ljubljanska Ilirija. Na prvenstvu LRS so Novomeščani Ilirijo premagali z 9:3!

Morda se bo dalo to nadoknaditi na medrepubliškem tekmovanju, ki se pripravlja. V Ljubljani je bil namreč sestane predstavnikov slovenskih in hrvaških klubov, ki imajo najboljše mladinske ekipe. Ze-

dinili so se, da bodo v marca in aprilu organizirali hrvaško-slovensko namiznoteniško mladinsko ligo. V njej bi razen Zrnice, ki je bila v Ljubljani druga, igrala vse najboljše jugoslovanske mladinske ekipe. Slovensko bo zastopali: državni prvak Odred ter novomeški Partizan in Ilirija. Hrvaško pa zagrebški Poštar, Duga Resa in Opatija — prve tri ekipe s prvenstva Hrvaške.

Ligo bi igrali po turnirskem sistemu, tako da bi dva kroga lige odigrali na štirih turnirjih: v Zagrebu, Ljubljani, Opatiji in Novem mestu. Upajmo, da se bodo do takrat našla potrebna finančna sredstva in da bo tudi novomeška ekipa lahko sodelovala na tem zanimivem in kvalitetnem tekmovanju v namiznem tenisu.

fm

Smučarski memorial Vinka Paderšiča

Smučarji Krškega najuspešnejši

Ceprav so napovedali, da bo letošnja zima prinesla dovolj snega in s tem mladini obilo zimskega veselja in zdrave zabave v naravi, je v glavnem ostalo tako kot pretekla leta. Le v višjih legah je bilo do volj snega za dobro smuko, pri nas — v dolinah pa je sneg sicer večkrat zapadel, toda vedno ga je bilo premalo, da bi se mogel dalj časa obdržati. Zato so skoraj propadli vsi načrti telesno kulturnih organizacij, ki so pripravljali več zanimivih smučarskih tekmovanj in prireditev. Le nekaj dni je bilo primernih za smučanje, toda v tem kratkem času tekmovanj ni bilo mogoče izvesti, ker je bilo premalo snega.

Mislili smo, da bomo tudi letos ostali brez občinskih in okrajnih tekmovanj v smučanju, zato nas je zelo presenetila vest, da bo Občinska zveza za telesno kulturo Novo mesto priredila medobčinsko pokalno ekipno tekmovanje in obenem še občinsko in okrajno posamično prvenstvo v veleslalomu. Da tudi letos ne bi ostali brez tekmovanj, so se na ObZTK odločili za Gorjance in tam v

Priprave za zlet v Prijedoru

Na zadnji seji odbora OZTK Novo mesto, ki so ji prisostvovali tudi predsedniki in tajniki občinskih zvez, so sklenili, da morajo občinske zveze izvesti občne zbornice najkasneje do dne 20. marca. Večji del seje je bil namenjen tudi razpravi o pripravah za letošnji VIII. zlet »Bratstva in enotnosti«, ki bo od 21. do 24. junija v Prijedoru. Zastopstvo našega okraja bo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev manjše kot je bilo mislileno sprva. V Prijedoru bo šlo le 300 do 350 športnikov in ostalih. V teku so priprave za zlet. OZTK je doslej priredila že dve predelavi zletnih vaj za Prijedor. Zanimanje za nastop na zletu je precejšnje, zaradi zmanjšane števila nastopajočih pa bo pred zletom potrebna selekcija. Kdor ne bo skrbno pripravljen, ne bo mogel nastopiti na zletu. Isto velja tudi za športne ekipe. Na zletnih tekmovanjih bodo nastopili le tisti, ki se bodo najpo-več odrezali na okrajnih prvenstvih in izbirnih tekmovanjih.

Telovadni dvoboj s Karlovcem

Srečanja v rodni telovadbi med mestnima reprezentancama Karlovca in Novoga mesta so že tradicionalna. Doslej so se skoraj vedno končala tako, da je o zmagovalcu odločil kraj dvoboja. Lani so Karlovčani zelo napredovali, posebno ker so dobili profesionalnega trenerja za orodno telovadbo. Vrsta mladink sodi med najboljše v FLRJ in ima v svoji sredci nekaj reprezentantk LRH. Isto pa velja tudi za moško vrsto. Novomeščani so se na letošnje srečanje skrbno pripravljali in ker bo vrsta okrepljena z Beograščanom Ivanovičem (oficir JLA) bo gostom iz Karlovca verjetno kar enakopraven

nasprotnik. Če bo kaj sreče, lahko moški celo zmagajo, medtem ko ima ženska vrsta nekoliko manj upanja.

Sicer pa je težko napovedati zmagovalce, ker razlika v kvaliteti ni velika. Ljubitelji orodne telovadbe, ki ima v Novem mestu že precejšnjo tradicijo (spomnimo se Novomeščana Stuklja — olimpijskega zmagovalca), na zanimiv dvoboj s Karlovcem že sedaj opozarjamo. Prvi del dvoboja bo v soboto, 10. marca, popoldne v telovadnici gimnazije, glavni del pa bo zvečer v dvorani kina KRKA. Rezervirajte vstopnice v predprodaji!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Četrtek, 1. marca: Albin Petek, 2. marca: Hadž Sobota, 3. marca: Milena Nedelja, 4. marca: Kazimir Ponedeljek, 5. marca: Janez Torek, 6. marca: Pust Sreda, 7. marca: Tomaž

KALOGLASA

PRIMO - 150 prodam. Plačlji, vo tudi s čekom. Maras, Nad mlini 20, Novo mesto.
DVA SIVALNA STROJA znamke »Pfaff« serije 134-0-6 B-C - brzovalni, in »Singer« 31-K-52 ter električni kuhalič na dve plošči prodam. Slak, Trebnje 36.
5-TONSKI gumi voz v dobrem stanju prodam. Medic, Podtun 21, p. Dol. Toplice.
FOTOGRAFI: Prodamo malo rabljen fotografski inventar: povečevalnik, bliskovno luč, svetlemer ter vse ostale pribor brez fotoaparata. Naslov: DFD Svoboda, Kanizarica pri Črnomlju.
TEŽAK gumi voz in sanke poceni prodam. Ogled 5. marca Novo mesto, Prešernov trg, More.

REKINO

Črnomelj, 2. in 4. marca ameriški barvni film »Karnaval v New Orleansu«, 6. in 7. marca ameriški barvni film »Toby Taylor«.
Dolnji, Toplice: 3. in 4. marca italijanski barvni film »Dan našnja dekleta«.
Kostanjevica: 4. marca ameriški barvni film »Moby Dick«.
Metlika: 3. in 4. marca jugoslovanski film »X-23 javlja«, 7. marca ameriški film »Črna orhideja«.
Novo mesto »Krka«: od 2. do 5. marca sovjetski barvni film »Tigri potujejo«, od 6. do 8. marca francoski film »Igre ljubezni«.
Trebnje: 3. in 4. marca francoski barvni film »Nesrečneži« II. del. Predstava v soboto ob 19 in v nedeljo ob 14.16 in 18.30. 7. marca poljski film »Podmornica Orel«. Predstava v sredo, ob 19. uri.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVOMEŠKI MATIČNI URAD SPOBOČA
Od 19. do 26. februarja je bilo rojenih 11 dečkov in 26 deklic.
Poročila so se: Anton Brsan, delavec iz Gor. Gradisca, in Teodizija Šušter, delavka iz Zajčjega vrha; Jože Šušter, zidar iz Zajčjega vrha, in Jožeta Kobe, poljedelka iz Dolže; Jože Rulj, kmet iz Hrušice, in Ana Štambec, poljedelka iz Dol. Suhorja; Jože Spindal, delavec iz Loče, in Stanislava Vesel, bolnišnica sestra iz Malega Podlujbna; Anton Pavlin, delavec iz Dolže, in Jožeta Kobe, poljedelka iz Pangergrma; Franc Setina, kovač, in Jožeta Zupančič, kuharska pomočnica, oba iz Dol. Laskovnice; Ivan Berus, avtomobilist, in Danijela Kosčak, uslužbenka, oba iz Loče; Jože Turk, kmet iz Zajčjega vrha, in Marija Golobč, poljedelka iz Vrha pri Dolžu; Franc Krašovec, delavec iz Prapred, in Božidar Muih, bolnišnica sestra iz Malega Podlujbna; Jože Klemenčič, kurir iz Vel. Bučne vasi, in Jožeta Sladič, tkalica iz Dol. Kamene; Anton Kobe, poljedelec iz Pristave, in Anica Sime, poljedelka iz Mihovca; Franc Košmar, kolar iz Pristave, in Marija Aš, kuharica iz Gor. Polja; Anton Krevs, mizararski pomočnik iz Malenske

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 5.00.
PETEK, 2. MARCA: 8.05: S popevkami od Urala do Pirenejev - 8.55 Pionirski tednik - 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe - 10.15 Od tod in od onod - 12.05 Pojo fantje na vasi - 12.15 Radijska kmečka univerza: inž. Pavle Leban; Organizacija praktičnega pouka na Srednji kmetijski šoli v Mariboru - 13.30 Poje Mario Lanza - 14.35 Godala in zabavni zbori - 15.45 Jezikovni pogovori - 18.45 Iz naših kolektivov - 20.00 Zabavni orkester Roberto Rossi - 20.00 Spoznavajmo svet in domovino! - 20.35 Spoznavajmo svet in domovino - 21.35 Zabavne melodije za vse - 23.50 Melodije za lahko noč.
SOBOTA, 3. MARCA: 8.05: Poslušajmo v mladinski glasbeni redakciji - 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo - 9.25 Koncert in simfonija - 11.00 Poje Marijana Dermadž - 11.15 Anglesčina za mladino - 11.30 Lepe koncertne melodije - 12.15 Kmetijski nasveti: dr. Rajko Rakovec; Kako zatirati zajedavce pri žitni pred izpustom na pašo -

ZAHVALE

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so na zadnji poti spremlili našega dragega očeta
MARTINA TOMCA
iz Krupe

in mu darovali cvetje. Zahvalo smo dolžni tudi zdravnikom novomeške bolnišnice, ki so zanj požrtvovalno skrbeli. Najlepša hvala godbi in pevcem iz Črnomlja. Hluparjevi.

Ob izgubi našega dragega sina, brata in svaka
JANEZA MEDLETA
iz Brusnice

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom kirurškega oddelka novomeške bolnišnice ter podjetju »Kremen« za pomoč kakor tudi PGD Brusnice. Vsem se enkrat iskrena hvala! Medletovi.

Ob bridki izgubi ljubelega moža, očeta, strica, brata
LUDVIKA BERGERJA
iz Smihela

se iskreno zahvaljujemo vsem organizacijam za pomoč in govor. Vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala!
Zalujoča žena Milka, sinova Henrik, Jože ter ostalo sorodstvo.

PREKLICI

Preključujem izgubljeni zdravstveni izkaznico št. 313319 - Teodizija Rabzelj in št. 313324 - Ciril Rabzelj. Cisti breg 4. p. Sentjerneja.

Preključujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 394700 - Roza Mrak, Vel. Brusnice 48. p. Brusnice.

Preključujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 281334 - Olga Miklič, Rihpovec 21. p. Trebnje.

Preključujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 474634 - Pavla Boršinar, Hom 23. p. Sentrupert.

vasi, in Ana Rifelj, delavka iz Vel. Bučne vasi.
Umrli so: Kristina Briški, gosposinja iz Dol. Zag, stara 60 let; Janez Medle, delavec iz Vel. Brusnice, star 33 let; Ludvik Berger, sofer iz Smihela, star 46 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Pogorelec iz Črnomlja - dečka, Olga Mišič iz Stefanja - dečlico, Marija Medic iz Dol. Laskovnice - dečlico, Jožeta Rapuš iz Česnjice - dečlico, Bernarda Vidmar iz Petan - dečka, Vida Balant iz Irče vasi - dečka, Bernarda Vešič iz Gradca - dečka, Jožica Ran iz Gaja - dečka, Alojzija Lazar iz Jugorja - dečlico, Marija Krivec iz Česnjice - dečlico, Antonija Gracar s Krtine - dečka, Alojzija Legan iz Žužemberka - dečka, Vera Zupančič iz Cegelnice - dečka, Marija Madjarović iz Dol. Toplic - dečka, Roza Kušner iz Orliakovega - dečka, Metoda Zbogor iz Semeča - dečka, Marija Barič iz Sentjerneja - dečlico,

Marija Prusnik iz Kanizarice - dečlico, Lojzka Bregant iz Mokronoga - dečka, Anka Zadnik iz Otočca - dečlico, Tinka Pečelj iz Luže - dečka, Pepca Blatnik iz Grmovelj - dečlico, Jožeta Trčinar iz Vinje vasi - dečka, Olga Vidic iz Otočca - dečka, Marija Senica iz Meniške vasi - dečlico, Fani Novinc iz Dol. Toplic - dečlico, Ljubica Kuhar iz Gor. Gradisce - dečlico, Matilda Kužnik iz Kamnega potoka - dečlico, Anka Vukorepa iz Črnomlja - dečka, Ana Zafran iz Broda - dečlico, Justina Starč iz Rihpovca - dečlico, Marija Vidmar iz Vel. Lipnja - dečlico in Amalija Struna iz Meniške vasi - dečlico.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Cirila Vučanjk iz Loč - dečka, Antonija Mačekovič iz Brdovca - dečka, Marija Dušič iz Dednje vasi - dečka, Marija Putrih iz Podgorja - dečlico, Mihaela Bogovč iz Nove Rese - dečlico, Darica Sever iz Kraja Dolnjega - dečka, Vera Lipar iz Dednje vasi - dečlico, Marija Lopatič iz Boršta - dečlico, Veronika Lončarišek iz Pirčembrega - dečka, Terezija Pangarčič iz Krške vasi - dečlico.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Marijo Blatnik, upokojenko iz Dobr-

nica, je hudo udaril v desno nogo. Anton Mar, delavec iz Hudej, je padel s koleca in si poškodoval levo koleno. Marija Globevnik, gosposinja iz Nove Rese, je padla in se z glavo udarila na železen drog.

Brežiška kronika nesreč

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Jože Stefančič, kmetovalec iz Brvi, je padel s koleca in si poškodoval levo nogo. Franc Česek, kmet iz Zabukovja, se je s sekuro usekal v desno koleno. Metka Miklavčič, hči kmeta iz Raven, je padla s kozoica in dobila notranje poškodbe. Jože Arh, kmetovalec iz Hrasnja, je padel s koleca in si poškodoval obraz in vrat. Franci Prosevcu, uslužbencu iz Podvini, je nekdo v pretepu zabolal nož v prsi.

VELETEKSTIL LJUBLJANA

Masarykova 17
vodi nadrobno trgovino.
● Lepa izbira tekstilnega
● blaga vseh vrst!

DOLENJSKI LIST v vsako

hišo Bele krajine, Spod. Posavja in Dolenjske!

Zanimivo sodelovanje nudi znanstvena ustanova zunanjim sodelavcem pri anketi o učinkih množičnih komunikacijskih sredstev. Opozarjamo vas na naslednji

RAZPIS:

Inštitut za sociologijo Univerze v Ljubljani, Trg revolucije 1, razpisuje honorarno zaposlitev za izpraševalca (anketarje). Potrebno je večje število anketarjev za delo pri raziskavah na terenu. Pogoji so naslednji:

1. starost od 24 do 60 let;
 2. izobrazba - dovršena srednja ali srednja strokovna šola;
 3. honorar po pogodbi, glede na količino dela.
- Prijave naj vsebujejo:
1. ime in priimek,
 2. izobrazbo,
 3. kraj in občino stalnega bivališča,
 4. točen naslov z eventualno telefonsko številko in navedbo eventualne stalne zaposlitve.

Prijave pošljite na vodjo področnega centra raziskovalne mreže tov. Miroslavu Vuteju, Zavod za izobraževanje kadrov, Novo mesto (za občine Novo mesto, Trebnje, Črnomelj in Metlika) oz. Delavski univerzi v Brežicah (za občine Brežice, Sevnica in Videm-Krško). Lahko pa se zglasite tudi osebno na gornjih naslovih do vključno 7. marca 1962 od 8. do 12. ure.

Prepis prijave pošljite po možnosti obenem na Inštitut za sociologijo v Ljubljani, Trg revolucije 1, vodstvu mreže anketarjev.

9.25 Med sultani - 11.00 Stiri

angleške pesmi Josepha Haydna - 12.05 Trio iz Doline pri Trstu - 12.15 Radijska kmečka univerza: Ludvik Strobl; Semenska proizvodnja doma ali nakup iz uvoza - 13.30 Pianist Malcolm Troup - 14.05 Zvočni kalendar - 14.35 Naši posljalci čestitajo in pozdravljajo - 15.25 Orkester Helmuth Zacharias - 17.05 Gremo v kino - 18.10 Pisani orkestralni zvoki - 18.45 Okno v svet - 19.05 Druga v drugo se domače vrste - 20.00 Za prijeten konec tedna - 22.15 Oddaja za naše izseljence - 23.05 V plesnem ritmu.
NEDELJA, 4. MARCA: 8.00 Mladinska radijska igra - 8.05 Z zabavno glasbo v novi teden - 10.00 Se pomnite, tovariši! - 10.30 Ura romantične glasbe - 11.50 Medirja za opoldne - 12.05 Naši posljalci čestitajo in pozdravljajo - 13.30 Za našo vas - 14.00 Koroške narodne poje Slovenski orkester - 15.30 Intermezzo v folklornem tonu - 16.00 Humoreska tega tedna - 16.20 40 nedeljskih minut - 17.45 Dunajski valčki - 18.30 Sportno popoldne - 19.05 Nedeljska panorama - 20.00 Izberite melodijo tedna! 21.00 Glasovi od večera in danes - 22.45 Po belih in črnih tipkah - 23.05 Plesna glasba.
PONEDELJEK, 5. MARCA: 8.55 Za mlade radovedne -

Razpis Sklada za zidanje stanovanjskih hiš v občini Novo mesto

Na podlagi 10., 43., 44., 46. in 47. člena Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ št. 47/59) ter 30. in 42. člena Pravil sklada za zidanje stanovanjskih hiš razpisuje upravni odbor sklada po sklepu svoje seje z dne 27. februarja 1962

II. NATECAJ

za posojila za gradnjo stanovanj, za dograditve, za odkup stanovanj, ki jih bo gradil sklad in za adaptacije stanovanjskih hiš na teritoriju občine Novo mesto, kot sledi:

1. GOSPODARSKE ORGANIZACIJE: za odkup stanovanj in za novogradnje stanovanj, ki bodo začete v letu 1962 in dograjene najkasneje do 30. septembra 1963, skupno 90 milijonov dinarjev, od tega tranša za leto 1962 - 50 milijonov dinarjev, za leto 1963 - 40 milijonov dinarjev.
2. ZAVODI: za odkup stanovanj in za novogradnje stanovanj, ki bodo začete v letu 1962 in dograjene najkasneje do 30. septembra 1963, skupno 40 milijonov dinarjev, od tega tranša za leto 1962 - 20 milijonov dinarjev, za leto 1963 - 20 milijonov dinarjev, ločeno za:
 - a) samostojni zavodi za leto 1962 - 10 milijonov dinarjev, za leto 1963 - 10 milijonov dinarjev;
 - b) šolski zavodi za leto 1962 10 milijonov dinarjev, za leto 1963 - 10 milijonov dinarjev;
3. POLITIČNO TERITORIALNE ENOTE: Za odkup stanovanj in za novogradnje stanovanj, ki bodo začete v letu 1962 in dograjene najkasneje do dne 30. septembra 1963, skupno 30 milijonov dinarjev, od tega tranša za leto 1962 - 20 milijonov dinarjev, za leto 1963 - 10 milijonov dinarjev.
4. STANOVANJSKE ZADRUGE: Za novogradnje stanovanj, ki bodo začete v letu 1962 in dograjene najkasneje do dne 30. septembra 1963, skupno 15 milijonov dinarjev, od tega tranša za leto 1962 - 8 milijonov dinarjev, za leto 1963 - 7 milijonov dinarjev.
5. INDIVIDUALNI GRADITELJI: Za adaptacije in dograditve skupno 25 milijonov dinarjev, in to:
 - a) za večje adaptacije v letu 1962 - 5 milijonov dinarjev;
 - b) za dograditve stanovanjskih hiš članov ZB, ki bodo dograjene v letu 1962 - 10 milijonov dinarjev;
 - c) za dograditve stanovanjskih hiš ostalih prosilcev, ki bodo dograjene v letu 1962 - 10 milijonov dinarjev.Natecaja pod točko 1. se lahko udeležijo gospodarske organizacije, ustanove in druge pravne osebe.
Natecaja pod točkami 2., 3. in 4. se lahko udeležijo zavodi, politično teritorialne enote in zadruge v mejah, kot je to navedeno zgoraj.
Natecaja pod točko 5. se lahko udeležijo osebe v delovnem razmerju in osebe, ki so po predpisih o socialnem zavarovanju izenačene z osebami v delovnem razmerju, osebni in družinski upokojenici, delovni invalidi, ki uživajo pravice invalidskega zavarovanja, in osebe, ki uživajo pravice po predpisih o vojnih in mirovinskih invalidcih v NOV v mejah, navedenih pod točko 5. b) in 5. c).
Pogoji za posojila od točke 1. do 5. so enaki:
 - a) da gre za gradnjo stano-

vanj na teritoriju občine Novo mesto;
b) 50-odstotna lastna udeležba od predračunske vrednosti gradbenega objekta, najnižja obrestna mera 1 odstotek, najdaljši rok vračanja 30 let za novogradnje in za dograditve; za adaptacije 50-odstotna lastna udeležba predračunske vrednosti adaptacije, najnižja obrestna mera 1 odstotek, najdaljši rok vračanja 15 let.
Individualni prosilci dokažejo svojo 50-odstotno udeležbo s stavbo, dograjeno do 3. faze.
Ostali pogoji so razvidni iz izveleč pravil sklada, ki ga zainteresirani lahko dobijo na Komunalni banki Novo mesto. Tam lahko prejmejo tudi vse potrebne tiskovine za vložitev prošnje za posojilo.
c) Vsak prosilec je dolžan ob vložitvi prošnje položiti varščino v višini 2 promil od zaprosenega posojila na depozitni račun Komunalne banke Novo mesto račun št. 606-11-79-647-23 in to najkasneje do dne 30. marca 1962. Odrežek o plačani varščini je priložiti ponudbi. Varščina zapade v korist sklada v primeru, da prosilec odstopi od odobrenega posojila. V primeru, da prosilec na natečaju ni uspel, se mu varščina povrne.
d) Prosilec mora priložiti ponudbo vso predpisano dokumentacijo, kot je razvidno iz izveleč pravil. S predpisano dokumentacijo je ponudba vložiti najkasneje do 30. marca 1962 v zapečateni kuverti na Komunalno banko Novo mesto - referat za stanovanjske kredite. Na ovojno mora biti označeno besedišče: »Drugi natečaj posojil SZSH - ObLO Novo mesto« in mora biti navedena točka tega natečaja, na katero se ponudba nanaša, na primer: 1., 2.a) ali 2.b) ali 5.b) ali 5.c) itd.
Lastno 50-odstotno udeležbo, ki jo mora prispevati investitor, je treba položiti pred sklenitvijo posojilne pogodbe, a najkasneje v roku 30 dni po izidu natečaja na bančni račun, ki ga bo prosilec prejel takoj po izidu natečaja. V primeru nepravilnega pologa lastne udeležbe, postane odločba o odobritvi posojila nična.
Prednostni kriteriji: Splošna družbena korist, čimvišja lastna udeležba, čimkrajši rok vračanja, čimvišja obrestna mera.
Prošnje, ki bodo pomanjkljivo opremljene, ne bodo prišle v poštev.
Prošnje z vso potrebno dokumentacijo je treba vložiti najkasneje do vključno dne 30. marca 1962 na naslov: KOMUNALNA BANKA - referat za stanovanjske kredite, NOVO MESTO.

Novo mesto, 1. marca 1962.
Sklad za zidanje stanovanjskih hiš Ob LO Novo mesto

NEGREČE

NEVAREN »STOP« V KRAKOVEM GOZDU

25. februarja je po avtomobilski cesti iz Ljubljane pripeljal tovornjak s prikolico, ki ga je sofar Josip Mendikovič iz Dalmacije. Nekoliko pred njim je vozil neki neznan tovornjak, ki je tudi imel prikolico. V Krakovem gozdu blizu Drnovega pa je voznik, ki je vozil pred Mendikovičem, svoje vozilo nenadoma ustavil: pred njim se je na cestišču pojavilo vozilo, ki zaradi okvare ni moglo naprej. Mendikovič, ki je vozil precej hitro, se ni mogel zaustaviti, zato je zavil na levo in hotel obe stojči vozili prehiteti. Med tem je iz nasprotne smeri pripeljala neko drugo vozilo, ki se mu je Mendikovič izognil tako, da je v naglici zavil na desno stran cestišča. Pri tem se je zaradi sunka prevrnila prikolica. Tovornjak je bil oškodovan za 300.000 dinarjev.

S CESTE V DREVO

22. februarja je z avtomobilom iz Celja proti Zagrebu potoval voznik Ivan Slatav. V Bošanju je nenadoma zavil s ceste in se zaletel v drevo. Ugotovili so, da je bil voznik utrujen in zaspan. Lažje se je poškodovala le sopotnica, medtem ko je na vozilu za 60.000 dinarjev škoda.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so na zadnji poti spremlili našega dragega očeta

MARTINA TOMCA
iz Krupe

in mu darovali cvetje. Zahvalo smo dolžni tudi zdravnikom novomeške bolnišnice, ki so zanj požrtvovalno skrbeli. Najlepša hvala godbi in pevcem iz Črnomlja. Hluparjevi

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL in Okrajni odbor SZDL v Novem mestu - IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Musser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Danja Bajc, Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran.
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 20 dinarjev - Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1800 dinarjev - Tekoči račun pri podr. Narodne banke v Novem mestu 606-11-3.24 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal: Novo mesto 33 - TELEFON št. 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.